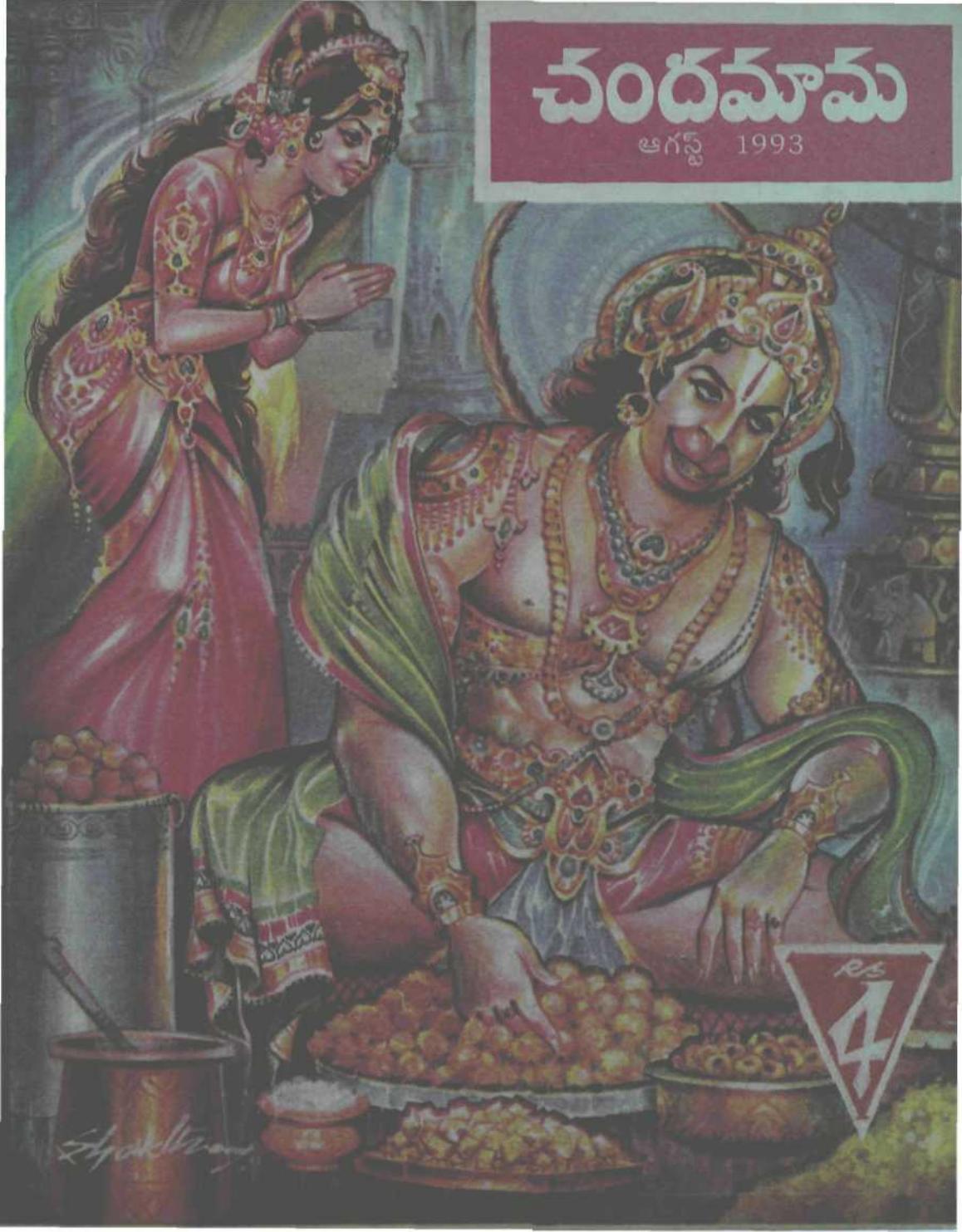

చందులు

ఆగస్టు 1993

C for Clown, C for Caramilk. C for Cowb
Carab... or Clown, C for Caramilk. C
Cool, C for Caramilk. C for Clown, C for C
milk. Cool, C for Caramilk. C for C
for milk. C for Cool, C for Caramilk.
Cowboy, C for Caramilk. C for C..., C fo
milk. C for Cowboy, C for Caramilk. C fo
for Caramilk. C for Cowboy, C for Caram
Clown, C for Caramilk. C for Cowboy, C fo
milk. C for Clown, C for Caramilk. C for
for C... C for Clown, C for Caramilk. C for
Cool, C for Caramilk. C for C..., C for
milk. C for Cool, C for Caramilk. C for C
for Caramilk. C for Cool,
Cowboy, C for Caramilk.

HIA 6194

“శక్తివి కాదా ! ప్రాత దేవతా !
కేష్టన్ ! హాఁ వర్ష చేయవే చక్కగా !”

బుల్లి పాషా. రఘుస్వం — కేష్టన్ రబ్బరు. మంచి

క్యాన్సిలీటిడి చక్కగా చెరుపుతుంది, కాయుతం చిరిగి
పోకుండా ! అందుకే బుల్లి పాషా హాఁ వర్ష నీటుగా,

తన జ్ఞాసులో అందరికన్నా నీటుగా
ఉంటుంది.

అందమైన పెట్టి కాపు ఉపయోగి ఉపయోగి క్రొపిండి. క్రొపి ఉపయోగి క్రొపి. వెంటి మి పెట్ట,
పెట్టము, అట్టము పూర్వం. మా అప్పుకా ల్యాప్ ప్రోలెచ్ నె. 9133, కొండులు - 25

camlin

మీ చేయోదు

Contract CL.924.93.TL

మీరు చదివారా?

మేధా పాట్టుర్ ముఖచిత్రంతో వెలువడిన

మనిత

అగ్స్ట్ 1993 నంచికలో...

* విశ్వవ్యాప్తంగా శ్రీ శక్తి

-మాలతీ చందుర్ విశేషవ్యాపం

* రెండు సశేష నవలలు :

తమస్సా మా జ్యోతిర్దమయ - జలంధర
మహాభినిష్టుమణం - అదివి సూర్యకుమారి

* వాలుగు కథలు + వాతీక

* జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకోడం ఎలా?

* మధుర ఆలయంలై విశేష వ్యాపం

* పొమియో వైద్యంలో 'పైగ్రెయిన్'

32 పేటుల వర్ష చిత్రాలతో మీరు మొహ్నే మరిపు) అక్షరాంజియుమ్మెన్

శిరీకులతో వెఱువడింది!

నెలతల నెచ్చెలి

మనిత

● విజ్ఞానానికి ● వినోదానికి ● వికాసానికి

చందు విపరాలకు : దార్మన ఏకస్మీన్, చందుమామ చిల్డ్రింగ్స్, వడపటని, మద్రాస - 600 026.

శ్రీవ్యాష్ట పిడిలైట్ అందిస్తోంది వాటర్ కల్ర్ కూడా

పిడిలైట్

ఫెవిక్లే

everest/92/PIL/127-4

పిక్స్ ప్ల్యాక్

వీయడ్స్ నీకి సుఖం, విన్స్ నీకి విన్స్ తం

విషణు వాకెంతో కావలసిన మిత్రులు నిజంగా
అలగే అట్టేబెట్టుకుంటాను కలకాలంగా

కర్ని పారి మనమని ముగ్గుల్చిచేసే, పెద్దపులు
చిందించే రంగులతో అందమైన చిత్రాలకి రంగులువేయండి.
ఎట్టిని ఎల్లకాలం నిలియించే మి దగ్గర అంతిమిట్టుకొండి.

ఎట్టుపులకిలయకే అర్ధ మారీయల్ లెచ్ గెలులు విపెట్టింది -
పెన్కు లింగ్, పాటర్ లింగ్, శ్రీరామంది, భూస్క రెయాన్ - మీ మనసుకు
సచ్చిన సొమ్మాని తీసుకొండి. పోట్టు; ఎర్రిచే కాట్లు; గ్రీటింగ్ కాట్లు,
మ్మాలు ప్రాజట్లులు, ఏరీకి అలంకరణ ఉండ్రండి.

కర్ని స్కూడింట్టీ అర్థ మాచీరియల్ తెచ్చుకోండి. మీ లోకాన్ని రంగులమయం చేసుకోండి.

రంగులు చెయ్యాలిపేం అపరట్టేమయైన,
పట్టు ప్రారంపించాలి రెఖాచిత్రం.

మీ పేరః అప్రసా, ఎచ్చిం అక్షరాలో ప్రాని, మి. 1
పోర్ పండిత ఎంబి ఎలండి, కొడి (అందింగ్)
బ్రిటిష్, ల్యాట్ లాట్ 6558, హెరాయ 400 018.

చందులు

సంప్రాప్తుడు : 'చక్రపాట'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఉదాత్మైన వృత్తి!

బ్రీటిష్ లోనూ వేత్తలోనూ గత జూన్ మాసం 7వ తేదీ జరుగుతాయినుకున్న పరిక్లశులు 6,00,000 మంది విద్యార్థులు హజరు కాలేజిపోయారు. అందుకు కారణం, మూడు యూనియన్సుకు చెందిన ఉపాధ్యాయులు పరిక్లశును బహాప్సు రించడం!

పథ్ఫులుగేళ్ళు నిండిన విద్యార్థీని విద్యార్థులకు — విశ్వవిద్యాలయాలకు వెళ్ళడానికి రెండేళ్ళు మందు, ఈ పరిక్లశు పెట్టాలని ల్రిటిష్ ప్రభుత్వం నీడ్డ యించింది. విద్యార్థులు తమ భవిష్యత్తును నీడ్డయించుకోవడానికి అంటే, ఉన్నత విద్యను అభ్యసించడమా లేక వృత్తివిద్యలను నేర్చుకోవడమా అన్న విషయాన్ని నీడ్డయించడానికి ఈ పరిక్లశు శరీరాలు ఉపయోగపడతాయని ప్రభుత్వం ఖావించింది. దీని ద్వారా విద్యార్థులకు కాకుండా, పారశాలలకూ, కూరాలలకూ కూడా మేలు జరుగుతుందని ఆశించి ఆ పరిక్లశు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం నీడ్డయించింది.

ఆ నీడ్డయిం తీసుకున్నప్పుడు, ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయులను కూడా నందుదించి ఉంటుందనే అనుకోవాలి. ఎందుకంటే పరిక్లశు జరపవలసిన వాళ్ళు ఉపాధ్యాయులే.

పర్స్కావిధానంలో లోపాలు ఉన్నాయని, పైగా తమ పని బరువు పెరుగుతుందని, అందుకే తాము ఈ పరిక్లశును బహాప్సురించినట్లు, ఉపాధ్యాయులు చెబుతున్నారు. ఉపాధ్యాయుల యూనియన్సుకు ప్రధానోపాధ్యాయుల మద్దతు కూడా ఉండడం విశేషం!

బాలల భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే ఉదాత్మైన వృత్తిగా ఉపాధ్యాయ వృత్తిని చెబుతూ ఉంటాము. అది వ్యాపారమయం కాకుండా చూసుకోవడం ఎంత యునా అవసరం!

సంపుటి 92

ఆగస్టు' 93

సంచిక : 2

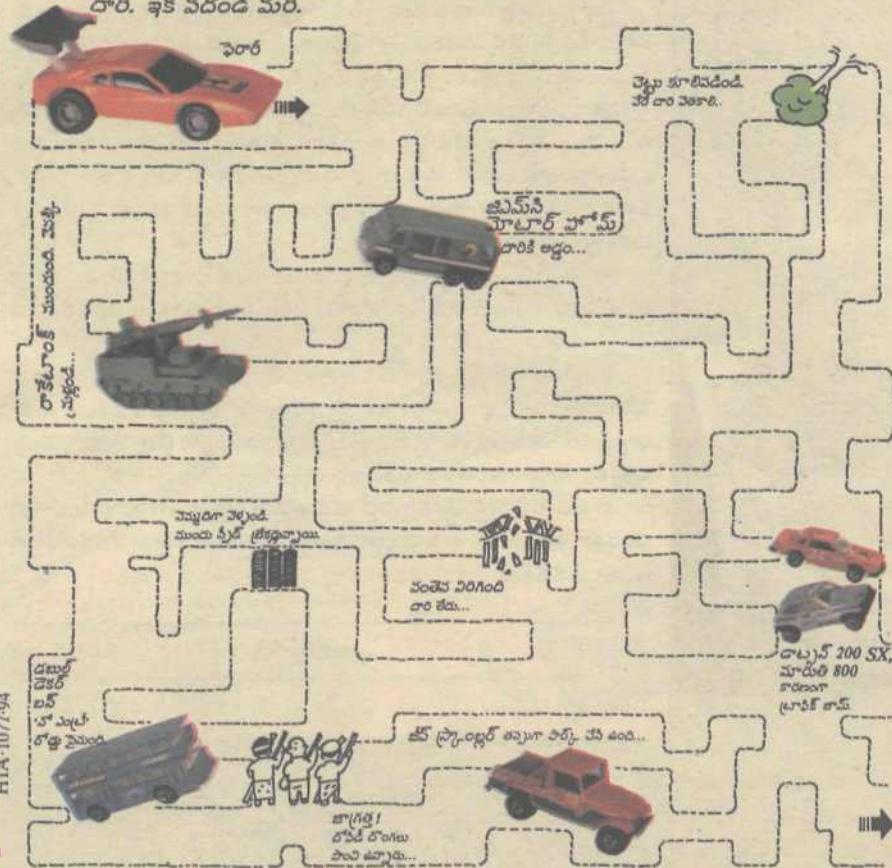
విడిప్రతి : 4.00

సంవత్సర చందా : 48.00

దారి వెతకుండి, పారిపోండి

థూగ్ లంటనై గ్రహంతరవాసుల దొరు. మి టైన కన్న వేళాలు, వెన్నంటే వస్తున్నారు. పారిపోలి. కానీ దారిలో దోషించే దొంగలు, విరిగిన వంతెనలు. ప్రతి మలుపులో మా అడ్డంకులు. మి రగ్గులన్నదళ్లు పూర్వమని యాసుకెళ్ల పోట వీల్స్ ఫెరారీ (ఇంకోక పెన్ని) యాత్రమే. సురక్షిత షైనానికి చేరుకొనికి ఒక ఒక దారి. ఇక వదండి మరి.

HITA-107794

ఈ పేట నిండ కళిరంగి, మి తేరు, వయస్సు, స్వాగత తేరు రాశి, మి వ్యంత వియాచు రాశి, షైన్ ఉత్కించి చుట్టుపడుతుంచు కావించుతుంచు వంపుది: డిగ్రీస్ ప్రైమ్ బోర్డ్ థైల్యూప్ (ప్రైమ్ బోర్డ్), ఇంచి వార్క్, 88-సి, టెల్ ప్రోటెం రెడ్, రంయాయి-400 025. వారు వాచునిప్పించక అంత చేయుటాట్ వీల్స్) షైన్ వంతులుంది. కనుక ట్ర్యూపుడి!

Hot Wheels
షైన్ వంతులు

ఇద్దరు మహిళా ప్రధానులు

కిమ్ కాంబెల్.

టర్కీ అధ్యక్షుడు టర్కీట్ ఒజాల్ ఏప్రిల్ నెలలో హతాత్తుగా మరణించడంతో, ప్రధానమంత్రి సులేమాన్ దెమిరెల్ టర్కీ అధ్యక్షుడుయ్యారు. ఆ కారణంగా అధికారపక్కమైన 'ట్రూ పాట పార్టీ' నూతన ప్రధాన మంత్రిని ఎన్నుకోవలసి వచ్చింది. దెమిరెల్ మంత్రి మండలిలో అర్థిక మంత్రిగా ఉన్న నలకై ఏడెళ్ళ శ్రీమతి సిల్లర్ ప్రధానమంత్రి పదవికి పోటి చేశారు. అమెత్ 65 ఏళ్ళ ఇంటీరియర్ మంత్రి ఇన్వుక్ సెస్టిన్ పాటి పడ్డారు. ఆయనకు 320 ఓట్లూ, సిల్లర్కు 574 ఓట్లూ వచ్చాయి. 40 ఏళ్ళ సుదీర్ఘ రాజకీయ జీవితం గడిపిన సెస్టిన్ మీద, మూడెళ్ళ రాజకీయ జీవితం గల సిల్లర్ విజయం సాధించడం విశేషం!

బాస్పరన్ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి అర్థిక శాస్త్రంలో పట్టభద్రురాలయిన శ్రీమతి సిల్లర్, అమెరికాలోని యేల్ విశ్వవిద్యాలయంలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించారు. ఆ తరవాత అమె టర్కీలోని వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలలో 1978 నుంచి 'అసొసియేట్', ప్రాఫెనర్ గానూ 1983 నుంచి ప్రాఫెనర్గానూ పనిచేశారు. 1990వ సంస్కారంలో ట్రూ పాట పార్టీలో చేరారు. 1991వ సంస్కారంలో దెమిరెల్ మంత్రిమండలిలో అర్థిక శాస్త్రాను చేపట్టారు. అమె అర్థిక మంత్రిగా ఉన్న 20 నెలలలో టర్కీ వ్యాపార రంగంలో హోలికమైన సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టి 'షాక్ ఎక్సెంట్' పనితీరులో అభివృద్ధిని సాధించడానికి కృషి చేశారు. దేశంలోని యువతరం పట్ల, స్ట్రీ సంక్లిమం పట్ల కూడా అమె అనక్కని కనబలరచారు.

టర్కీ పార్లమెంటు అధికార పక్కంలో పురుషులే అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. వారిలో యాత్రైయేళ్ళు దాటినవారే అధిక సంఖ్యకులు. అయినా, వాట్సు తమక్కన్నా చిన్న వయసులో వున్న ఒక వనితను ప్రధాన మంత్రిగా ఎన్నుకోవడం చెప్పుకోదగ్గ విశేషం. రాజకీయాధికారం వయసు మళ్ళిన వాళ్ళ చేతుల నుంచి యువతరానికి మారదం టర్కీ రాజకీయ చరిత్రలో ఒక మైలురాయిగా పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు. కాబట్టి దేశం రూపురేఖలు మార్పుడానికి శ్రీమతి సిల్లర్ ప్రయత్నించినా ఆశ్చర్యం లేదు.

కెన్డాకు కూడా ఒక యిన్ ప్రధాని లభించారనే చెప్పారి. ఎందుకంటే మిని కిమ్ కాంబెల్ వయసు 46 సంవత్సరాలే. అమె మొదట వాంకోవర్లో న్యాయవాది వృత్తిని చేపట్టారు. ఆ తరవాత అధికార పక్కమైన 'ప్రోగ్రసివ్ కన్వెన్యూటివ్ పార్టీలో' చేరి అంచెలంచెలుగా బదేళ్ళలో ఉన్నత షాపాన్సి చేరుకున్నారు.

ఇటీవల రెండు దేశాలలో మహిళలను ప్రధాన మంత్రులుగా ఎన్నుకున్నారు. జూన్ 14వ తేది శ్రీమతి టున్ను సిల్లర్ మొట్టమొదట టర్కీ మహిళా ప్రధాన మంత్రిగా పదవీ ప్రమాణం చేశారు. వస్త్రోద్ధరణ రోజుల తరవాత మిని కిమ్ కాంబెల్ కెన్డా 19వ ప్రధాని అయ్యారు. కెన్డాలో ప్రధాన మంత్రి పదవిని చేశయ తూన్న ప్రథమ మహిళ

ప్రధాని శ్రీయాన్ మల్కోని
ఆమెకు తన మంత్ర మంద
విలోముదట న్యాయశాఖనూ,
ఆ. తరపాత రక్తం శాఖనూ
అప్పగించారు.

ఉత్తరోత్తరా దేశంలో
వ్యాపారం మండగించదం,
జాతియ రుణం పెరిగిపోవ
దం, వ్యాపార సంస్థలు మూత
పదదం, దాని ద్వారా మితి
మించిన నిరుద్యోగ
సమస్య మొదలైన కారణాల
వల్ల దేశ ఆర్థిక పరిస్థితి
భిన్నాభిస్థమయింది. ఈ కాల ఘట్టంలో ఒక ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిగింది. అందులో రాజ్యాంగంలో
మార్పులు తేవాలన్న ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనను ప్రజలు నొకరించారు. పర్యవేసంగా మల్కోని ప్రధాన
మంత్రి పదవికి రాజీనామా చేయడానికి నిర్ణయించారు. కాబట్టి అధికార పక్షం సూతన ప్రధానిని ఎన్నుకో
వలసి వచ్చింది.

జూన్ 13వ తేది జరిగిన ఎన్నికలలో మిని కాంబిల్కు 53 శాతం టట్లూ, ఆమె ప్రధాన ప్రత్యక్షి అయిన
పర్యావరణ శాఖ మంత్రి జీవ్ చారెస్కు 47 శాతం టట్లూ వచ్చాయి. రెండవ విదుతలో మరొక ప్రత్యక్షి
జీమ్ ఎడ్వర్డ్, కాంబిల్కు మద్దతు నివ్వడంతో ఆమె సులభంగా గెలుపాందింది.

త్రిచౌషి పార్ట్ మంటప పద్ధతిని అనుసరిస్తున్న కెనడాలో రాసున్న సవంబరలో సాధారణ ఎన్నికలు
జరుగుతాయి. అప్పుడు కస్టర్సేట్ పార్ట్ గెలుపాందినట్లయితే కాంబిల్ ప్రధాన మంత్రిగా కొనసాగదం
ఖాయం.

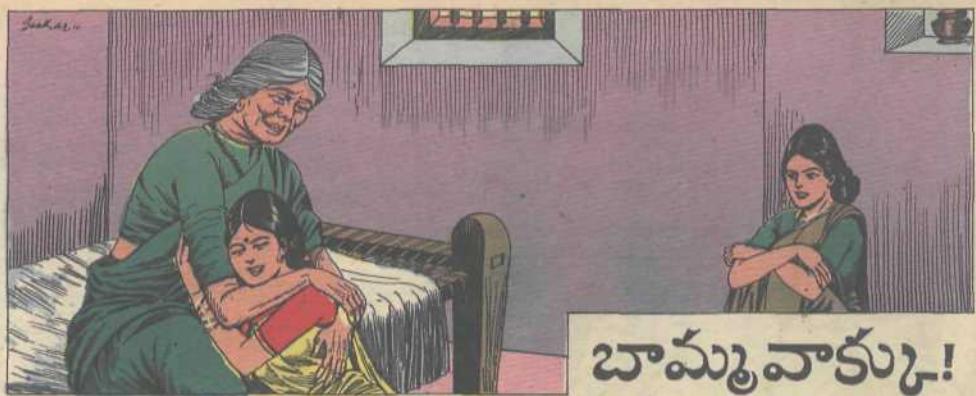
పదేళ్ళ క్రితం పీరి ట్రూడూ ప్రధానమంత్రి పదవి నుంచి వైదొలగినప్పటి నుంచి, లిబరల్ పార్ట్
ప్రతిపక్షంగానే ఉంటున్నది.

అమెరికాకు యువకుడయిన బిల్ క్లింటన్ అధ్యక్షుడు కావరం కెనడా ప్రజలకు అనూయిగా
ఉన్నదని తమాపాగా చెప్పుకునేవారు. అయితే, కెనడా ప్రజలు అధికారాన్ని యువతరానికి అప్పగించాలని
భావించదం కూడా కాంబిల్ విజయానికి ఒక కారణం అని రాజకీయ పరిశిలకులు భావిస్తున్నారు.
ఆమెకు కూడా ఇంచు మించు క్లింటన్ వయసే. గిటార్ వాయిస్టుంది. చెన్ ఆదుతుంది. రష్యన్
సాహాత్యం అంతు ఆమెకు ఎంతో అభిమానం. సవంబర ఎన్నికల ద్వారా ఆమె తన పదవిని సుఖిరం
చేసుకుంటుందనే చెప్పచ్చు.

మహిళా ప్రధానులు

- *శ్రీమతి గోర్ఱా మేయర్ - ఇజ్రాయిల్
- *శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ - ఇందియా
- *శ్రీమతి సిరిమాన్ - బండారనాయకే
- *శ్రీలంక - శ్రీమతి మాద్హరెట్ థాచర్
- *శ్రీమతి కెనటర్ భుట్టో - పాకిస్తాన్
- *శ్రీమతి బెనజిమ్ ఫ్రాన్స్ - ప్రాకిస్తాన్
- *శ్రీమతి బెగం ఖలీదా జయా - బంగ్లాదేశ్

బామ్మవాక్క!

ఒక సామాన్య రైతు కుటుంబానికి చెందిన కృష్ణవేణికి, కూతురి పెళ్ళిసమస్య పెద్ద తల నోపీగా తయారైంది. అందమైన కూతురు పుట్టిందని అత్తగారు చెప్పినట్టుగా, ఆ పిల్లకు అప్పరన అని పేరుపెట్టుకున్నది. అప్పరనకు ఏడాది నిండకుండా, ఏదో జబ్బుచేసి అమె తండ్రి చనిపోయాడు. కృష్ణవేణి, కూతురును అప్పకష్టాలు పడి పెంచి పెద్దచేసింది.

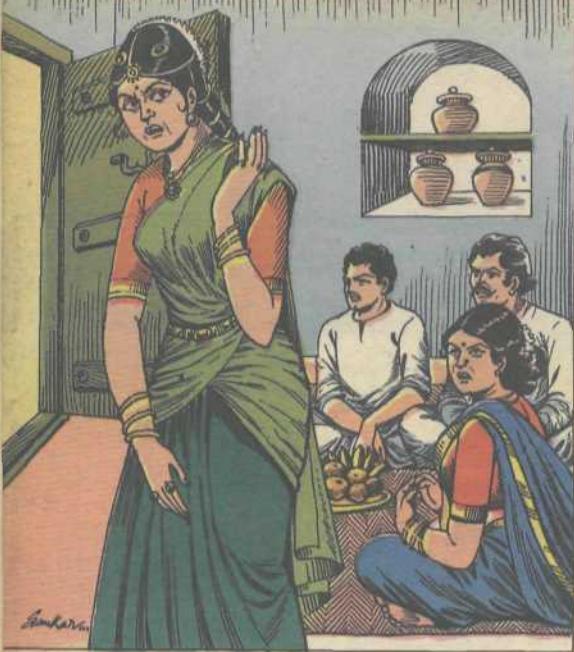
అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ అప్పరన వెరి బాగులది. పెళ్ళించినా అమె చిన్నపిల్లలతో నీధిలో గోలీకాయలు అడుతూండేది.

ఒక రోజు సాయంత్రం వీధిలో అడు కుంటున్న అప్పరన, మంచినీళ్ళ కోసం ఎదురింటి తలుపు తట్టింది. ఇంటావిడ తలుపు తెరిచి, “మంచినీళ్ళ మీ ఇంటికి పోయి తాగలేవా? అయినా, వీధిన పడి అటలేమిలి? ఇక నీపెళ్ళి అయినట్టే!” అంటూ మంచి నీళ్ళలోటా అప్పరనకు ఇచ్చింది.

ఆ వేళాకోళానికి అప్పరన కోసంగా నీళ్ళ లోటా కింద పారేసి, ఏడుస్తూ ఇంటికి పరి గెత్తింది. జరిగింది విన్న అమె బామ్మ, “ఎడ వకేతల్లి! సీకుపెళ్ళికాక పోవడమేమిలి? పేరు కుతగ్గట్టు అప్పరనలా వున్నావు. నీ పెళ్ళిమా మూలు మనిషితో కాదు. ఏరాజకుమారుడో నిన్నవెతుకుంటూవస్తాడు చూడు!” అన్నది ఆప్యాయంగా అప్పరన కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ.

ఆనాటినుంచి అప్పరన చిన్నపిల్లలతో అటలు మానేసింది. ఒకరోజు రాత్రి మంచి నీళ్ళ కోసం నిద్ర లేచిన కృష్ణవేణికి, కిటికీ దగ్గర కూర్చుని చీకట్టోకి చూస్తున్న కూతురు కనిపించింది. ఇది చూసి నిర్మాంతపోయిన కృష్ణవేణి, అప్పరనను, “అదేమిటే, అక్కడ కూర్చున్నావు? నిద్రపట్టడం లేదా?” అని అడిగింది.

“నేను నిద్రపోతుంబే, నా కోసం వెతు కుంటూ వచ్చిన రాజకుమారుడు, మన

ఇల్లు తెలియక వెళ్లిపోతాడని, ఇక్కడ కూర్చున్నాను,” అన్నది అప్పరస.

ఆ వెలిపిల్ల మనసులో అటువంటి ఆలో చనలు రావడానికి కారణం అయిన అత్తగారి మీద, కోపం వచ్చింది, కృష్ణవేణిక.

ఆమె అత్తగారి మంచం దగ్గరికి పోయి, “చూడండి, మీ నిర్వాకం!” అంటూ ఆమెను తట్టి లేపియింది.

అయితే, కృష్ణవేణి అత్తగారి శరీరం మంచుముద్దలా వున్నది. ఆమె చనిపోయి అప్పటికే చాలాసేపయి వుంటుంది. పెద్ద దికుగ్గా వున్న అత్త పోవడం, కొత్తగా అప్పరసకు పట్టుకున్న రాజకుమారుడి పిచ్చి కృష్ణవేణిని ఎంతగానో బాధించాయి.

రెండునెలలు గడిచాక, కృష్ణవేణి కూతురు పెళ్ళి చేయాలని గట్టి ప్రయత్నాలు ప్రారం భించింది. ఉన్న హాళ్ళే అప్పరసను చేసుకోవడానికి ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. ఒక మధ్యపరి ద్వారా పారుగూరు నుంచి ఒక సంబంధం వచ్చింది. పీల్లవాడు అనాకారి, ఒక కన్న మెల్ల. పీల్ల వెలిబాగులదయినా, తమపీల్లవాడికి పెళ్ళంటూ అయితే చాలని, వాడి తల్లి దండ్రులు అప్పరసను చూడడానికి వచ్చారు.

పెళ్ళి చూపులో అప్పరస, పెళ్ళికొడుకును, “నువ్వు ఏదేశపు రాజకుమారుడివి?” అని అడిగింది.

“మా అబ్బాయి పొలం పనులు చేసుకుంటాడు,” అన్నది పెళ్ళికొడుకు తల్లి కల్పించుకుని.

“బురద పిసుక్కునే వాడితో, నా పెళ్ళా? చీ, చీ! నాకోసం రాకుమారుడు వస్తాడు,” అంటూ అప్పరస కోపంగా ఔపలికి వెళ్ళి పోయింది.

“వెరిబాగులదంటే ఏమో అనుకున్నాను! మరీ ఇంత పిచ్చా?” అని పెళ్ళికొడుకును తీసుకుని రుసరునలాడుతూ వెళ్ళి పోయింది, పెళ్ళికొడుకు తల్లి.

ఆ రాత్రి తమవంటి పేదలకు, రాజకుమారుడితో పెళ్ళి అనేది అనంభవం అని కూతురుకు ఎన్ని విధాలుగానో నచ్చచెప్పాలని చూసింది, కృష్ణవేణి.

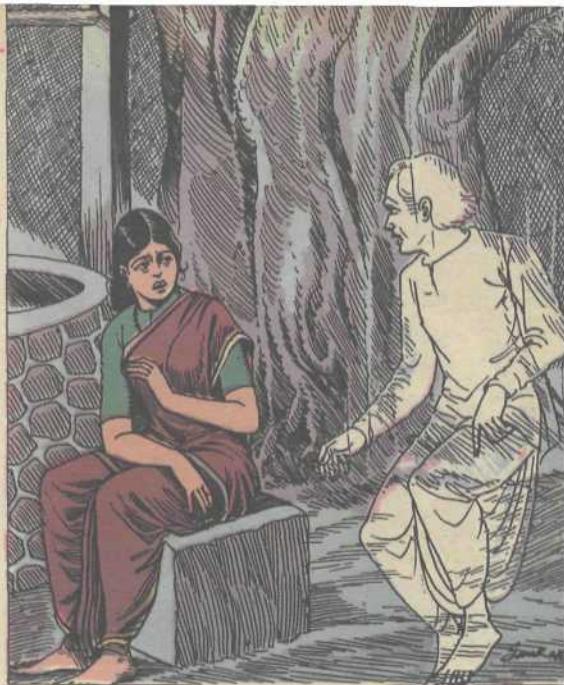
అయితే, అప్పరన మొండిగా, “నీ కన్నా పెద్దది బామ్మ చెప్పింది, నాకోసం రాజు కుమారుడు వెతుకుగైటూ వస్తాడని. వచ్చే దాకా ఎదురుచూస్తాను,” అన్నది.

ఈ విధంగా కూతురి పెళ్ళిసమయ పెద్ద తలనొప్పిగా తయారయింది, కృష్ణవేణికి.

నాలుగు రోజుల తర్వాత, ఒక అర్ధరాత్రి వేళ అప్పరన రాజుకుమారుడి కోసం ఎదురు చూస్తూ, కిటికీ పక్కన కునికిపోట్లు పదు తూండగా, కృష్ణవేణి పెరట్లోపున్న చింత చెట్టుకింద కూర్చుని, ఉక్కోపం కొద్దీ తన అత్తగారిని నానా తిట్లు తిడుతూ, “సువ్యస్వగ్గంలో వున్నావో, నరకంలో వున్నావో నాకు తెలియదు. ఇక్కడ నా బతుకును మాత్రం నరకం చేసి పోయావు. నీ బుద్ధి తక్కువ వాగుడు నాకాంప ముంచింది. నా కూతురు బతుకు వల్లకాదు కాబోతున్నది!” అంటూ మెచికలు విరవసాగింది.

ఆ సమయంలో, గ్రామం చుట్టి తన నివాసమైన అడవికేసి పోతూ, అలుపు తీర్చుకు నేందుకు చింతచెట్టు కిమ్ముల్లో కూర్చున్న మగపిశాచం ఒకటి, కృష్ణవేణి తిట్లు విని, “అగు, అక్కా! చనిపోయిన వాళ్ళను — అందునా, అత్తగారంతావిట్టి, తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా అలాతిట్టవచ్చా?” అంటూ కృష్ణవేణి ముందు దూకింది.

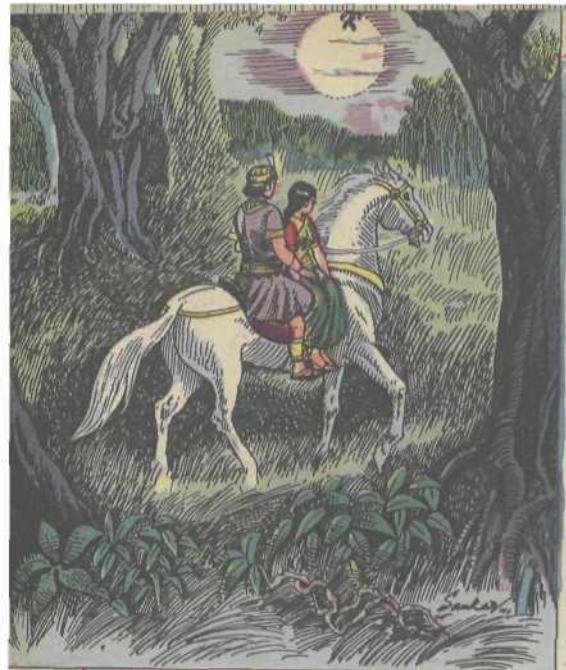
పిశాచాన్ని చూసి కృష్ణవేణి హడలి పోయినా, అది అక్కా అంటూ వరస కల

పడంతో వైర్యం కూడగట్టుకుని, “ఏం చేయను, తమ్ముడూ? నాబాధ మరొక ప్రాణితో చెప్పు కునేదా!” అంటూ తన బాధంతా పిశాచంతో చెప్పింది.

అంతా విన్న పిశాచం ఒక క్షణం ఆలోచించి, దిగులుగా, “అక్కా! తారుమారు లోకాలైపోయాయిగాని, లేకపోతే అప్పరన లాంటి మేనగోడల్చి, నేనె కట్టుకునే వాళ్ళి. సరే, రేపు అర్ధరాత్రివేళ నేను వచ్చి, కొడలి రాజుకుమారుడిపెరి కుదురుస్తాను,” అని చెప్పి పెళ్ళిపోయింది.

మర్మాదు అర్ధరాత్రివేళ పిశాచం తెల్లగుర్చంమీద రాజుకుమారుడి వెషంలో ఇంటికేసి రాగానే, కిటికి దగ్గిరపున్న అప్పరన

పొంగిపోయి, చప్పట్లు చరుస్తూ, “ఆహా, బామ్మువాకుక్క డొల్లవుతుందా! రాకుమారా, ఇదే మాజల్లు. లోపలికి రా,” అన్నది.

దానికి పిశాచం, “ఆకాశాన్నంటే మేడల్లోని పైఅంతస్తుల్లో కాలం గడిపే నేను, మీ పూరి పాకలోకి ఎలా రాగలను! గాలి ఆడదు. అలా చల్లగాల్లో వెన్నెల విషరం చేడ్డాం. నువ్వే బయటికిరా!” అన్నది.

అప్పరనమారుమాట్లాడకుండాపోయితెల్ల గుర్రం మీద కూర్చున్నది. పిశాచం, ఆమెను అడవిలో చాలా దూరం తీసుకుపోయింది. కొంతసేపయ్యక అప్పరన, “రాజకుమారా! ఈ అడవిలో నాకు భయంగా వున్నది. ఎమైనా మాట్లాడు,” అన్నది.

“మాట్లాడడానికేమున్నదబ్బా?” అంటూ పిశాచం తలగోక్కుపోయి, అది రాజకుమారుడి లక్షణం కాదని తమాయించుకుని, “అతి చిన్న సంగతి! నిన్ననే మా అన్నకు విషప్రయోగం జరిపించాను,” అన్నది.

“ఎందుకు?” అని ఆడిగింది అప్పరన.

పిశాచం వికటంగా నవ్వి, “మా అన్న బతి కుంటే నాకు సింహాసనం దక్కదు గదా!” అన్నది.

“అలాగా! అయినా పాపంకదా?” అన్నది అప్పరన.

“పాపవుణ్ణులురాకుమారులజోలికిరావు. రెండు, మూడు రోజుల్లో మా ముసలితండ్రిని పైకి ప్రయాణం కట్టిస్తాను. మాసం తిర కుగుండా రాజుపై, చతురంగ బలాలతో పక్క రాజ్యం మీద దాడిచేసి, ఆ రాజ్యాన్ని ఆక్రమించి, ఆ రాజ్యం రాకుమారిని చెర బడతాను,” అంటూ పిశాచం విరగబడి నవ్వింది.

రాచరికపు సింహాసనాల మీద అశ వున్న వారికి పాపభీతి వుండదని, ఎంతటి త్రూర కార్యానికైనా వాళ్ళునిధ్వపడగలరనీ — ఆకర్షణీయంగా కనిపించే రాకుమారులు రాక్షసమనస్తత్వం కలిగివుంటారనీ, అప్పరన అథం చేసుకోవాలని పిశాచం తాపత్రయం.

అయితే, అప్పరననుంచి ఎటువంటి జవాబుగా లేదు.

ఒక క్షణం గడిచాక హతాత్మగా పిశాచం, అప్పరనను కిందికి దింపి, “నేను మూడు

జాములో సేనాపతితో రహస్య నమాలోచన జరిపాలి. ఆ సంగతి మరచి, నీతో కాలం వృధా చేస్తున్నాను. ఇక వెళతాను!” అన్నది.

అప్పరన హడలిపోయి, “అర్థరాత్రి అడవిలో, అడవిల్లను వదిలేసి వెళతావా? ఏపులో, సింహమో తినేస్తే?” అని అడిగింది.

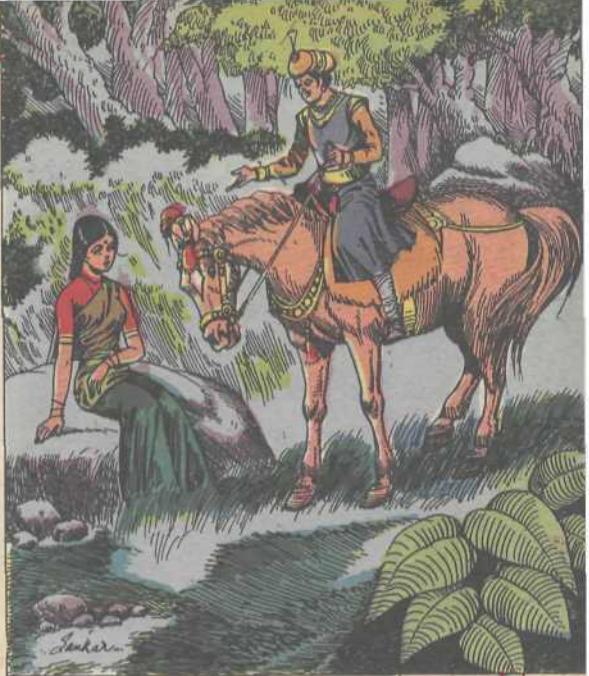
“తినేస్తే తిననీ, అదొక పుణ్యం! నేను రాకుమారుడిని. కోరుకుంటే కోటిమంది అమ్మాయిలు, మా కోటి గుమ్మం ముందు పరసకట్టి మరీ నిలబడతారు. నువ్వుక లెక్కా, నాకు!” అంటూ హేళనగా నవ్వేసి, పిశాచం గుర్రాన్ని దౌడుతీయస్తువెళ్ళిపోయింది.

అప్పరన పెద్దగా ఎదుస్తూ కూర్చున్నది. ఇంతలో యువకుడొకడు గుర్రం మీద అక్కడికి వచ్చి, “ఎవరు వారు? ఇంత అర్థరాత్రివేళకాకులు ఎగరని కారడవి, చీమలు దూరని చిట్టడవిలో ఒంటరిగా కూర్చుని దుఃఖిస్తున్నారు?” అని అడిగాడు.

“నేను అప్పరనను!” అన్నది అప్పరన.

ఆ జవాబు వింటూనే యువకుడు గుర్రంమీద నుంచి ఒక ఉదుటున కిందికి దూకి, “అహా, ఎంత అదృష్టం! నా ఎణ్ణర్థం అన్యేషఱ, ఈ అర్థరాత్రి వేళ అడవిలో ఫలిం చింది. గుర్రం ఎక్కు! కోటు పద! రేపే మన వివాహం!” అన్నాడు ఆనందంతో.

అప్పరన అతడికేసినిఅనుమానంగా చూస్తూ, “బామ్మువాక్కు ఫలించినట్టేనా! నువ్వు రాజుకుమారుడివేనా?” అని అడిగింది.

“ఒట్టీ రాజుకుమారుట్టే కాదు; మహారాజుకుమారుట్టే! అనవసరంగా ఆలస్యం చేయకు, ఎక్కుగుర్రం”, అంటూ యువకుడు తొందర చేశాడు.

అప్పరన మహానందంగా గుర్రం ఎక్కి కూర్చున్నది. మర్మాడు తెల్లవారి కృష్ణవేణి, అప్పరన కోసం అందోళనగా ఎదురు చూస్తూన్నంతలో, రాజభటులు పల్లకీతో వచ్చి, ఆమెను రాజప్రాసాదానికి తీసుకు పోయారు. అక్కడ రాణిగారు స్వయంగా ఆమెకు ఎదురువచ్చి, “రండి, వదినగారూ! పెళ్ళి పనుల హడావిడిలో, మీ ఇంటికి రాలేకపోయాను, క్షమించండి!” అంటూ చేతులు పట్టుకున్నది.

ఈ జరుగుతున్నదంతా కృష్ణవేణికి కలలా తో చసాగింది. ఇదిగ్రహించిన రాటీ, అమెతో, “వదినగారూ! ఇదంతా మీకు విచిత్రం అని పిస్తూండాలి కనక సంగతేమిటో మీకు కాస్త వివరంగా చెపుడం, నాబాధ్యత,” అంటూ ఇలా చెప్పింది:

“నా పెద్ద కొడుకు విజయుడు వెరిమాలోకం; రెండోవారుజయుడుచాలాచురుకైన వాడు. ఒకసారి కొండరు రాజకుమారులు నగరానికిచ్చారు. వాళ్ళువిజయుడివాలకం చూసి, ‘నిన్న ఏదేశపు రాకుమారీ పెళ్ళాడు. అంతఃపురంలోని ఏ పరిచారికతోనే నీ పెళ్ళి జరిగిపోతుంది!’ అనహోతనచేశారు.

ఇదివిని కళ్ళనీళ్ళతో వచ్చిన విజయుళ్ళే, మా అత్తగారు లాలిస్తూ, ‘బెంగపడకురా, బాబూ! ఆ రాజకుమారులంతా మామూలు రాకుమార్తెలను పెళ్ళాడతారు. నీ పెళ్ళిమాత్రం అప్పరనతో జరుగుతుంది. అప్పరనతో! విన్నావా?’ అంటూ బుగ్గలు పుటికింది.

ఆ రోజునుంచీ మా అబ్బాయి అప్పరన అన్నేషణలో పడ్డాడు. ఏ రాజకుమారి చిత్ర

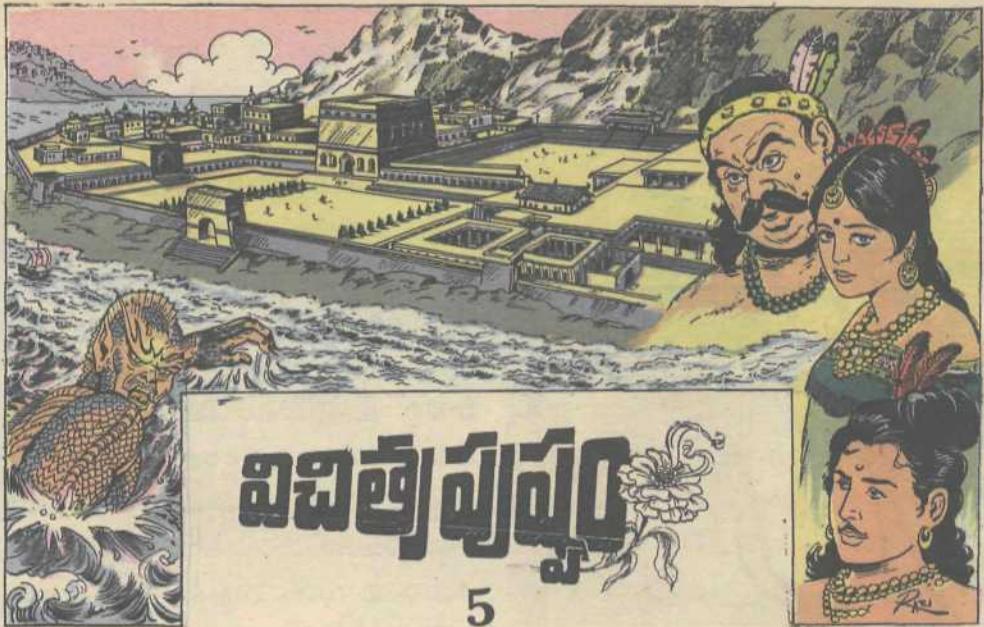
పటం చూపినా, ‘ఈ అమ్మాయి అప్పరన కానేకాదు!’ అంటూ తిరస్కరించసాగాడు.

ఈ మధ్య వాడికి తనే స్వయంగా అప్పరనను వెతికి పట్టుకుని పెళ్ళాడాలన్న బుద్ధి పుట్టింది. గుర్తం ఎక్కు రాత్రనక పగలనక దేశం నలుమూలలూ తిరుగుతున్నాడు. అద్భుషం కొద్ది, మీ అమ్మాయి అప్పరన వాడి కంట బడింది. క్షణంలో ఇద్దరూ అన్యోన్యంగా కలిసిపోయారు. త్వరలోనే ఇద్దరికి పెళ్ళి చెడ్డాం. వాళ్ళకేం బరువు బాధ్యతలు లేపుగదా! సుఖంగా భోజనం చేసి, అలా ఉద్యానవనాల్లో విపరించడం తప్ప.”

రాటీ చెప్పింది విన్న కృష్ణవేణి, పరమానందంతో, “వదినగారూ! ఊరుకోలేక మనం ఏవేవో ప్రయత్నాలు చేస్తూంటాం గాని, బ్రహ్మరాత ఎలాతప్పుతుంది! ఇక్కడ బ్రహ్మరాతతో పాటు, మా అప్పరన విషయంలో దాని బామ్మవాక్కు కూడా అమోఘంగా పని చేసింది,” అన్నది.

“కాదనలేం, అంతే అయుండాలి వదినగారూ!” అంటూ రాటీ చిరునవ్వు నవ్వింది.

ఎచ్చుప్పుర్

5

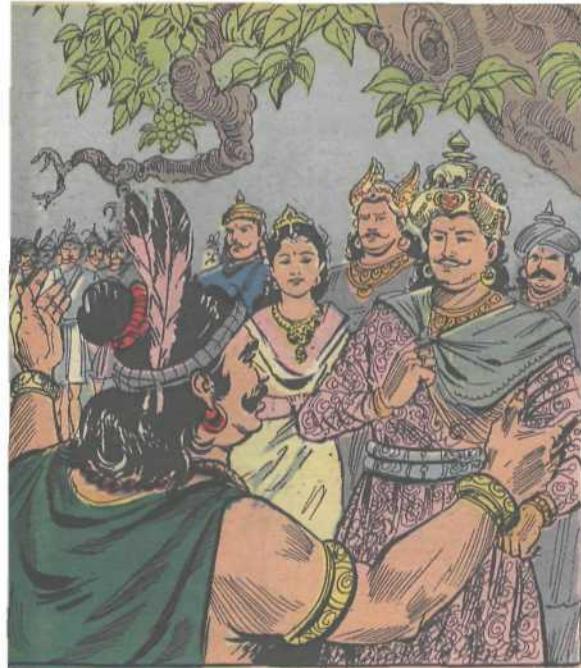
[సేవాధికి గంభీరసింహుడు దక్కిన సముద్రక్రానికి వెళ్లి అక్కడ రాకాసిమ్మగాన్ని చూసి, తిరిగివచ్చి, ఆ విషయాన్ని రాజుకు తెలియజేశాడు. ఉత్తర ప్రాంతంలో ఫూచిన 'కొర్కుక' పుష్టిలే సముద్రంలోని రాకాసిమ్మగాన్ని భూమి మీదికి అక్కర్చి పుస్తకాయిని రాజగురువు రాజుకు చెప్పాడు. ఈ విషయంగా శృంగాయి కొండలలోని ఉత్తుంగణ్ణాతి యువకుల సాయం కోరహానికి అక్కడికి వెంటనే వెళ్లాలని రాజు నిశ్చయించాడు. —శరవాత]

రాజు ప్రతాపవర్గ వస్తున్నాడని రాజబట్టులు ఘనంగా స్వాగతం పలకాలి!" అని పోచ్చ తెలియజేయగానే ఉత్తుంగ తెగనాయకుడు రించాడు.

శుంఖుడు సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోయాడు. వెంటనే గూడెమంతా ఉప్పులు వాయించి, వాళ్ళంతా ఇళ్ళకు వెళ్లి, రకరకాల రంగుల దుష్టులు ధరించి, మళ్ళీ అక్కడికి చేరి రాజు గూడెంముందున్నవిశాలమైదానంలో గుమి రాక కోసం ఉత్సాహంగా ఎదురు చూడ గూడారు. వాళ్ళనుద్దేశించి వాళ్ళు నాయకుడు సాగారు.

శుంఖుడు, "మన రాజుగారు కొంతసేవట్టో ఇక్కడికి వస్తున్నాడు. ఆయనకు మనం రావడం కనిపించింది. మొదట రెండు

'చందమామ'

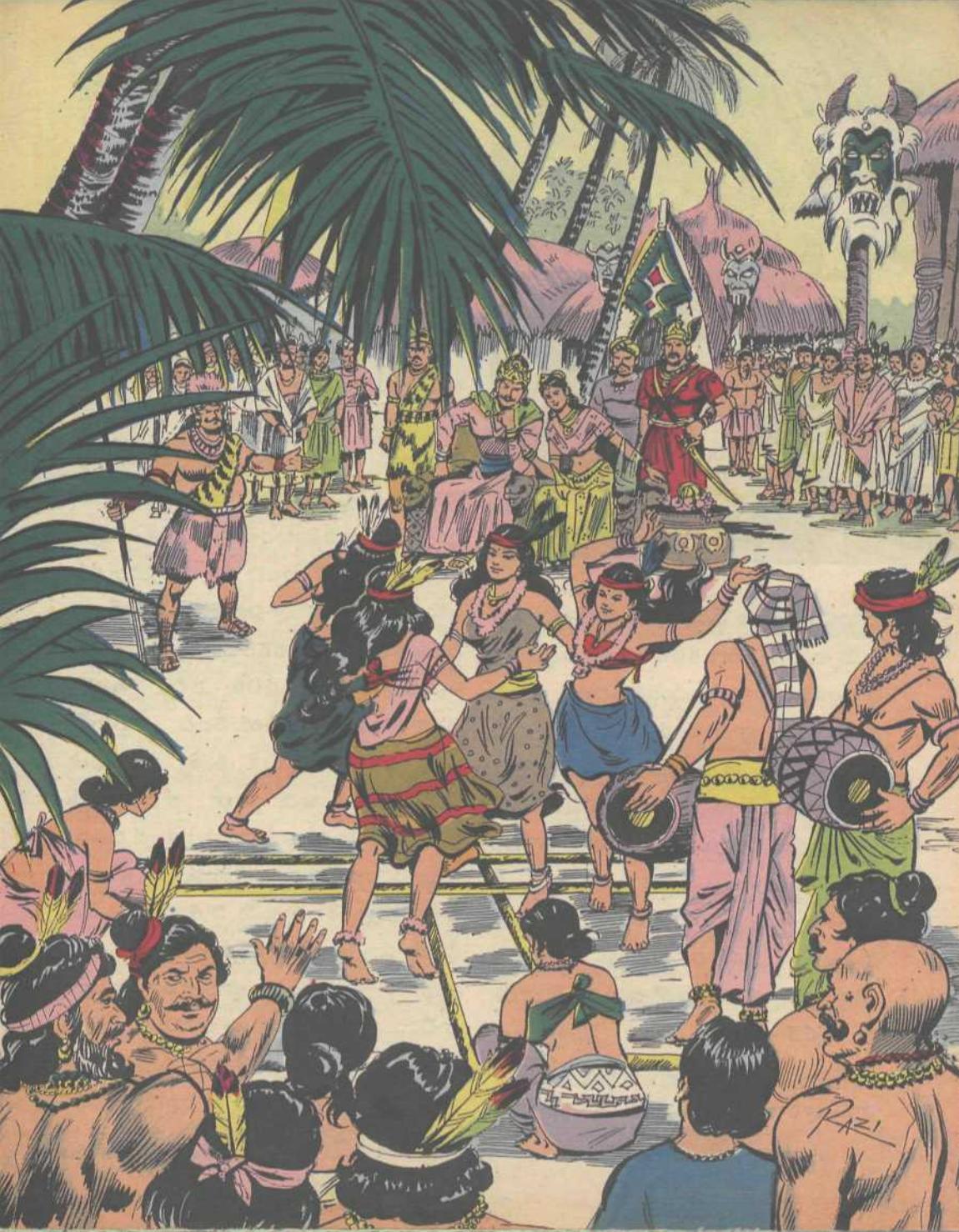
గుర్రాల మీద ఇద్దరు సైనికులు జెండాలు పట్టుకుని వస్తున్నారు. వాళ్ళ వెనక అయ్య ధాలు ధరించిన నలుగురు సైనికులూ, వారికి తరవాత రాజు, యువరాణి, వారికి జరువైపులా ఇద్దరు అంగరక్షకులూ, వారి వెనకగా దళనాయకుడూ, మరి ముగ్గురు అంగరక్షకులూ గుర్రాల మీద వస్తున్నారు.

రాజపరివారం వారిని సమీపించగానే, అంగరక్షకులు మొదట గుర్రాలపై నుంచి కిందికి దిగి, రాజు, యువరాణి ఉన్న గుర్రాల దగ్గరికి వెళ్ళారు. కొండజాతి నాయకుడు శుంఖుడు రాజుకు చేతులెత్తి నమస్కరించాడు. రాజు మందహసంతో గుర్రంపై నుంచి కిందికి దిగి, శుంఖుణ్ణి ఆప్యా

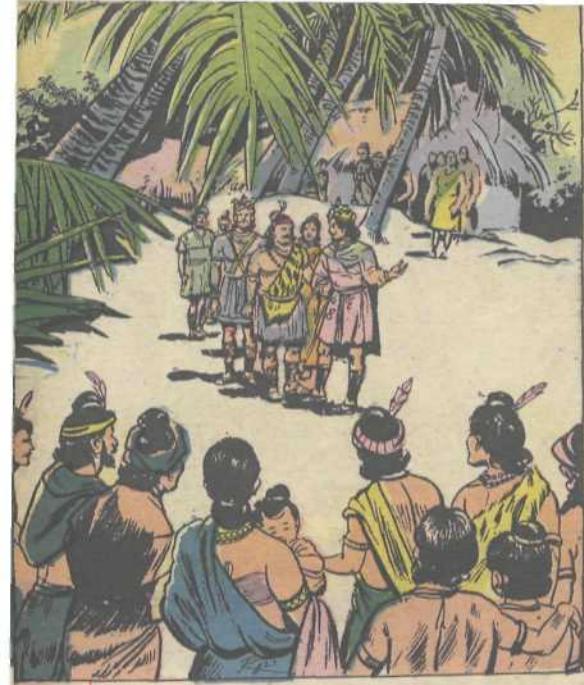
యంగా కొగిలించుకుని, తన కుమార్తెను అతనికి చూపుతూ, “ఈమె నా కుమార్తె ప్రియంవద. అతడు దళనాయకుడు వీరసింహుడు,” అని ఇద్దరినీ పరిచయం చేశాడు.

శుంఖుడు రాజును దగ్గరున్న వృక్షం నీడ లోకి తీసుకుపోయాడు. అక్కడ వెదుళ్ళతో చేసిన ఒక ఆసనం ఉన్నది. దాని పక్కనే ఉన్న మరొక ముక్కాలిపిట మీద యువరాణిని కూర్చోమని చెప్పి, రాజు, గుడ్డ పరిచిన వెదురు ఆసనంలో కూర్చున్నాడు. అప్పుడు కొండజాతి నాయకుడు, “మహారాజా! నిజంగా, మేమెంతో భాగ్యవంతులం! తమవంటి మహాప్రభువులు, ఈ దీనులను వెతుక్కుంటూ ఇంత దూరం రావడం మాకెంతో ఆనందంగా ఉన్నది. తమరినీ, యువరాణిగారినీ మామధ్య చూసుకున్న మహాభాగ్యాన్ని మా మనసులలో పదిలంగా దాచుకుంటాము,” అన్నాడు ఆనంద బాష్పులు రాలుస్తూ.

అంతలో కొండరు యువతులు పళ్ళాలలో ఏవో ఘలహారాలు తెచ్చి, రాజు ముందూ, యువరాణి ముందూ, ఆ తరవాత మిగతా రాజపరివారం ముందూ ఉంచారు. అందరూ వాటని ఆరగిస్తూండగా అతి ల్రావ్యంగా డప్పుల చప్పుడు వినిపించింది. ఆ తరవాత కొండరు యువతులు వెదురు కరలను తెచ్చి, నిలువుగా అడ్డుగా పట్టుకున్నారు. వాళ్ళు, వెనక నుంచి విని

Razi

పిస్తూన్న డప్పుల సంగీతానికి అనువుగా కర్త
లను లయబద్ధంగా కదిలిస్తాంటే, అందంగా
అలంకరించుకున్న మరికొందరు యువ
తులు వచ్చి వాటి మధ్య చక్కగా నాట్యం
చేయసాగారు. ఆ వెదురు కర్తల నాట్యాన్ని
చూసి యువరాణి చాలా సంతోషించింది.

నాట్యం హృతయింది. రాజు ఆసనం
నుంచి లేచి, తమ చుట్టూ వలయాకారంగా
చేరిన అక్కడి త్రీ పురుషులనూ, పిల్లలనూ,
పెద్దలనూ ఒకసారి కలయ జూశాడు.
వాళ్ళందరూ ఆనందంతో చప్పట్లు కొట్టారు.
ఆ తరవాత రాజు చేయి పైకెత్తి ఇలా
అన్నాడు: “మీరు మాపైన చూపుతూన్న గార
వాభిమానాలకు ఆనందంతో ధన్యవాదాలు

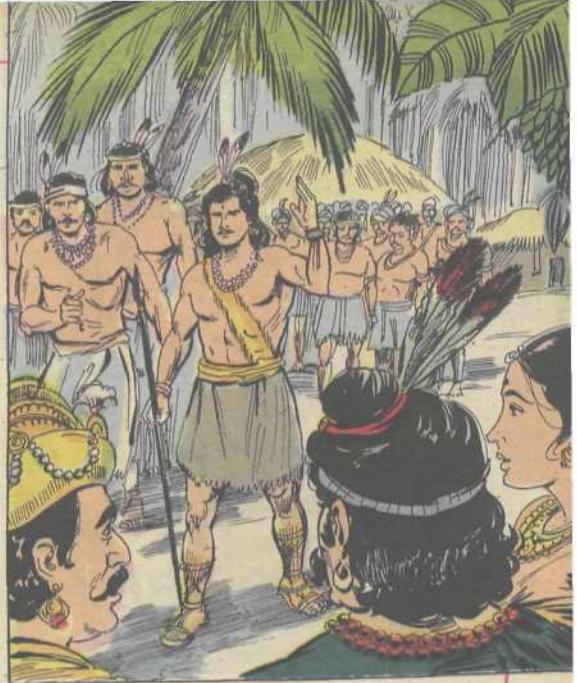
తెలుపుకుంటున్నాను. కొన్నాళ్ళ క్రితం
ఇక్కడి నుంచి కొందరు యువకులు రాజ
ధానీ నగరంలో జరిగిన ఆటల పోటీలలో
పార్దీని బహుమతులు గెలుచుకున్న
విషయం కూడా మా కెంతో అనందం కలి
గించింది. ఆ సందర్భంలో మీలో కొందరికి
పైన్యంలో ఫ్లానం కల్పించగలనని కూడా
మాట ఇచ్చాను. ఆ మాటను నిలుపు
కుంటాను. అయితే, ప్రస్తుతం నేను మరొక
ముఖ్యమైన పనిమీద వచ్చాను. ఈ ప్రాంతా
నికే కాదు; మాటిక్కుపురి రాజ్యాన్నికి మును
పెన్నడూ కనీ వినీ ఎరగని పెద్ద అపద సంభ
వించింది. అదేమిటంటే — మన దక్కిం
సముద్ర మధ్యం నుంచి ఒక రాకాసిమృగం
ఇక్కడి కొండలలో హూచిన శతాబ్దిక పుష్పాల
పరిమళం చేత ఆకర్ణించబడి అర్థరాత్రి
సమయంలో వెలుపలికి వచ్చి, ఉత్తర
దిశగా కొంతదూరం పయనించి, తెల్లవారే
సరికి దిక్కు తెలియక మళ్ళీ సముద్రం
చేరుతున్నది. అది అలా రావడంవల్ల
సముద్ర తీరంలో దాని పాదాల కింద పడిన
చెట్లు చేమలూ, ఇళ్ళూ, మనుషులూ, గొడ్డూ,
గోదా సర్వం నేలమళ్ళమై పోతున్నాయి. ఆ
భీకర మృగం అదృష్టవాత్తు మీరు నివ
సిస్తూన్న ఈ కొండ ప్రాంతానికి ఇంకా
రాలేదు. అతిభీకరమైన ఆ రాకాసి మృగాన్ని
ఎదిరించి పోరాడడం మానవ మాత్రులకు
సాధ్యం కాని పని. కాబట్టి ఆ మృగాన్ని మన

రాజ్యంలో అదుగు పెట్టకుండా చేయడానికి రాజగురువు సలహాతో ఒక పథకం ఆలోచించాను. రాకాసిమృగం శతాబ్దిక పుష్పాల చేత ఆకర్షించబడి ఉత్తర దిశగా వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కాబట్టి, దానిని రాకుండా చేయాలందే అది ఉన్న చోటికే ఆ పుష్పాలను చేర్చడం ఒక్కచే తరుణ పాయం. అందుకు మీ సహాయం కావాలి.”

రాజు మాట్లాడడం పూర్తిచేసి కొంత సేపు అయింది కాని, ఎవరూ నోరు తెరవలేదు. నిశ్శబ్దాన్ని ఛేదిస్తూ నాయకుడు శుంఖుడు, “మహారాజా! రాజ్య రక్షణ కోసం ప్రాణాలర్పించడం మహాభాగ్యంగా భావించే వాళ్ళం మేము. ఆ రాకాసిమృగం ఆపద నుంచి మన రాజ్యాన్ని కాపాడడం మా కర్తవ్యంగా భావిస్తున్నాము. ఈ రోజు సముద్ర తీర ప్రాంతాలకు వచ్చిన ఆపద, రేపు మాత కొండ ప్రాంతానికి రావచ్చు. ఆ విషయాన్ని మాకు తెలియజేసిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మేము ఏం చేయాలో ఆజ్ఞాపించండి. తక్కణం నెరవేరుస్తాము,” అన్నాడు.

నాయకుడి మాటలను అమోదిస్తున్నట్లు ప్రజలు చప్పట్లు చరిచారు. అంతలో జనం మధ్య నుంచి ఒక యువకుడు ముందుకు వచ్చి, రాజకు నమస్కరించాడు.

అతన్ని చూడగానే యువరాణి ప్రియం వద రాజుతో, “విచిత్ర పుష్పాలను కానుకగా

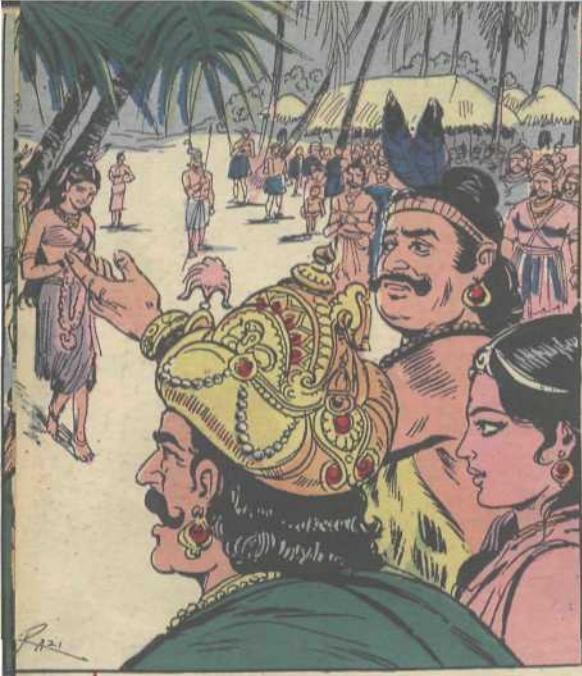

ఇచ్చింది, ఈ యువకుడే!” అని చెప్పింది మెల్లగా.

“అవును, యువరాణి! ఇంతటి ఆపద ముంచుకు వస్తుండని తెలియక ఆశతాబ్దిక పుష్పాలను మీకు ఇచ్చిన వాట్లే నేనే,” అని రాజు కేసి తిరిగి, “ఇప్పుడే నేను శతాబ్దిక పుష్పాలతో రాకాసిమృగం ఉన్న చోటికి బయలుదేరుతాను, ఆజ్ఞాపించండి, మహారాజా!” అన్నాడు యువకుడు.

“చాలా సంతోషం, ఉత్తంగా! అందుకు మొదట మీ నాయకుడి అనుమతి తీసుకో,” అన్నాడు రాజు.

ఉత్తంగుడు తమ నాయకుడికేసి తిరిగి చూశాడు.

“శభావ్, ఉత్తంగ! నీ సాహసానికి మెచ్చాను. అయినా, ఆ రాకాసిమృగాన్ని ఎలా లొంగదీనుకోవాలనుకుంటున్నావు?” అని అడిగాడు నాయకుడు.

“రాజుగారు సెలవిచ్చినట్టు, శతాబ్దిక పుష్పాలన్నిటినీ కోసి, ఒక పడవలో వేసు కుని రాకాసిమృగాన్ని వెన్నుంచి వెళ్ళి దాని ఫోవరంలో వాటిని పడవేస్తాను. ఆ తరవాత అది మాటిక్కుపురికి రావలసిన అవసరమే ఉండదు కదా?” అన్నాడు ఉత్తంగుడు.

“బావుంది. నువ్వు అలా వెళ్ళి తిరిగి రావడానికి కొన్ని రోజులు పట్టవచ్చు. అంత వరకు నీ కుటుంబాన్ని రక్షించే బాధ్యత మేము తీసుకుంటాము,” అన్నాడు రాజు.

“ఉత్తంగుడికి పెద్ద కుటుంబం అంటూ లేదు. చిన్నప్పుడే తల్లిదంత్రులు మరణించారు. ఒకే ఒక చెల్లెలు మాత్రమే ఉన్నది,” అన్నాడు శుంఖుడు.

అంతలో జనంమధ్య నుంచి ఒక పది హానేళ్ళ అమ్మాయి చేతిలో పూలమాలతో ముందుకు వచ్చింది.

“ఈమె, మా చెల్లెలు రజని!” అన్నాడు రాజుతో ఉత్తంగుడు.

రజని, చేతిలోని మాలను యువరాణి మెడలో వేసింది. చుట్టూ ఉన్న జనం ఆనం దంతో ఈలలు వేస్తూ, చప్పట్లు చరిచారు. యువరాణి చిన్నగా నవ్వుతూ, రజని చేయి పట్టుకుని, బుగ్గలు పుటికి, ఉత్తంగుడికిని తిరిగి, “నువ్వు, వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేంత వరకు మీ చెల్లెలు రజని రాజుప్రాసాదం లోనే వుంటుంది,” అని, రజనితో, “వస్తావు కదా?” అన్నది.

రజని సిగ్గుతో తలవంచుకుని అలాగే అని తల ఊపింది.

ఆ తరవాత రాజు శుంఖుడితో, “ద్రియం వదకు శతాబ్దిక పుష్పాలంబే తీరని మక్కువ ఏర్పడింది. వాటిని రాజోద్యానంలో పెంచాలని కూడా ఆశపడింది. అయితే, అవి శాపగ్రస్తపుష్పాలని రాజగురువు హాచ్చరించడంవల్ల, ఆ ఆశ వదులుకున్నది. కానీ, ఆ పుష్పాలను చూడాలన్న కోరికతోనే నా వెంట బయలుదేరి వచ్చింది. ఆ పుష్ప

లను దూరంనుంచయినా చూడడానికి వీల వుతుంది కదా?" అని అన్నాడు.

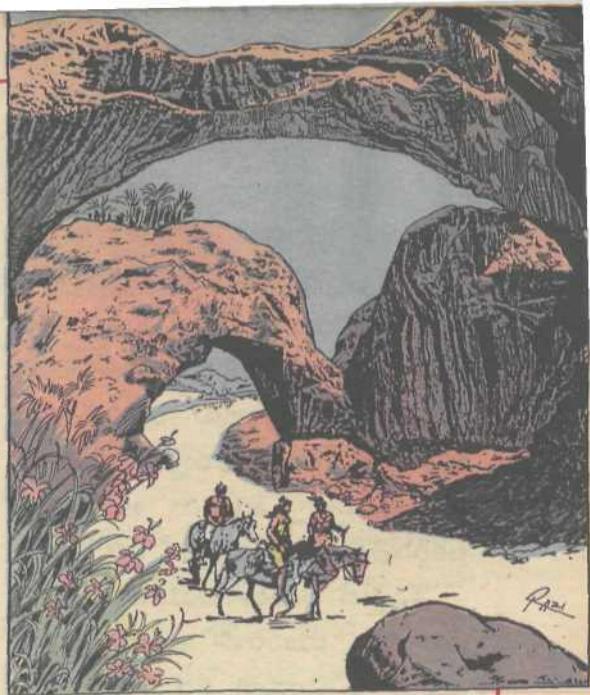
"చూడవచ్చు. అదెం కష్టంకాదు, మహారాజా!" అన్నాడు శుంభుడు.

"తమరు అనుమతించారంటే నేనే యువరాణిగారి వెంట వెళ్లి ఆ పుప్పులను చూపిస్తాను. గుర్రాల మీద వెళితే త్వరగా తిరిగి రావచ్చు!" అన్నాడు ఉత్తుంగుడు.

"సరే, ఇప్పుడే బయలుదేరి త్వరగా వెళ్లి రండి. నేను ఇక్కడే ఉంటాను. మీతో పాటు అంగరక్కుల్లో కూడా తీసుకువెళ్లండి," అని రాజు యువరాణితో చెప్పి శుంభుడితో, "వద గూడాన్ని చూధ్యాం!" అన్నాడు.

ముందు యువరాణి, ఉత్తుంగుడూ చెరొక గుర్రం మీదా, వారి వెనక, అంగరక్కులు మరొక గుర్రం మీదా శతాబ్దిక పుప్పులు పూచివున్న కొండలకేసి బయలు దేరారు. వాళ్లు చాలా దూరం పయనం చేసి ఒక ఇరుకైన మార్గం చేరుకున్నారు. అప్పుడు ఉత్తుంగుడు, "యువరాణి, ఇక్కడి నుంచి మీరు జాగ్రత్తగా, కాస్త నిదానంగా గుర్రాన్ని నడిపించాలి. దారికి ఇరువైపులా ఉన్న చెట్ల కొమ్ములు మరీ కిందికి ఉంటాయి," అని పొచ్చరించాడు.

అలా కొంత దూరం వెళ్లాడు, "అదిగో, చూడండి ఆకాశాన్నంటుతున్న చెట్లకు పూచిన మెరుపుపుప్పుల్ని! అవే శతాబ్దిక పుప్పులు!" అన్నాడు ఉత్తుంగుడు.

అద్యుతమైన ఆ దృశ్యం చూసి మయిమరచి పోయింది యువరాణి. కొండల మీద వెదురు పొదల్లా వున్న చెట్లమై మెరుపుల్లా మెరుపున్న ఆ ఎత్రచెట్ల పూలను చూసి ఆమె, "ఇంకా కొంచెం ముందుకు వెళదామా!" అని అడిగింది.

"వద్దు యువరాణి. గుర్రాలు ఇక్కిముందుకు వెళ్లిలేవు. కాలి నడకన వెళ్లడం చాలా ప్రయాసతో కూడిన పని," అన్నాడు ఉత్తుంగుడు.

యువరాణి పుప్పులను చూస్తూ అలాగే నిలబడి పోయింది. కొంతసేపయ్యక ఉత్తుంగుడు, "ఇకబయలుదేరుదాం, యువరాణి!" అన్నాడు.

“సుందరబైన ఈ పుష్టిలు శాపగ్రస్తాలు కావడం దురదృష్టకరం. అయినా, మరే దైనా అద్భుతం జరిగి, ఆ శాపం తొలగి పోగలదని అనుకుంటున్నాను,” అంటూ అమె అ దృశ్యం కేసి మరాకసారి తనివి తీరా చూసే, గుర్తాన్ని వెనక్కు మళ్ళించింది.

వాళ్ళు గుడాన్ని చేరేసరికి, రాజు ప్రయాణానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. తండ్రిని చూడగానే అమె, “చాలా అద్భుతబైన దృశ్యం చూశాను నాన్నా! అయినా, ఆ పుష్టిలు సేకరించడం చాలా కష్టబైన పని,” అన్నది.

“కష్టబైన పనులు చేయాలంబే మాకు చాలా ఇష్టం, యువరాణీ!” అన్నాడు శుంభుడు.

రాజు ఉత్తుంగుళ్ళే దగ్గరికి పెలిచి, “నీ కార్యం విజయవంతం కావాలని కాంక్షిస్తూ న్నాను. సీరాక కోసం నేనే కాదు; మన రాజ్య ప్రజలందరూ ఎదురు చూస్తూ ఉంటాము. దేశ క్షేమం కోసం, శాంతి కోసం నువ్వు చేస్తున్న సాహసం ప్రశంసనియం,” అని చెప్పి, శుంభుడి కేసి తిరిగి, “ఉత్తుంగుడు బయలుదేరిన తరవాత, అతడి చెల్లెలు రజ

నిని రాజబ్రాసాదానికి తీసుకురా,” అంటూ ఆనందం నుంచి లేచి ముందుకు నడిచాడు.

యువరాణి, రజని భుజం మీద చేయి వేసి ఆప్యాయంగా ఆమె చేతిని స్పృశించి, గుర్తం మీదికి ఎక్కుంది. ఆ తరవాత రాజు గుర్తాన్ని అధిరోహించాడు. అయిన వెనక దళనాయకుడూ, ఆ పిమ్మిట అంగరక్కులూ గుర్తాల మీదికి ఎక్కారు.

శుంభుడు చేతులు జోడించి రాజుకు నమస్కరిస్తూ పీడ్చులు చెప్పాడు. పరిపారంతో రాజు ముందుకు కదిలాడు.

ఆ తరవాత శుంభుడు, ఉత్తుంగుడి భుజాన్ని ఆప్యాయంగా పట్టుకుని గూడెం కేసి నడుస్తూ, “నాయనా, ఉత్తుంగా! నీ సాహసం మెచ్చుతగినది. నీ మూలంగా మన ఉత్తుంగ వంశానికి చిరకాలం నిలిచే కీర్తి లభిస్తుంది. నువ్వు తలపెట్టిన కార్యం అపాయకరబైనదే కాని, జగన్నాత కరుణాకట్టం వల్ల, నువ్వు విజయంతో సురక్షితంగా తిరిగి రాగలవు!” అన్నాడు ఎంతో ఆనందంగా.

— (ఇంకాపుంది)

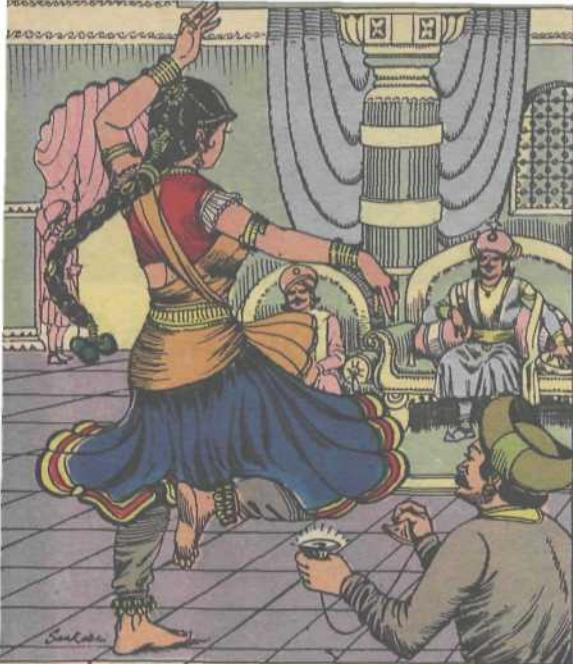

అవతారముషుడు

పట్టువదలని విక్రమార్యుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపైనుంచి శవాన్ని దించి ఖజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శృంగానం కేసి నదవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాళుడు, “రాజు, ఇంత అర్థరాత్రి వేళ విశ్రాంతి, నిద్ర నుహాలకు దూరమై, గూబలూ, విషసర్వలూ, ఆకలిగిన్న నక్కలూ తిరుగాడే, ఈ శృంగానంలో నువ్వు పదుతున్న త్రమ అర్థహానంగా తోష్టున్నది. నీ జీవితా శయం, ధ్యేయం ఏమిటి? గొప్ప కీర్తి సంపాదించాలనా? లేక అంతులేని సంపదా, అధికారం చేజిక్కించుకోవాలనా? ఎందుకంటే, మనిషి అవేశాలకూ, ఉద్యోగాలకూ లొంగ కుండా ప్రశాంతంగా తన జీవితధ్యేయం ఏమిటో నిర్ణయించుకోగలిగినప్పుడే, ఏ బృహత్తార్థాన్నయినా సాధించ గలడు. అలా కానప్పుడు, దివ్యనాధుడనే వండితుడిలాగా తన సాధించ దలచినదేమిటో, సాధించిన

బేతాళ కథలు

దేమిటో తెలుసుకోలేని అయ్యామయ పరిష్కారిక
గురి కాగలడు. నీకు ముందే హెచ్చరికగా
వుండేందుకు ఆయన కథ చెబుతాను,
త్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ ఇలా
చెప్పసాగాడు:

ఒకానొకప్పుడు జగత్తేనుడునే రాజుండే
వాడు. ఆయనకు తన ఆఫ్సానంలోని కళాకారు
లంటే గిట్టిది కాదు. వాళ్ళ వల్ల దేశానికి
ప్రయోజనమూ లేదని నమ్మి, అందరికి
ఉద్యానవ చెప్పాలనుకుని మంత్రిని సలహా
అడిగాడు.

ముందుగా మంత్రి గాయకులను పిలిచి,
కోరినప్పుడ్లా పాటలు పాడి వానలు కురిపించ
మన్నాడు. అది వారివల్ల కాలేదు. రాజు

వారందరికి ఉద్యానవ చెప్పాడు. తర్వాత
మంత్రి చిత్రకారులనూ, శిల్పిలనూ పిలిచి
దేవుడికి రూపకల్పన చెయ్యమన్నాడు. వాళ్ళ
వేసిన దేవుడి భోమ్మలను, చెక్కున దైవమూర్తు
లను చూసి, “దేవుడిలాగే వుంటాడనడానికి
సాక్ష్యమేమిటి?” అని అడిగాడు.

వాళ్ళ చెప్పలేకపోయారు. రాజు వారికి
ఉద్యానవ చెప్పాడు.

తర్వాత మంత్రి నటులను, నాట్యకత్తెలను
పిలిచి చాటుగా వారికాక కథ చెప్పి, ఆ
కథను రాజు ముందు మాటలేకుండా అభి
నయించమన్నాడు. వారి అభినయాన్ని బట్టి
రాజు కథలేమిటో చెప్పలేకపోయాడు. వాళ్ళ
కూడా ఆఫ్సానాన్ని విడిచిపెట్టక తప్పలేదు.

చివరగా మంత్రి, కవి పండితులను
పిలిచి, “యువరాజు యుద్ధ విద్యలలో” అరి
తేరాడు. కానీజ్ఞానానికి సంబంధించిన చదువు
రావడం లేదు. అతడికి సకల శాస్త్రాలూ
నేర్చి, మీకంటే గొప్పవాట్లి చేయాలి,” అన్నాడు.

వాళ్ళ యువరాజును పరీక్షించారు. అతడి
తెలివి అంతంత మాత్రం. ఎంత చిన్న
విషయాన్నయినా, ఒకదికి పదిసార్లు చెప్పినా
అర్థం చేసుకోలేదు. పైగా యువరాజునన్న
గర్వం కూడా వుంది. అందువల్ల అతడికి
చదువు చెప్పడం వారివల్ల కాలేదు. దానితో
వాళ్ళ ఆఫ్సానాన్ని విడిచిపెట్టారు.

ఇలా వుండగా, దివ్యనాథుడునే పండితుడు
తన ప్రతిభను చూపి, ఎనలేని కీర్తిప్రతిష్ఠలనూ,

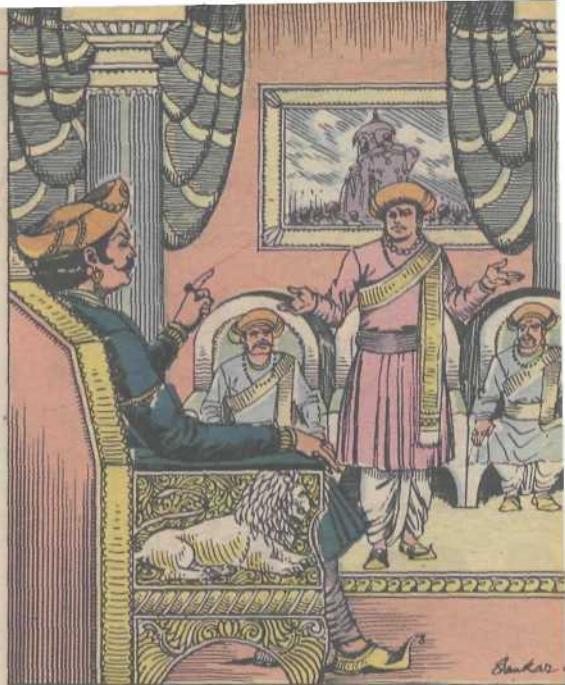
ధనాన్ని సంపాదించాలని, జగత్తేనుడి పొరుగు రాజైన మహానేనుడనే రాజు కొలువుకు వెళ్లాడు. అక్కడి పండితులందరిదీ మిడిమిడి జ్ఞానం. వాళ్ళు దివ్యనాధుణ్ణి నిండు కొలువులో అపహస్యం చేశారు.

దివ్యనాధుడు చలించక రాజు పంకతిరిగి, “మహాప్రభూ! మీ కొలువుకు నా అవసరం చాలా వుంది. మిడిమిడి జ్ఞానంతో పున్న మీ ఆఫ్టాన పండితులందరికి జ్ఞానబోధ చేయాలి. అది నావల్ల తప్ప మరిపరికి సాధ్యం కాదు,” అన్నాడు.

మహానేనుడు నవ్యి, “నా ఆఫ్టాన పండితులదిమిడిమిడి జ్ఞానమే అనుకుండాం. నువ్వు మహాపండితుడనడానికి బుజువేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు.

“మీ ఆఫ్టాన పండితులలో ఒకరిని నా శిష్యుడిగా స్వీకరిస్తాను. ఒక నెల రోజుల తర్వాత అతడిలో వచ్చిన మార్పును, తమరే స్వయంగా పరిశిలించవచ్చు,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

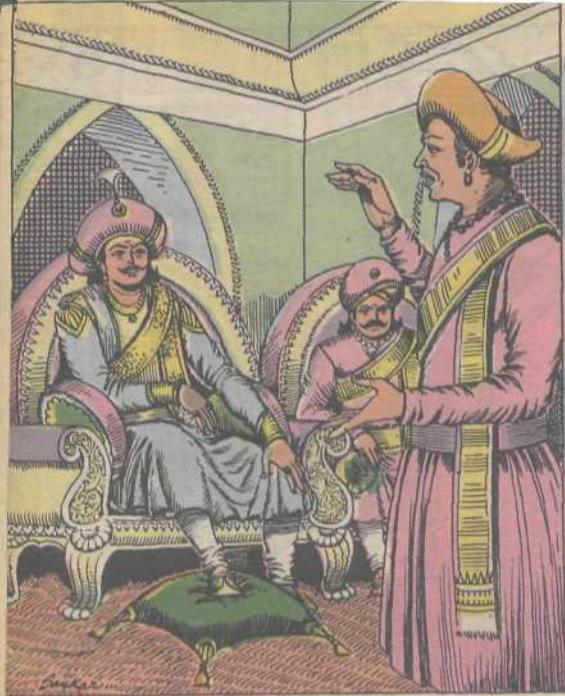
మహానేనుడు తల అడ్డంగా వూపి, “పొరుగు రాజ్యాన్ని నా దూరపు బంధువైన జగత్తేనుడు ఏలుతున్నాడు. ఆయన కళాకారుల నేవగించుకుని, వారికి తన ఆఫ్టానంలో చోటు లేకుండా చేశాడు. నువ్వు నీ ప్రతిభను అక్కడ నిరూపించుకుని రాగిలిగితే, మొత్తం నా పండితులందరినీ నీకు శిష్యులను చెస్తాను,” అన్నాడు.

రాజు ఇలా అనగానే, దివ్యనాధుడు పట్టుదలకొద్ది జగత్తేనుడి పద్ధతు వెళ్లాడు. ఆయన చిరాకుగా, “నాకు కవి పండితులన్నా, కళాకారులన్నా సదభిషాయం లేదు. నువ్వు మరే రాజు దగ్గరికైనా వెళ్ళు,” అన్నాడు.

దివ్యనాధుడు వెంటనే, “మహాప్రభూ! నేను కవిని, పండితుణ్ణి మాత్రమే కాదు, అన్ని కళల్లోనూ పాండిత్యమున్నవాళ్ళి. ఎందరో రాజులు నాకాళ్యమిస్తామన్నారు. కానీ కాళిదాసును భోజరాజు, తెనాలి రామకృష్ణుళ్ళి శ్రీకృష్ణదేవరాయలూ ఆకర్షించినట్లు తమరు నన్నాకర్షించారు,” అన్నాడు.

జదివిని జగత్తేనుడు పాంగిపోతూ, “ఎమిటి నాలోని ఆ ప్రత్యేకత?” అని అడిగాడు.

“మహాప్రభూ! మీరు కారణజన్మలు, అవతారపురుషులు, ఆకారణంవల్లనే, మీ ఆఫ్సాన కళాకారులందరూ, మీముందు చిఫలులయ్యారు,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

జగత్సేనుడు సాలోచనగా, “నా గొప్పతనానికి, నా ఆఫ్సాన కళాకారుల అనమర్థతకూ సంబంధమేమిటి?” అన్నాడు.

“ప్రభూ! తమ పాలనలో దేశం సుభిక్షంగా వుంది. ప్రకృతి ప్రశాంతంగా వుంది. వాతా వరణం బుతుధర్మాలను పాటిస్తున్నది. ఈ దేశంలో ఆకాలమృత్యువులూ, ఆకాలవర్షాలూ అసాధ్యం. ఎంత గొప్ప గాయకుడైనా దైవ ధిక్కారమైనా చేసి తన గానంతో కృతిమ వర్షాలు కురిపించగలడేమో కానీ, తమ

శాసనాన్ని ధిక్కరించి ప్రకృతి తమాన్ని మార్పులేదు. ఇది తెలిసిన తర్వాత అయినా, తమ గొప్పతనాన్ని ఒప్పుకుంటారా?” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

జగత్సేనుడు ఉబ్బితబ్బిబ్బువుతూ, “గాయ కుల విషయమలా వుంచు. మరి ఆఫ్సాన శిల్పులు, చిత్రకారుల సంగతేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ప్రభూ! ఒకప్పుడు పరశురాముడు అవతార పురుషుడు. రామావతారం రాగానే, పరశురాముడి తేజస్సు తగ్గిపోయింది. కొత్త అవతారం వచ్చినప్పుడ్లల్లా, పాత అవతారాల తేజస్సు తగ్గిపోతుందని అందరికి తెలుసు. భగవంతుడిప్పుడు మీ అవతారంలో వున్నాడు కదా! అందువల్ల, వారెంత ప్రయత్నించినా పూర్వపు అవతార పురుషుల చిత్రాలు, శిల్పాల్లో తేజస్సును చూపలేకపోయారు,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

“నేను దేవుడినవడానికి బుబుజువేమిటి? ఒక్క మాయ చేయడం కూడా నాకు చేత కాదు,” అన్నాడు జగత్సేనుడు.

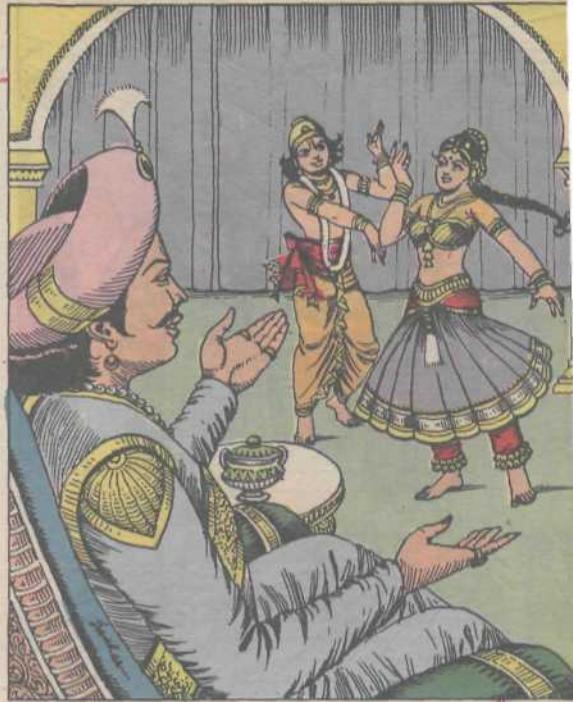
“శ్రీరాముడు మాయలు చేయలేదు. గాతమబుద్ధుడు మాయలు చేయలేదు. వారి వారి గొప్ప పనులను బట్టి వారందరూ దేవతలుగా గుర్తింపబడ్డారు. అంతేకాక, దైవభక్తి వున్న వారికి మాత్రమే దేవుడు తెలుస్తాడు. మాయలు చేసిన కృష్ణుణ్ణి మాత్రం దేవుడని కంసుడు, జరాసంధుడు, శశపాలుడు,

దుర్యథనుడు ఒప్పుకున్నారా? నాకు చిన్న తనం నుంచి దైవభక్తి ఎక్కువ. నాకు మీలో దేవుడు కనిపిస్తున్నాడు. అయినా, దీనికి నేను బుజువు తెలేను. మహాభక్తులైన అష్టాన చిత్రకారులూ, శిల్పులూ చూపిన కాస్తపాటి బుజువును కూడా నేను తెలేను,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

“నేను దేవుడినని నా ఆష్టాన చిత్రకారులూ, శిల్పులూ బుజువెప్పుడు చేశారు?” అని అడిగాడు జగత్పేసుడు ఆశ్చర్యంగా.

“అయితే మీకు తెలియదా, ప్రభూ! దేవుడి రూపం అనగానే వాళ్ళు వెంటనే మీ రూపాన్నే ఎన్నుకున్నారు. బొమ్మలు వేశారు, శిల్పాలు చెక్కారు, కానీ ఎదురుగా కనబడే సూర్యుడి బొమ్మ వేయమన్నా, చేయమన్నా ఆకారం తీసుకురాగలం కానీ, ఈ తెజస్సుకు రూపకల్పన చేయలేము కదా! తమ చిత్రాల్లో, శిల్పాల్లో మీ తెజస్సు కనబడక వాళ్ళు అసంతృప్తి చెంది, చివరకు పురాణ పురుషుల బొమ్మలు వేశారు. ఇంకొక వందేళ్ళు పోయాక అవతారపురుషుడు దేవుడి బొమ్మ వేయమన్నా దనుకోండి. అప్పుడు వాళ్ళేం చేస్తారు? జగత్పేసుడి బొమ్మ వేసి హారుకుంటారు,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

ఈ మాటలు వింటూ జగత్పేసుడు సంతోషపట్టలేకపోయాడు. ఆయన దివ్యనాధుడి తెలివిని మెఘుకుని నటుల గురించి, నాట్యక్రత్తేల గురించి అడిగాడు.

“ప్రభూ! దైవాంశ సంభూతులు సృష్టించిన కథలు, కావ్యాలను మాత్రమే నటులు చక్కగా అభినయించగలరు. లేదా అవతార పురుషులైన తమరే ఏదైనా క్రత్త కథలను సృష్టించి చెప్పండి. తమకథమయ్యులా నటించగలరు. అంతే కానీ జ్ఞానహాన్యులల్లిన కథలను అభినయించమనడం న్యాయం కాదు,” అన్నాడు దివ్యనాధుడు.

పక్కన వున్న మంత్రి కీమాటలు కష్టంగా తోచాయి. ఆయన వెంటనే కొండరు నటులను రోప్పంచాడు. రాజు వారికి చాటుగా కథ చెప్పి, మాట లేకుండా అభినయించ మన్నాడు. నటులలా చేయగానే జగత్పేసుడు సంతోషంగా, “అహా! దివ్యనాధుడు చెప్పిన

మాట దివ్యంగా వుంది. ఏరి అభినయం ఎంతో గొప్పగా వుంది,” అన్నాడు.

“నాకు పీరేమి అభినయించారో తెలియ లేదు. దివ్యాన్ధుడికేమైనా తెలిసిందేమో చెప్పుమనండి!” అన్నాడు మంత్రి వ్యంగ్యంగా.

దివ్యాన్ధుడు నవ్వి, “అవతార పురుషుల లీలలు వేద వేదాంగాలు చదివినవారికి, బ్రహ్మది దేవతలకు కూడా అర్థం కావు. ఆయన చెప్పనిదే ఆ కథ మనహోటి అల్పుల కెలా అర్థమపుతుంది?” అన్నాడు.

జగత్పేసుడు ఆసందం పట్టలేక చప్పల్లు కొట్టి, “దివ్యాన్ధా! ఇంతకాలం యోగనిద్రలో వున్న నాలోని అవతారపురుషుణ్ణి నిద్ర లేపావు. ధన్యవాదాలు. ఇక నా కుమారుణ్ణి

సకల శాస్త్రపారంగతుణ్ణి చేస్తే, అందుకు నీకెంతో బుఱపడి వుంటాను,” అన్నాడు.

“యువరాజుకు విద్యాబోధన చేసే అవకాశం వస్తే అది నా అదృష్టం. అతణ్ణి సకల శాస్త్రపారంగతుణ్ణి చేయడానికి నాకు ఒక రోజు చాలు,” అన్నాడు దివ్యాన్ధుడు.

ఒక్కరోజునగానే జగత్పేసుడాశ్చర్యపడ్డాడు.

అప్పుడు దివ్యాన్ధుడు, యువరాజును ఏకాంతానికి తీసుకువెళ్ళి, “నీ తండ్రి దేశుడు. కారణజన్ముడు. నువ్వు కూడా అవతార పురుషుడిని కావాలంటే, అందుకు రెండు మార్గాలున్నాయి. నువ్వు వారానికి రెండు రోజులు ఉపవాసం వుండి, తల్లిక్రిందులుగా చెట్టుకొమ్మకు వెళ్ళాడి తపస్సు చేస్తూ పదేళ్ళ పాటు సకల శాస్త్రాలూ నేర్చుకొలి. ఇది అతికష్టమైన మార్గం. రెండోది — నువ్వు నాలుక చాపితే దానిపై నేను బీజాక్షరి రాస్తాను. నీకేది ఇష్టమో కోరుకో!” అన్నాడు.

యువరాజు ఉత్సాహంగా, “నాకు రెండో మార్గమే ఇష్టం!” అంటూ నాలుక చాపాడు.

దివ్యాన్ధుడు తృప్తిగా యువరాజు భుజం తట్టి, “కొంచెం ఆగు! దీనికి కొన్ని నియమాలున్నాయి. నేను బీజాక్షరి రాశాక నువ్వు కోపాన్ని పూర్తిగా విడిచిపెట్టి శాంతంగా వుండాలి. నీకంతే పెద్దవారిని జాతి కుల విచక్షణ లేకుండా గౌరవించాలి. నీకంతే చిన్నవారిని అభిమానించాలి. అన్నీ నీకు తెలిసినా సరే, ఇతరుల సలహా లేకుండా ఏ

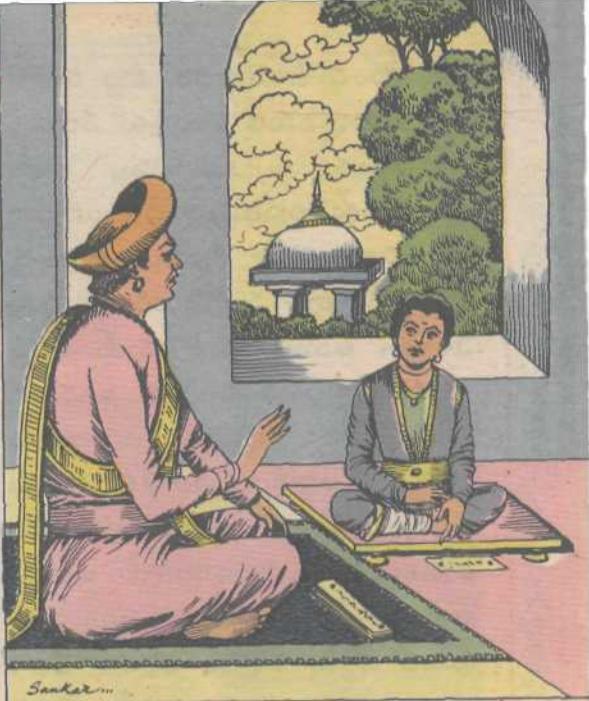
పనీ చేయకూడదు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ పుండాలి. ఇవి పాటించకపోతే, నేను రాసిన బీజాక్కరిలోని ప్రతి అక్కరం ఒక భూతమై నిన్న కష్టాలపాలు చేస్తుంది. ఏమంటావు?" అని హాచ్చరించాడు.

యువరాజుకిదేమీ కష్టమనిపించలేదు. అన్నింటికి ఒప్పుకున్నాడు. దివ్యనాథుడు, యువరాజు నాలుకమై బీజాక్కరి రాశాక జగత్తేనుడి వద్దకు వెళ్లి, "ప్రభూ! యువరాజు అత్యంత సూక్ష్మగ్రహా. నేను అనుకున్నదాని కంటే తక్కువ సమయంలో సకల శాప్తాలూ నేర్చుకున్నాడు," అని చెప్పాడు.

జగత్తేనుడు సంతోషిస్తే, మంత్రికమునాలో చక, "మహారాజా! నాకు కరోపనిషత్తులో కొన్ని సందేశాలున్నాయి. ఆవి యువరాజు నడిగి తెలుసుకుంటాను," అన్నాడు.

ఇది వింటూనే దివ్యనాథుడు, "ప్రభూ! ధర్మరాజు ముక్కుపచ్చలారిని అభిమన్యుడిని పద్మపూషాన్ని ఛేదించమని పంపితే, ఏమయింది? అనుభవ శాన్యలు విద్యాబోధనకు పనికిరారు. మన యువరాజు మరొక పది సంవత్సరాల వరకూ, అభిమన్యుడి వంటి వాడు. అతడు విద్యల నెన్నింటినైనా సులభంగా నేర్చగలడు. విద్యాబోధనకు తలపడితే మాత్రం ప్రాణ సంకటం," అన్నాడు.

జగత్తేనుడు కలవరపడుతూ, "నా కుమారుడు విద్యావంతుడైనాడనడానికి నిదర్శనమేమిటి?" అని అడిగాడు.

"విద్యావంతులను వాళ్ళ ప్రవర్తన ద్వారా గుర్తించవచ్చు! ఈ రోజు నుంచి యువరాజు ప్రవర్తనలో మార్పును గమనించండి!" అన్నాడు దివ్యనాథుడు.

వారం రోజుల్లో యువరాజులో వచ్చిన మార్పులన్నీ గమనించి, జగత్తేనుడు ఆశ్చర్య సందాలతో దివ్యనాథుణ్ణి ఆశానంలో వుండి పొమ్ముని కోరాడు. అయితే, దివ్యనాథుడు అందుకు ఒప్పుకోక, జగత్తేనుడి గొప్పతనాన్ని దేశదేశాలూ సంచరిస్తూ కీర్తించడమే తన జీవితాశయమన్నాడు.

జగత్తేనుడు ఇందుకు ఆనందంతో పరవశుడైయి, దివ్యనాథుణ్ణి వెలలేని కాను కలతో ఘనంగా సత్కరించాడు. దివ్యనాథుడు

అక్కడినుంచి బయలుదేరి, కొద్ది రోజుల తర్వాత మహాసేనుడి కొలువుకు చేరాడు.

బెతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజు, దివ్యనాధుడు కీర్తిప్రతిష్ఠలూ, ధననంపాదనా తన జీవితాశయంగా, ధైయంగా భావించి, పాటి కోసం రాజు మహాసేనుడి కొలువుకు వెళ్ళాడు. అయితే, మహాసేనుడు అతడి పాండిత్యాన్ని శంకించి, తన బంధువైన జగత్పేనుడివద్దకు వెళ్ళమన్నాడు. దివ్యనాధుడు జగత్పేనుడి ఆఫ్సానంలో తన తెలివి తేటలు ప్రదర్శించి, కీర్తితో పాటు రాజు వల్ల వెలలేని కానుకలు కూడా పాందగలిగాడు. అయినా అయన, ఆ రాజును విడిచి, తిరిగి మహాసేనుడి వద్దకు వెళ్ళడం ఏంతగా లేదా? ఇది, సాధించడలచినదేమిటో, సాధించినదే మిటో తెలియని అయోమయ ఫీతే గదా? దీన్ని బట్టి దివ్యనాధుడికి, ఒక ఫీర బుఢ్హి, ధైయం లేనట్లు కనబడడంలేదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావు, నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గుడు, “దివ్యనాధుడి

జీవితాశయం, రాజుఫోనాల్లో తన పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించి కీర్తి, ధనం సంపాదుంచాలనే! అయితే, రాజు జగత్పేనుడిలో కూచిమానం మాట అట్లా వుంచి, కొద్దిపాటి తెలివి కూడా లేదని అతడు గ్రహించాడు. అందువల్లనే, అతడు ఆ రాజు ఆఫ్సానంలో తన శాప్త పాండిత్యాన్ని కాక, బుఢికుశలతనూ, లోక జ్ఞానాన్ని ప్రదర్శించవలసి వచ్చింది. నువ్వు అవతారపురుషుడివని దివ్యనాధుడంతో, జగత్పేనుడు అతి సులభంగా నమ్మేశాడు. గొప్ప పండితుడైన దివ్యనాధుడంతటి వాడు, అలాంటి బుఢిహీనుడి ఆఫ్సానంలో పుండగల గడుంసాధ్యంకాని పని. దివ్యనాధుడికి ధనంతో పాటు, ఉడ్డండ పండితుడన్న కీర్తి కూడా కావాలి! ఆ కారణం వల్లనే అతడు, జగత్పేనుడు పుండగమన్నావినక, ఆఫ్సానాన్ని పదిలి పోయాడు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగానే, బెతాళుడు శవంతో సహ మాయమై తిరిగి చెర్చికాగ్దు.

[అధారం : “వనుంధర” రచన]

మన దేశపు పక్షులు-జంతువులు :

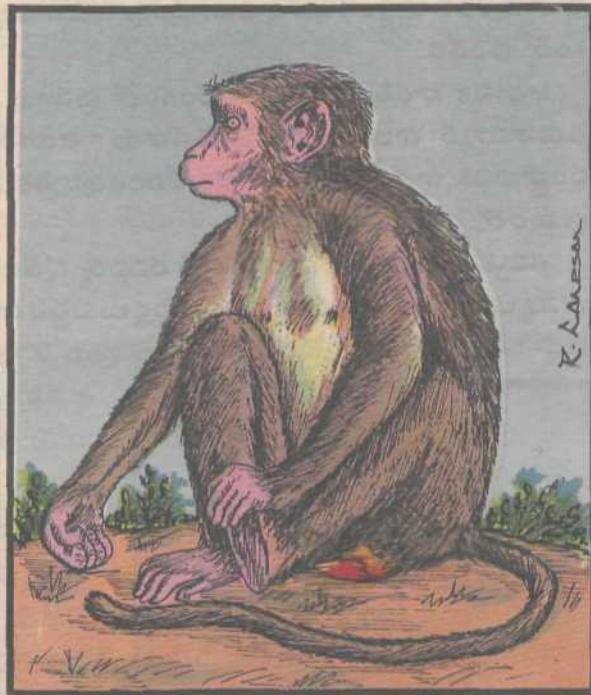
'రీసన్' కోతులు

మనుషుల రక్తాన్ని ఆర్.పాచ. పాజటివ,
ఆర్.పాచ. నెగటివ అని రెండు రకాలుగా
విభజిస్తారు. ఆర్.పాచ. అనే అక్రాలు
'రీసన్' అనే ఒక కోతి జాతిని నూచి
ప్రాయి. అంటే, మనిషిలో దగ్గరి రక్త
సంబంధం గల జంతువులు ఈ కోతులు!

ఈ కోతులలో ప్రథమంగా 'లాంగర్స్',
'మెకాక్' అని రెండు రకాలు ఉన్నాయి.
పీటిలో 'రీసన్ మెకాక్' కోతులు ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గాంచినవి. ఎందుకంటే పీటి రక్తం దాదాపు మనిషి రక్తం లాగే ఉంటుంది. ఈ కోతులను వైద్య పరి శోధనల కోసం ఎక్కువగా ఉపయోగించేవారు. అందుపల్లి పీటిని మన దేశం నుంచి విదేశాలకు విపరీతంగా ఎగుమతి చేసేవారు. ఆ కారణంగా పీటి సంఖ్య బాగా తలిగి పోయి, ఈ జాతి సమూలంగా నాశనమై పోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. దాంతో భారత ప్రభుత్వం ఈ కోతుల ఎగుమతిని నిప్పించింది, వాటి రక్షణకు భద్రత కల్పించింది.

రీసన్ కోతులు ఉత్తరభారతదేశంలోనూ, మధ్యభారతదేశంలోనూ ఎక్కువగా నివసిస్తాయి. సంపత్తురంలో దాదాపు ఆరు నెలలు, శేతల వాతావరణాన్ని ఎదుర్కొవలసి రావడం పల్లి, వీటి శరీరాల నిండా ఒత్తుగా రోమాలు ఉంటాయి. పీటి ఎత్తు దాదాపు 60 సెం.మీ. ఉంటుంది.

పల్లిలలోనూ, పట్టణాలలోనూ ముఖ్యంగా దేవాలయాల దగ్గరా, కోనెరుల దగ్గరా, రైల్వేస్టేషన్ల నమీవంలో ఈ కోతులు గుంపులు గుంపులుగా తిరుగుతూ ఉంటాయి.

రాజు రవివర్మ

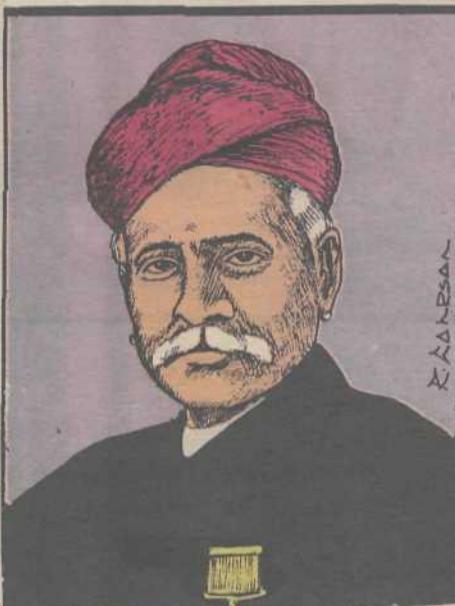
ఈనాటి కేరళ రాష్ట్రం 1947వ సం॥ వరకు తిరువానూర్, కొచ్చిన్ అనే రెండు సంస్కారాల కింద ఉండేది.

ఆధునిక భారతీయ చిత్ర కళారంగంలో ప్రముఖ ఫ్లానం వహిస్తూన్న రాజు రవి వర్మ తిరువానూర్ రాజవంశానికి చెందినవాడు. అయిన 1848వ సం॥లో తిరువానూర్ సంస్కారానికి రాజధాని అయిన తిరువనంతపురానికి నలబై క.మీ. దూరంలో ఉన్న ఒక గ్రామంలో జన్మించాడు.

తప్పటిగులు వేసే ప్రాయంలోనే రవివర్మ గోడల మీద జంతువుల బొమ్మలూ, చెట్ల బొమ్మలూ గీయడం ప్రారంభించాడు. పెద్దలు వద్దని వారించినప్పటికి వినిపించుకోకుండా ఎదో ఒక బొమ్మ గిస్తూ ఉండేవాడు. పిల్లలాడిలోని చిత్ర కళ పట్ల ఆసక్తినీ, సామధ్యానీ, అతని మేనమామ రాజరాజవర్మ గ్రహించాడు. అయిన కూడా స్వతంత్రగా చిత్రకారుడు కావడం వట్ల, ఆ బొమ్మలను చూసి సంతోషంచి రవివర్మను ప్రోత్సహించాడు.

ఆ తరవాత రవివర్మ తిరువనంతపురం చేరాడు, తైలవద్ద చిత్రాలు కొత్తగా ప్రాచుర్యం పొందుతున్న రోజులవి. రాజభవనంలో పనిచేస్తున్న, అణగిరినాయుడు అనే చిత్రకారుడి వద్ద, తైలవద్ద చిత్రాలు గేసే పద్ధతిని రవివర్మ నేర్చుకున్నాడు.

రవివర్మ మీద సుప్రసిద్ధ డచ్ చిత్రకారుడు థియోడోర్ జెనసన్ ప్రభావం పడింది. అయిన దగ్గర చిత్రకళను ప్రత్యక్షంగా అభ్యోసిం

చక్కాయినపుటికీ, షెన్సన్ చిత్రాలు గీసే పద్ధతిని చూడడం వల్ల ఆ పద్ధతి రవివర్షాను అకట్టుకున్నది.

రవివర్ష రామాయణం, మహాభారతం మొదలైన మన పురాణ ఇతిహాసాలను క్రుష్ణంగా అధ్యయనం చేసి, అయి పాత్రలనూ, సన్నివేశాలనూ పాశ్చాత్య శైలిలో చిత్రించి అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించాడు.

1882వ సంచాలంలో మద్రాసు గవర్నర్ మద్రాసులో ఏర్పాటుచేసిన ఒక ప్రదర్శనలో రవివర్ష చిత్రానికి బంగారు పతకం లభించింది. ఆ చిత్రాన్ని ఆ తరవాత వియన్నాలో ప్రదర్శనకు ఉంచడంతో, రవివర్ష కీర్తి ప్రపంచమంతటా వ్యాపించింది. ఎనబై యేడవయేట కీర్తిశేషమలయ్యెనాటికి ఆయన గొప్ప చిత్రకారుడుగా అంతర్జాతీయ కీర్తి గడించాడు.

విశ్వకవి రఫింద్రనాథ టాగూరు రవివర్ష చిత్రాలను గురించి ఇలా అన్నారు: “రవివర్ష చిత్రాలను చూస్తూ నేనెన్నో ఉదయాలను ఆనందంగా గడిపాను. అవంటే నాకెంతో అభిమానం. పురాణ పాత్రల సజీవ రూపాలను, హవభావాలను, సన్నివేశాలను అద్భుతంగా చూపే చిత్రాలు అవి.”

మీకు తెలుసా?

1. దశరథ మహరాజు కుమారై ఎవరు? అమెను పెళ్ళాడిన వారెవరు?
2. 'బేబుల్ చెన్నిన్' ఆటను రూపొందించిన వారెవ్వరు? ఎప్పుడు?
3. భోషాల్కు 'భోషాల్కు' ఉన్న సంబంధం ఏమిటో తెలుసా?
4. భూమిలో ఎంత భాగాన్ని జలం ఆక్రమించుకుని ఉన్నది?
5. 'తమిళవేదం' అని కిర్తించబడే గ్రంథం ఏది? గ్రంథకర్త ఎవరు?
6. రోమనగరం లాగే దక్కిణ భారత దేశంలో ఏడు కొండల మీద నిర్మించ బడిన నగరం ఏది?
7. 'ప్రజాలు' అఫ్ముంలో కరగవు. మరి ఎలా కరుగుతాయి?
8. మనదేశంలో ఒక రాష్ట్రానికి కొండతెగ మీరుగా పేరు పెట్టారు. అది ఏది?
9. విక్రమాదిత్యుడి ఆష్టావంలో నవరత్నాలని పేరుగాంచిన మేఘావు లెవరు?
10. చైనా చక్రవర్తి అష్టావాన్ని అలంకరించిన ఐరోపా అధికారిఎవరు? చక్రవర్తి ఎవరు?
11. 'కరునాదు' అని ఏ ప్రాంతాన్ని పిలిచేవారు?
12. 'విమానం' నమూనాను మొట్టమొదట రూపొందించిన వారెవరు?
13. 'సాయనమార్గు' 'ఆల్వార్గు' మధ్య ఉన్న తేడా ఏమిటి?
14. అంగ్రేయులు కలకత్తాలో నిర్మించిన కోటు పేరేవిటి? ఎప్పుడు నిర్మించారు?
15. లోటా నీళ్ళలోని 'సముముక్క' కరిగినప్పుడు లోటాలోని నీటి మట్టం పెరుగుతుందా?

సమాధానాలు

1. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్ ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
2. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
3. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
4. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
5. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
6. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
7. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
8. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
9. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
10. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
11. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
12. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
13. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
14. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.
15. ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్, ల్లాప్రగ్రాల్.

శ్రీ-మెధావి

పూర్వం ప్రతిహర నగరంలో సూర్య మిత్రుడు, చంద్రశేఖరుడు, చందనమిత్రుడు అనే ముగ్గురు స్నేహితులుండేవారు. వాళ్ళ ముగ్గురూ బాల్యం నుంచి మంచి స్నేహితులు. ముగ్గురూ ఒకి గురువు వడ్డ విద్యా భ్యాసం చెయ్యడం వల్ల, ముగ్గురి మధ్య మైత్రి నానాటికి బలపడింది. ముగ్గురిలోనూ చంద్రశేఖరుడు తెలివైనవాడు. మిత్రులిద్దరికి చదువులో సహాయపడుతూండేవాడు.

ఈ విధంగా రోజులుగడుస్తూ, మిత్రులు ముగ్గురూ పెరిగి పెద్ద వాళ్ళయ్యారు. వాళ్ళ విద్యాభ్యాసం కూడా పూర్తయింది. ఇంకా ఉన్నత విద్యనభ్యసించడం కోసం ఎక్కడి కైనా వెళ్లాలనే ఆలోచన ఒక్క చంద్రశేఖరుడికి తప్ప, మిగతా ఇద్దరిలో లేదు. అయితే, చంద్రశేఖరుడితల్లిదంత్రులకుఅతడాక్కడే సంతానంకావడంచేత, అతణ్ణి విడిచిపెట్టి వుండడానికి వాళ్ళ ఒప్పుకోలేదు.

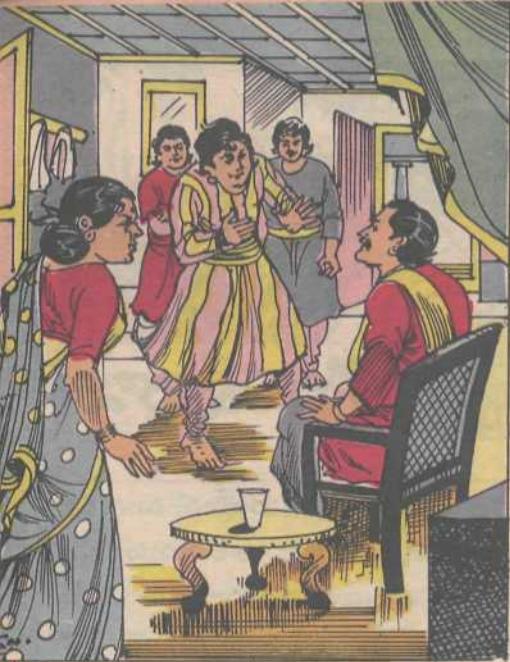
ఒకనాటి సాయంసమయాన, ముగ్గురూ ఎప్పటిలాగే వాహ్యాల్సిగా, ఊరిబయట వున్న మామిడి తోపులలో నదుస్తూండగా చంద్రశేఖరుడు, “మన భవిష్యత్తు గురించి నేనో కటి ఆలోచించాను!” అన్నాడు.

“ఏమిటది?” అని మిగతాఇద్దరూ కుతూహలంగా త్రశ్చించారు.

“అదృష్టవంతుడంటే, అవకాశాలు సృష్టించుకో గలిగినవాడేనని నానమ్మకం! మనం కూడా ఏదో ఒక ఉద్యోగమంటూ చూసుకునినూతిలోకప్పల్లాబతికే బదులు, అవకాశాలు సృష్టించుకుంటూ ఆధివృద్ధిలోకి రావాలని, నా కోరిక,” అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

“అంటే ఏమిటో మరికాస్త వివరంగా చెప్పా!” అన్నాడు సూర్యమిత్రుడు, చందనమిత్రుడు.

“అయితే వినంది! మన ఈ ప్రతిహర నగరంలోనూ, చుట్టూపక్కల ఊళ్ళలోనూ

పోక చెక్కలూ, ఎండు కొబ్బరి కొక్కలుగా దారుకుతాయి. మనకు కావలసిన నుగంధ ద్రవ్యాలేపీ మన చుట్టుపక్కల పండవు. గండన, మాల్య ద్వీపాల నుంచి వర్తకులు నుగంధ ద్రవ్యాలు తీసుకువచ్చి, మనకు అధికథరలకు అమ్ముతున్నారు. ఆ ద్వీపాల్లో మనపోకలకూ, కొబ్బరికి మంచి గిరాకి పున్నదన్న సంగతి నేను విన్నాను. అందు చేత, మనం కొంత పెట్టుబడి పెట్టి, పోకలూ, కొబ్బరి, ఇతర సామగ్రి కొని గండన, మాల్య ద్వీపాలకు వెళ్లి వ్యాపారం చేడ్డాం,” అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

“వ్యాపారం మనవల్ల అవుతుందా?” అన్నారు చంద్రశేఖరుడి మిత్రులిద్దరూ.

“ఎందుక్కాదు? కొద్దిపాటి పెట్టుబడితో ప్రారంభిద్దాం. మొదట్లో కొంచెం కష్టమని పించినా, రానురాను నిలదొక్కుగోలం,” అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు, మిత్రులకు దైర్యం చెబుతూ.

మరికొంత చర్చ జరిగాక, సూర్యమిత్రుడూ చందనమిత్రుడూ ఉత్సాహంగా చంద్రశేఖరుడు చెప్పిన దానికి తమ అంగీకారం తెలిపారు. చంద్రశేఖరుడు తన తల్లిదండ్రులకు సంగతి చెప్పి, వెంట బాల్యమిత్రులిద్దరు వుంటారు గనక, ఆదుర్మాపదవలసిం దేమి లేదన్నాడు. అయిష్టంగానే అతడి తల్లిదండ్రులు ఇందుకు ఒప్పుకున్నారు.

మొట్టమొదట మిత్రులు ముగ్గురూ తమ తమ సరుకులతో గండనద్వీపం చేరుకున్నారు. అక్కడ విదేశ వ్యాపారఫుల కోసం ప్రత్యేకంగా కట్టించిన ఒక సత్రంలో బనచేశారు.

“రేపు ఉదయాన్నే ముగ్గురం నగరం లోని తలొక ప్రాంతానికి వెళ్లి వ్యాపారం ప్రారంభిద్దాం!” అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

మిత్రులిద్దరూ భయంభయంగానే తలూపారు. మర్మాటి ఉదయం ముగ్గురు మిత్రులూ నగరంలోకి వెళ్లి, చికటిపదు తూండగా తిరిగి సత్రం చేరారు. చంద్రశేఖరుడు, తనమిత్రులిద్దరి ముఖాల్లో ఏమాత్రం ఉత్సాహం లేకపోవడం గమనించి, “అలా వున్నారేం?” అని అడిగాడు.

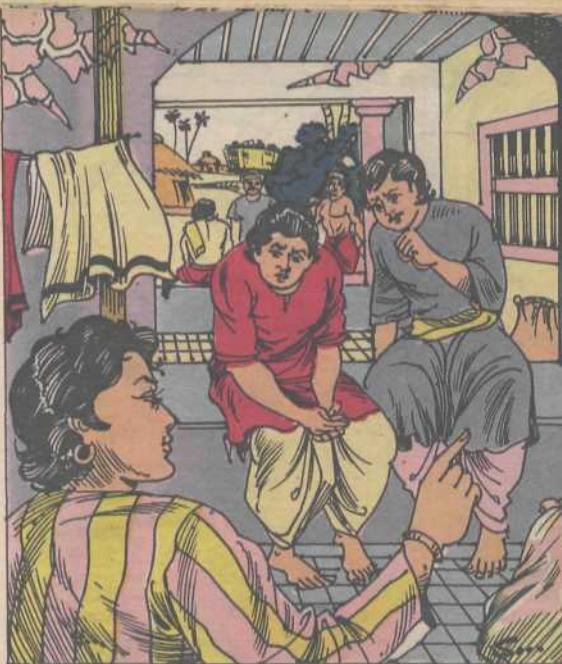
“ఎముంది? వ్యాపారంలో ఎదురు దెబ్బలు తినడం ప్రారంభమైంది. మా వ్యాపారపు తీరుతెన్నులు చూసి, ఒకళ్ళిద్దరూ ఈ వ్యాపారానికి కొత్తా? అంటూ నవ్వారు!” అని చెప్పారుసూర్యమిత్రుడూ, చందనమిత్రుడూ.

తరవాత వాళ్ళిద్దరూ, చంద్రశేఖరుడి వ్యాపారపు అనుభవాల గురించి ప్రశ్నించారు. అతడు తన మిత్రులేమైనా బాధ పడతారేవొనని సంశయస్తానే, వాళ్ళకు జరిగింది చెప్పాడు.

ఆ రోజు మధ్యహస్తినికి చంద్రశేఖరుడు తెచ్చిన సరుకులో దాదాపు సగభాగం అమ్మకంజిరిగిపోయింది. అందులో అతడు ఉపహాంచిన దానికంటే అధిక లాభం రావడమేగాక, సింహాల, కాళ్ళిర దేశాల నుంచి వచ్చిన వర్తకులతో పరిచయం కూడా లభించింది. వాళ్ళు, మర్మాడు తమతో విందుకు రావలసిందిగా అతట్టి ఆప్యానించారు.

ఇది వింటూనే చంద్రశేఖరుడి మిత్రుల్దరి ముఖాలూ నల్లబడ్డాయి.

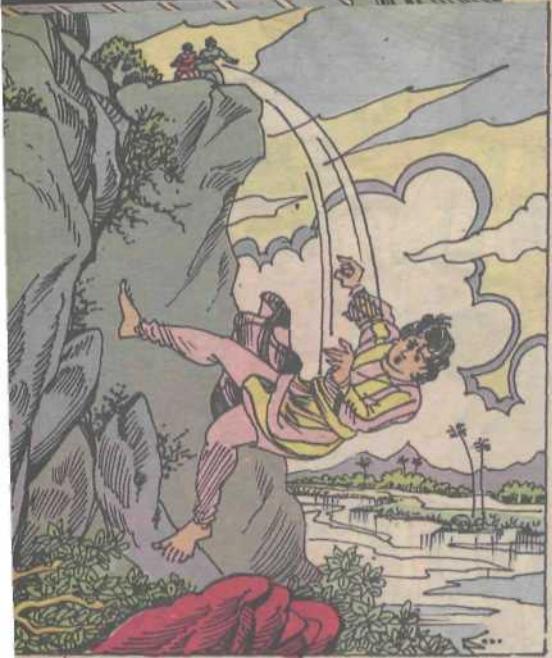
ఆ తర్వాత, నాలుగైదు రోజుల్లోనే చంద్రశేఖరుడి వర్తక సరుకు మొత్తం అమ్ముడయి పోయింది. అప్పటికి చందనమిత్ర, సూర్యమిత్రుల సరుకునగంకూడా అమ్ముడు పోక పోవడంవల్ల, చంద్రశేఖరుడు కల్పించుకుని వాళ్ళ సరుకు కూడా అమ్ము, లాభం సంపోయించి పెట్టాడు. అతడి సలహా మీద ముగ్గురు మిత్రులూ సుగంధ ద్రవ్యాలే కాక,

ఇతర దేశాల వర్తకులు తెచ్చిన వింత వస్తువులూ, గృహలంకరణ సామగ్రి కూడా మారు చేరానికి కొన్నారు.

ఈ విధంగా వ్యాపారం పూర్తికాగానే, ముగ్గురు మిత్రులూ తిరిగి ప్రతీపారసగరానికి బైలుదేరడానికి సన్నాహాలు చేసుకున్నారు.

రేపు ప్రయాణ మనగా ముగ్గురు మిత్రులూ కలిసి, గండనద్వీప ప్రజలు ఆరాధించే చెన్నకేశవస్వామి గుడికి వెళ్ళారు. ఎత్తయిన కొండ మీద వున్న ఆ గుడికి వెనక్కాగాన, కొండను తాకుతూ గండకీ నది ప్రవహిస్తాంటుంది. స్వామి దర్శనం అయిన తర్వాత, కొండ అంచునస్వామిపూజకోసం పెంచుతున్న ఉద్యానవనం చూసే

మిషమీద, చంద్రశేఖరుట్టి అక్కడికి తీసుకు వెళ్లిన మితులిద్దరూ, వెనుకపాటుగా అతట్టి గండకినదిలోక తోసేసి, వేగంగా అక్కడి నుంచి వెళ్లి పోయారు.

వాళ్ళు, సత్రం చేరి చంద్రశేఖరుడి ధన కనక వస్తు సామగ్రి అంతా చెరినగం పంచు కుని, కొద్దిరోజుల్లో ప్రతిహారనగరానికి తిరిగి వచ్చారు.

అక్కడ, కొదుకు కోసం వెయ్యికళ్ళతో ఎదురు చూస్తున్న చంద్రశేఖరుడి తల్లి దంఢుల వద్దకు వెళ్లిన సూర్యమితుడూ, చందనమితుడూ వాళ్ళతో — చంద్రశేఖరుడు వ్యాపారం చెయ్యడం చేతకాక నష్టపోయాడనీ, అవమానం భరించలేక అత్యు

హత్య చేసుకున్నాడనీ చెప్పారు. ఆ దేశ చట్టం ప్రకారం అతడిదైన కొద్ది పాటి సరు కునూ, గండనరాజు స్వాధినం చేసుకున్నాడనీ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకుని అబద్ధాలు పలికి వాళ్ళను నమ్మించారు.

అయితే, వాస్తవంగా జరిగిందేమంటే — కొండమీద నుంచి కిందికి తోయబడ్డ చంద్రశేఖరుడు గండకినదిలో గాక, కొండ దిగువున వున్న పెద్ద మర్రిచెట్టు కొమ్మల్లో పడ్డాడు. ఆ పాటుకు స్పృహతప్పిగాన అతడికి, సూర్యాప్తమయం కాబోతున్న సమయంలో తిరిగి స్పృహవచ్చింది.

వెంటనే అతడు, “రక్షించండి! రక్షించడి!” అంటూ కేకలు పెట్టి ప్రారంభించాడు.

ఆ సమయంలో, చెన్నకేశవస్వామి ఆలయ ధర్మకర్తలలో ఒకడైన మందార కుడి ఏకైక కుమార్తె స్వర్ణగౌరి చెలికత్తెలతో, ఆ ఉద్యానవనంలో వున్నది. చంద్రశేఖరుడి కేకలు విని కిందికి తొంగిచూసిన స్వర్ణగౌరి వెంటనే మనుషులను రప్పించి, మోకుల సాయంతో అతట్టి పైకిలాగించింది.

పైకి వచ్చి, భూమిని తాకుతూనే మళ్ళీ స్పృహతప్పి పడిపోయాడు చంద్రశేఖరుడు. స్వర్ణగౌరి అతట్టి నొకరుల చేత తన ఇంటికి తీసుకుపోయి కైతోయ్యేవచ్చాలు చేయించ సాగింది.

మందారకుడు, చంద్రశేఖరుట్టి చూసి కుమార్తెతో, “అమ్మా! ఇతను ప్రతిహార

నగరం నుంచి వచ్చిన వర్తకుడు; పేరు చంద్రశేఖరుడు. నేను ఇతడి దగ్గర కొంత సరుకు కొని, ఇతడి తెలివితేటలకూ, నిజాయితీకి మెచ్చి బహుమతులు కూడా ఇచ్చాను!” అంటూ ఆశ్చర్యపోయాడు.

కొద్దిసేపట్టో స్పృహలోకి వచ్చిన చంద్రశేఖరుడు కూడా, గండసద్దేపంలో ప్రముఖ వర్తకుడైన మందారకుళ్ళే చూసి ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

మందారకుడు ఆప్యాయంగా చంద్రశేఖరుళ్ళే పరామర్శించి, వివరాలు అడిగాడు. చంద్రశేఖరుడు మొదట్టో సంశయించినా, తర్వాత మొదటి నుంచి జరిగినదేమీ దాచకుండా ఆయనకు చెప్పాడు.

అంతా విని మందారకుడు, “ఎంతటి మిత్రుడోహం! ఇంకా ఆ ద్రోహు లిడ్డరూ నగరంలోనే వుండి వుండవచ్చు. ఇప్పుడు రాజభటులను వెంటబెట్టుకుపోయివాళ్ళను పట్టిబంధిస్తాను,” అంటూ ఆవేశపడ్డాడు.

అయితే, చంద్రశేఖరుడు శాంతంగా, “అది సాధ్యమైనా, నా అభిప్రాయంలో చేయగూడని పని. మరొకటి, నన్ను చంపేందుకు ఇంత పథకం వేసినవాళ్ళు, ఇంకా నగరంలో వుండరు. బహుశా నా ధనం, మిగిలిన కొద్దినరుకు తీసుకుని పారిపోయి వుంటారు.” అన్నాడు.

మందారకుడు ఏదో సంశయం కలిగిన వాడిలా తలాదిష్టా, “ఇంత జరిగినా నువ్వు,

ఇకపీడట కూడా ఆ ద్రోహుల మిత్రుడిలాగే కొనసాగాలని అలోచిస్తున్నావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

చంద్రశేఖరుడు నవ్వి, “అలాంటిదేం లేదు. వాళ్ళు చేసిన పనికి నా మనసు క్షోభిస్తున్నది. కానీ, ఇప్పుడు వాళ్ళను పట్టుకుని నిందారోపణ చేయడమంటే, వీధిలో భిక్ష కోసం కాట్లాడుకునే బిచ్చగాళ్ళతంతు అవుతుంది. అది నా కిష్టం లేదు. నేను జ్ఞానిని కాదు; మేధావినని నావిశ్వాసం. అందుచేత వాళ్ళను జ్ఞానిలా క్షమించి వడిలెయ్యలేను. మేధావిలా పగ తీర్చుకుంటాను. మీకు నా మీద అభిమానం కలిగితే, నాకు కొద్ది పాటిపెట్టుబడి అప్పుగా ఇప్పించండి. మళ్ళీ

వ్యాపారం చేసి, మీ అప్పు వద్దీతో సహ తీరు స్తాను,” అన్నాడు.

చంద్రశేఖరుడి మాటలకు మందారకుడు ముగ్గుడై తలహూపుతూ ఏదో చెప్పు బోయేంతలో, అక్కడే వుండి అంతా వింటున్న స్వర్ణగౌరి, “సాన్నా, ఒకమాట!” అంటూ తండ్రి చెయ్యి పట్టుకుని పక్కగది లోకి తీసుకుపోయింది.

కొద్దినేపటి తర్వాత, మందారకుడు ఒక్కడే తిరిగి వచ్చి, “మా అమ్మాయి, నీకు ఎత్రవిగానీ కూడా అప్పగా ఇవ్వడానికి పీలులేదని పట్టు బడుతున్నదయ్యా!” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు చంద్రశేఖరుడు ఏమీ చలించక మౌనంగా వుండిపోయాడు.

మందారకుడే మళ్ళీ నప్పుతూ, “నిన్న అల్లుడుగా చేసుకుని, ఎత్రవిగానీతో సహా, అంతా నీకి అప్పజెప్పమంటున్నది. కొడు కులు లేని నాకు కూడా నీవంటి అల్లుడు దొరికితే బాగుండుననే వున్నది! ఏమం టాపు?” అని అడిగాడు.

దానికి చంద్రశేఖరుడు, “నా అభిప్రాయం చెప్పబోయే ముందు, ఒక్క విషయం! నా తల్లిదండ్రులూ, బంధు బలగమూ అంతా ప్రతీహారనగరంలో వున్నారు. వాళ్ళ మాట అట్టాపుంచి, నాకు మాత్ర దేశాభిమానం కూడా ఒకపాలు ఎక్కువే. అందువల్ల, నేను ఇక్కడ వుండి మీ వ్యాపారం ఒక్కబెట్టడ మనెది జరగనిపని,” అన్నాడు.

జందుకు మందారకుడు తృప్తిగా తలా దించి, “నీలోని ఈ స్వాభిమానాన్నే, మా అమ్మాయి ఇష్టపడిందన్న సంగతి మర్చి పోతున్నావు, అల్లుడూ! నీ ఇష్టప్రకారమే కానీ, మీ కోసం నేనే మీవెంట వస్తాను, కాద నపుగదా!” అన్నాడు.

ఆ తర్వాత కొద్ది రోజులకే స్వర్ణగౌరికి, చంద్రశేఖరుడికి అత్యంత వైభవంగా వివాహం జరిగిపోయింది.

ఒక శుభదినాన చంద్రశేఖరుడు, భార్యనూ, మామగూరినీ వెంటబెట్టుకుని బయలుదేరి ప్రతీహారనగరం చేరాడు.

ఉపొందని విధంగా జరిగిన అతడి రాక, చంద్రశేఖరుడి తల్లిదండ్రులకు అనంద

దాయకం కాగా, సూర్యమిత్ర, చందన మిశ్రులకు పిడుగుపాటులూ అయింది. పరి చయఫ్ఫులందరూ ఆశ్చర్యంగా చంద్రశేఖ రుణై కలుసుకుని ప్రశ్నలు గుప్పించ సాగారు.

అందరికీ చంద్రశేఖరుడు చెప్పిన సమాధానం ఒక్కటి: “దయచేసి నన్ను వివరా లంగి ఇబ్బంది పెట్టుకండి. ఒక్కమాట తప్ప నేనింకేమీ చెప్పలేను, అదేమిటంటే — ఈరావ్యపరులైనవారు కల్పించిన దారుల ప్రమాదంనుంచి నన్నుతప్పించిన, మా కుల దైవం స్వయంభూస్వామికి సర్వదా కృత జ్ఞాణై!”

చంద్రశేఖరుడి మాటలు రకరకాల ఊహాగానాలకు దారి తీశాయి. “చంద్రశేఖరుడు మిగతా మిత్రులిద్దరి కంటే తెలివైనవాడు. లాభసాటి వ్యాపారం చేసివుంటాడు! దానికి ఈర్వుపడ్డ మిగతా ఇద్దరూ, అతణై చంప జాసివుంటారు! అందుకే చూశారా, చంద్ర శేఖరుడి రాక పట్ల మిత్రులిద్దరూ అంత సంతోషంగా లేరు. చంద్రశేఖరుడు కూడా

వారితో ముఖాపంగా వుంటున్నాడు!” అని చెప్పుకోసాగారు.

ఈ విధంగా, సూర్యమిత్ర, చంద్ర మిత్రుల పరిస్థితి అడకత్తెరలో పోకచెక్కులా తయారైంది.

అంతా గమనిస్తున్న మందారకుడు, ఒక నాడు చంద్రశేఖరుణై, “చంద్రశేఖరా! నువ్వునీ స్నేహితులపై పగ తీర్చుకున్నట్టేనా?” అని ప్రశ్నించాడు.

అందుకు చంద్రశేఖరుడు, “లోకం చెడును, మంచికంటే తెలివిగా, నేర్చుగా గుర్తిస్తుంది, మామయ్యా! ఒకే ఒక సూక్త మైన మాటలో, వాళ్ళిద్దరి దుర్మార్గాన్ని లోకం చేత గుర్తింప జేశాను. ఇది పగ తీర్చు కోవడమే గదా!” అన్నాడు.

మందారకుడు సంతోషంగా, “అవును. నువ్వు మిత్రుడోహల్ని జ్ఞానిలా క్షమించ లేననీ, మేధావిగా వాళ్ళపై పగతిర్చుకుంటాననీ అన్నాము. అన్నంత పనీ అతి సునాయా సంగా చేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

చందులు కబ్బర్లు

సుదీర్ఘమైన రోజు!

గత జూన్ 30 — జూలై 1 అర్దరాత్రి సమయంలో మన మందరం గాథ నిద్రలో ఉన్నప్పుడు థిల్లీలోని నేషనల్ లేబోరేటరీ శాప్రవేత్తలు మెల్గొని ఉన్నారు. ఆ ప్రయోగశాలలోని 'అట్టామిక్ క్లాస్'లో ఒక సెకండును సరిదిద్దుగానికి, అలా వాళ్ళు మేలుకో వలసి వచ్చింది. వాళ్ళ లెక్కల ప్రకారం — భూభ్రమణ వేగంలో ఆ రోజు ఒక సెకండు తగ్గు

తుంది. దానిని అప్పుడు సరిదిద్దక పోయినట్టు యైతే, 'ఆప్ట్రోనామికల్ ప్రైము'కూ మన చేతి గది యారాలలోని ప్రైముకూ మరునాదు తేడా వచ్చే స్తుంది. ఇలాంటి సంఘటనే వదకొండేళ్ళ క్రితం అంటే — 1972 వనం! జూన్ 30 వ తేదీ, ఒక సెకండు ఎక్కువయింది! అయితే, టీవీలో ప్రైము చూసి వాటిలు సరిదిద్దుకునే మనం ఇవన్నీ గమ నించం కదా!

తప్పించుకున్న భూమి!

దాదాపు 6000 టన్నుల బరువుగల నక్కలాకార

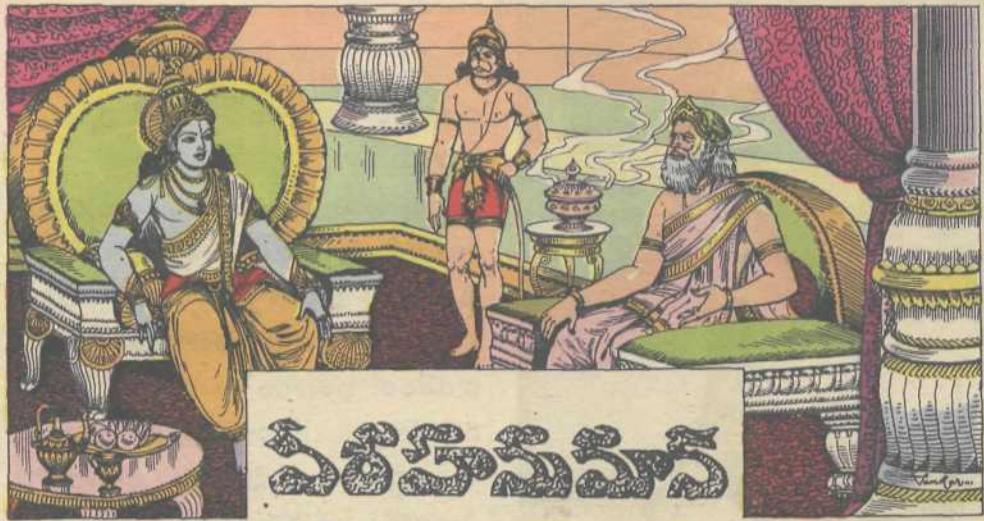
చిన్న గ్రహం ఒకటి మే 20 వ తేదీ గంటకు 48,000 మైళ్ళ వేగంతో భూమి కేసి దూసుకు రాశా గింది. భూమికి 90,000 మైళ్ళ దూరంలోకి రాగానే అది మరొక మార్గాన్ని పట్టి వెళ్ళిపోయింది. అద్యష్ట వశతు, దాని తాకిడి నుంచి భూమి తప్పించుకు

న్నది కాని, లేకుంటే పెద్ద నష్టం వాటిల్లి ఉండేదని అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్కు చెందిన ఇష్టరు శాప్ర వేత్తలు చెప్పారు. అంతరిక్షం లోని 'అస్ట్రోయిడ్స్'ను కనుగొనడమే పీళ్ళ పని!

అంతరిక్షంలో నూతన విజయం!

అమెరికానుంచి 'ఎండవర్' అనే ఒక విలక్షణమైన వ్యోమనాకసు జూన్ 21వ తేదీ అంతరిక్షంలోకి వది లారు. అది 56వ అంతరిక్షనాక. అందులో అరు గురు వ్యోమగాములు వెళ్ళారు. వాళ్ళలో నలు గురు, బయలుదేరిన అయిదవ రోజు అంతరిక్షం లోకి అరుగు పెట్టి, అంతకు అరు నెలల క్రితం అంతరిక్షం చేరిన యూరోపియన్ రిసర్చ్ శాటలైట్ 'యురోకా'ను కనుగొని, దానికా 'ఎండవర్' ని కలిపి వచ్చారు. 'యురోకా' అరు నెలలుగా వివిధ పరి శాఫనల ఫలితాలను సేకరించి పంపుతున్నది.

ప్రశ్నానవీన

రాముడు అయ్యాధ్యలో అతివైభవంగా పట్టాభిషిక్తుడైన తరవాత స్వయంగా రాజ్య పాలన విషయాల్లో త్రధ్ధ తీసుకోసాగాడు. అతను ఒకవారు నుమంతుట్టి పిలిపించి, తనకు రాజ్యంలో ప్రజోపయాగ కార్యాలు భారీ ఎత్తున చేయాలని వున్నదని, అందుకు అవసరం అయిన ధనం నమకూర్చుమని చెప్పాడు.

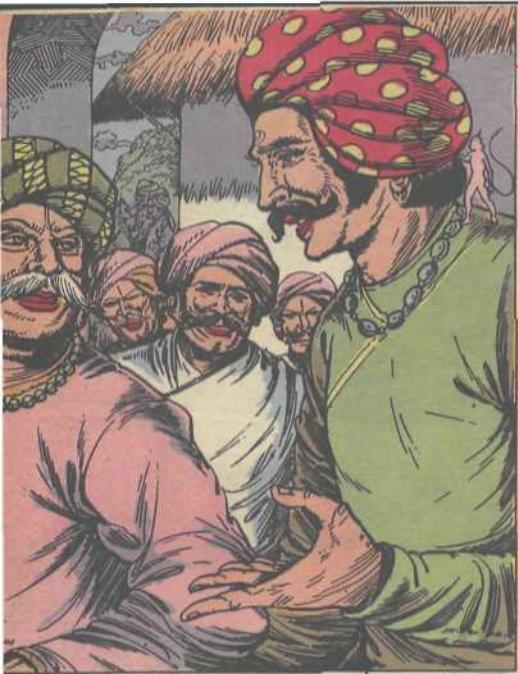
“గదుచిన పథ్యలుగేళ్ళుగా ప్రజలు, తాము కట్టపలనిన కప్పులు కట్టటం మాని వేశారు, ప్రభూ!” అన్నాడు నుమంతుడు.

“నకాలంలో పర్వతాలు పడక కరువు, కాట కాలు వచ్చి, పాపం ప్రజలు ఆవస్థల పాల య్యారన్నమాట!” అన్నాడు రాముడు ఎంతో బాధగా.

నుమంతుడు ఒక్క క్షణకాలం సంశయస్తూ ఘరుకుని, “అలాంటి దేమీ లేదు, ప్రభూ! దేశం సమ్యామలంగానే వున్నది. ప్రజలే మారి పోయారు. ధనికులైన వర్తకులు చెల్లించవలసిన వన్నులు ఎగ వేశారు. రైతులు కప్పులు చెల్లించలేదు. సంపన్నులు మరికాస్త సంపన్నులయ్యారు; పేదలు మరింతగా పేదలైపోయారు,” అన్నాడు.

“ఇలా ఎందుకు జరిగింది ? మరిభరతుడేం చేస్తున్నాడు?” అన్నాడు రాముడు చిరుకోపంగా

“ప్రభూ, అయిన రాజ్యపాలన చేసిందెప్పాడు! తమ పాదుకలను ఘ్రాజిస్తూనే పథ్యలుగేళ్ళు గడిపేశాడు. అతని అమాయ

సుమంతుడు, లక్ష్మణుడికి కూడా ధనాగారం వట్టిపోయిన సంగతి వివరించి చెప్పాడు.

లక్ష్మణుడు కొంచెం సేపు ఆలోచించి, “అయితే, నా మాట మన్నించి ఒక పని చేయండి. ప్రభుత్వానికి పన్ను చెల్లించ వలసిన వారందరూ, తలా ఒక గుమ్మడి కాయంత బంగారం ఇచ్చుకుంచే దాలు నని రాజ్యమంటా చాటింపు వేయించండి. ఈ పద్ధతి వల్ల ప్రజలకు రాజ్యంలోని ఎలాంటి అన్యాయం జరగదని హామీ ఇస్తు న్నాను,” అన్నాడు.

రాముడు ఇందుకు అంగీకరించాడు. ఆ రోజునే కోసలదేశం అంతటా చాటింపు వేయబడింది. పథ్యలుగేళ్ళుగా పన్నులు ఎగవేసిన దేశప్రజలు, గుమ్మడి కాయంత బంగారం కాదు, ఏనుగు తలకాయంత బంగారం ఇవ్వమన్నా, ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నారని లక్ష్మణుడికి తెలుసు. అయినా, ఎందుకైనా మంచిదని లక్ష్మణుడు హను మంతుణ్ణి పెలిచి, “నీవు ప్రజల మధ్య రహస్యంగా తిరిగి, ఈ చాటింపు విషయమై, వాళ్ళమైనా అసంతృప్తి చెందారేమో తెలుసు కురా,” అని చెప్పాడు.

సానుమంతుడు సూక్ష్మ రూపంతో ప్రజల మధ్యకు వెళ్ళి, వాళ్ళనుకునేదంతా విని తిరిగి వచ్చి, లక్ష్మణుడితో, “గుమ్మడి కాయంత బంగారం ఇవ్వటానికి ప్రజల్లో

కత్వాన్ని అసరాగా తీసుకుని, అతని ముందు తమ నామ సంకీర్తనం చేసి, చాలామందిబహుమానంగా ధనం పుచ్చుకు పోయారు. దేశపొలకుడుగా అయన కర్త వ్యాన్ని గుర్తుచేస్తే, ‘పన్నులు కట్టని ప్రజలను ఎలాంటి బాధలకూ గురిచేయకండి. అందరూ మా అన్నగారైన శ్రీరాముని పొరులేగదా!’ అని మాత్రం చెప్పి హరు కున్నాడు. నేను, ప్రభువైన వారి ఆజ్ఞను శిరసావహించవలసిన వాళ్ళేగద,” అన్నాడు సుమంతుడు.

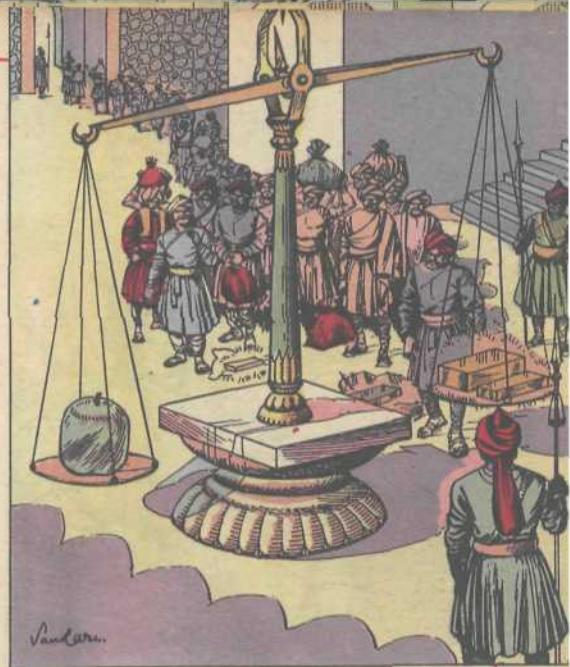
రాముడికి సంగతంతా బాగా అర్థమై పోయి, “ఇంక నేనెలా రాజ్యపొలన చేసేది?” అంటూండగా లక్ష్మణుడు వచ్చాడు.

ఎవరికి అభ్యంతరం లేకపోగా, వాళ్ళు, భరతుడికన్న రాముడు ఇంకా అమాయకు దని మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఇన్నేళ్ళుగా పన్నులు చెల్లించనందుకు, ఎన్నో గుమ్మడి కాయల ఎత్తు బంగారం చెల్లించమని అనవనందుకు వాళ్ళు చాలా సంతోషిస్తున్నారు,” అని చెప్పేదు.

ఇది విన్న మీదట లక్ష్మణుడికి ఒక సందేహం కలిగింది. ప్రజల్లో కొండరైనా నీతిమంతులు, పాపభీతిగల ధర్మాత్ములు వుండక పోరు. అలాంటి వారికి ఏమాత్రం అన్యాయంజరక్కుడు.గుమ్మడికాయంత బంగారం కన్న. తక్కువ చెల్లించవలసిన వారెవరైనా వుంటే, అలాంటి వాళ్ళు బాధపడ కూడదు!

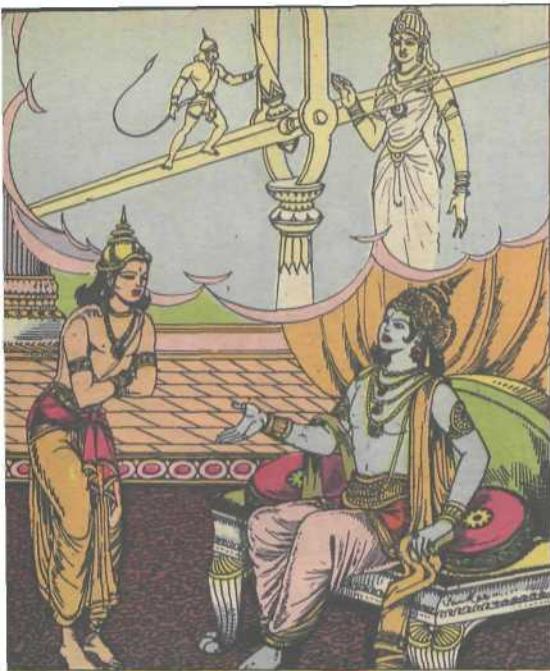
లక్ష్మణుడు ఈ సమయకు పరిష్కారం ఏమిటా అని కొంచెంసేను ఆలోచించి, ఒక ఉపాయం తోచగా, హనుమంతుల్లో వెంటబెట్టుకుని, అయోధ్యలో వున్న ధర్మ దేవతాలయానికి వెళ్ళాడు. ఆలయంలో కొంతసేపుండి లక్ష్మణుడూ, అతిసూక్ష్మ రూపంతో హనుమంతుడూ, చిన్నగా మాట్లాడుకుంటూ బయటికి వచ్చారు. ఆ సమయానికి సూర్యాస్తమానమై, బాగా చికటి పడిపోయింది.

ఉదయం అవుతూనే రాజభవన ప్రాంగణంలో పెద్ద త్రాను ఒకటి వేలాడ కట్టారు. ఒక సిబ్బెలో మామూలు గుమ్మడి

కాయ ఉంచారు. ప్రజలంతా బంగారం మూటలు కట్టుకుని అక్కడికి వచ్చారు. వాళ్ళలో ఒకడు ముందుగా తాను తెచ్చిన బంగారాన్ని రెండవ సిబ్బెలో వేశాడు. గుమ్మడికాయ వున్న సిబ్బె పైకి లేవలేదు. అతడు ఆశ్చర్యపోయి, తల గోకుంటూ జంటికి పరిగెత్తి, ఈసారి పెద్ద బంగారం మూటతో తిరిగి వచ్చి, దాన్నంతా సిబ్బెలో వేసిన తరవాత, తూకం సరిపోయింది. ఇది చూసిన ప్రజలు తమ తమ ఇళ్ళకు పోయి, మరికాంత బంగారం తీసుకుని వచ్చారు.

ప్రజల్లో ఒకడు భయపడుతూనే తన దగ్గిరున్న కొద్ది బంగారాన్ని త్రానులో

వేశాదు. ఆ కొద్దిపాటి బంగారానికి కాటు కొమ్ము వాలి, అటువైపుగా మొగ్గు చూపింది. ఇది చూసిన అక్కడి ప్రజలు చాలా విడ్డూర పడ్డారు.

ఐతే మరికొందరు త్రానులో బంగారం వేసిన తరవాత, అది సామాన్యమైన త్రాను కాదనీ, ఏదో మహాత్మగలదనీ, న్యాయంగా ఎవరెంత చెల్లించాలో అంత తీసుకుంటుందనీ గ్రహించి, ప్రజలు సంతోషంగా తాము చెల్లించవలసినదంతా చెల్లించారు. అవిధంగా చాలా బంగారం వసూలైంది. కోశాగారం నిండిపోయింది.

ఈ జరిగినది చూసి రాముడు ఆశ్చర్య పడ్డాడు. అతను లక్ష్మణుణ్ణీ, మంత్రి

సుమంతుణ్ణీ తన రహస్య సమాలోచనా మందిరానికి పిలిపించాడు.

వాళ్ల వెనకగా హనుమంతుడు కూడా సూక్ష్మరూపంలో రహస్య మందిరం ప్రవేశించాడు.

“లక్ష్మణ, గుమ్మడికాయ బరువెంత వుంటుంది? అది మణుగులకొద్దీ బంగారానికి సరిసమానంగా తూగింది! అంతేకాక ఒకే గుమ్మడికాయ రకరకాల బరువుల్ని చూపింది. మీరంతా కలిసి ప్రజల్ని మోసగించారు, చోనా?” అని రాముడు గద్దించి అడిగాడు.

లక్ష్మణుడు వినయంగా చేతులు కట్టుకుని, “ఇందులో మోసం ఏమీ లేదు; అంతాధర్మదేవత ఆదేశానుసారం జరిగింది. ఇందులో మన హనుమంతుడు పడిన శ్రమ కూడా కొంత లేకపోలేదు! త్రాను మీదినదికొమ్ము పట్టుకుని హనుమంతుడు సూక్ష్మరూపంలో నిలబడ్డాడు. ధర్మదేవత చెప్పినంతమేరకు ఎటు ఎంత మొగ్గు చూపాలో, అటుపక్క త్రానును పొదంతో నోక్కి పెడుతూ వచ్చాడు. ధర్మదేవత ఏమి చెప్పిందో అది ఒక్క హనుమంతుడికి వినిపించింది. నేనూ, హనుమంతుడూ ధర్మదేవతను అర్థించి, ఈ విధమైన సహయాన్ని పాండాము. ప్రజల్లో ధర్మం తప్పక పన్నులు. కట్టిన వారు కొద్దిమందే; ఎగవేసిన వాళ్లు చాలా

మంది ఉన్నారు. ఇప్పుడు ప్రజల నుంచి ధనగా రానికి న్యాయసముతంగా రావలసిన పన్నులన్నీ ధర్యదేవత సహయంతో వసూలు చేశాం. ఈ పథకం ఆలోచించేందుకు నేనూ, హనుమంతుడూ చాలా త్రమపడ్డాం,” అన్నాడు.

రాముడు ఏదో అనబోయేంతలో, “రామా! లక్ష్మణుడు చెప్పింది నిజం!” అంటూ ధర్యదేవత అశరీరవాణి విని పించింది. ఆ వెంటనే హనుమంతుడు సూక్ష్మరూపం నుంచి నిజరూపం ధరించి, రాముడికి పీరాసనం వేసి, నమస్కరించాడు. రాముడు హనుమంతుట్టి ఎంతగానో క్లాఫ్మించాడు.

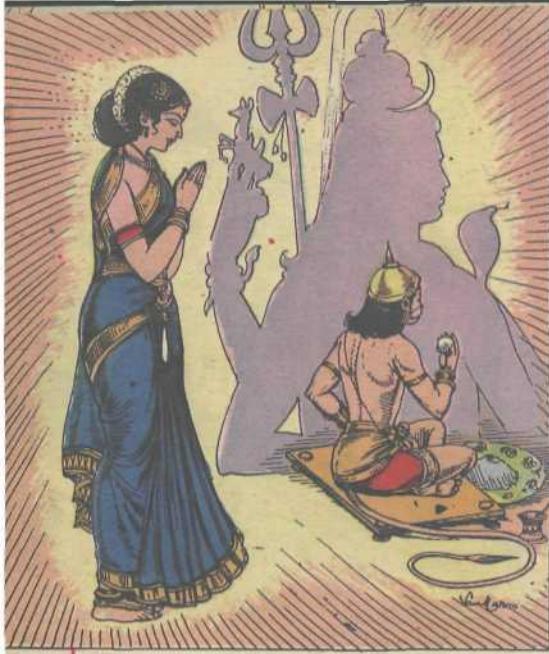
ఆ తరవాత కొద్దిరోజులకు రాముడు, కోసల నగర పొరులందరికి విందు భోజనం ఏర్పాటు చేశాడు. ఆ విందుకు అవసరం అయిన సామగ్రులు తెప్పించటంలోనూ, చలవ పందిళ్ళు వేయించటంలోనూ హనుమంతుడే ముందుండి, ఒక్క క్షణమైనా తీరిక లేకుండా పనిచేయసాగాడు.

సీత, హనుమంతుడు పదుతున్న త్రమగమనించింది. అమెకు అతడంటే పుత్రవాత్సల్యం. లంకలో తన ఉనికిని మొదటగా తెలుసుకున్న వాడతను. అమె, హనుమంతుట్టి దగ్గిరకు పెలిచి, “నాయనా, హనుమా! ఉదయం నుంచి క్షణం తీరిక

లేకుండా త్రమిస్తున్నావు. భోజన సమయం అయింది. అతిథులకు ఏలోటూ రాకుండా చూడవలసినవాడివి. అందువల్ల ముందుగా నువ్వు భోజనం చెయ్యటం బాధుంటుంది,” అన్నది.

హనుమంతుడు సరేనని, సీత వెనకగా వంటశాలలోకి వెళ్ళాడు. సీత అతడికి విస్తరించేసి వడ్డించటం ప్రారంభించింది. ఆమె వడ్డించిన పదార్థాలు హనుమంతుడు మరుక్షణం తినేస్తున్నాడు. ఇలా కొంత సేపు జరిగేపరికి వేలమంది పొరుల కోసం వండిన అన్నం, కూరల గంగాళాలూ భాళీ అయిపోసాగినై. ఇది చూసి సీత అశ్చర్యపోతూ అక్కడి నుంచి పరుగు,

పరుగున రాముడి దగ్గిరకు పోయి, నంగతి చెప్పింది.

రాముడు నవ్యి, “హనుమంతు డెవరను కుంటున్నావు? పరమశివుడు, ఈ రూపంలో అవతరించాడు. అతట్టే ఎలా తృప్తిపరుస్తావో, అదంతా నీ ప్రజ్ఞ. నే చేయగలిగిందే మీ లేదు”, అన్నాడు.

సీత వంటశాలకు తిరిగివచ్చి, హను మంతుడికి వెనకగా నిలబడి, మనసులో, “పరమేశ్వరా! నీ వెవరో నేను తెలుసు కున్నాను. ఇంతటితో నీ ఆకలిక స్వస్తి చెప్పకపోతే, మా పరువు దక్కదు, స్వామీ!” అనుకుని పంచాక్షరి మంత్రాన్ని ముమ్మారు పరించింది.

ఆ మరుక్కణం హనుమంతుడు తృప్తిగా త్రైన్నాడు. సీత అతడి ముందుకు వచ్చి, “ఎం నాయనా, ఇంకా వద్దించ మంటావా?” అని అడిగింది.

“వద్దు తల్లి, వద్దు! కడుపు నిండి పోయింది,” అని హనుమంతుడు వంట శాల నుంచి బయటికి వెళ్ళాడు.

ఆ తర్వాత సీత, అన్నపూర్ణాదేవిని ధ్యానించింది. ఆమె వంటకాలను ఎప్పటిలా గంగాశాలలో నింపింది. పౌరులకూ, వానరులకూ విందు ప్రారంభమయింది. వానరుల పంక్తిలో చివరగా కూర్చున్న ఒక పిల్లలవానరుడు, ఊర వేసిన ఉస్తికాయను వింతగా చూస్తూ, వేళ్ళతో నొక్కేసరికి, ఉస్తికాయవిత్తు తువ మంటూ పైకెగిరింది.

పిల్లలవానరుడు, “ఆట్టో! నీకే గంతు వెయ్యటం వచ్చనుకున్నావా? చూడు, నా ప్రతాపం!” అంటూ లేచి, పైకెగిరాడు. వాళ్ళి చూసి మరొక వానరుడు, మరి కాస్త ఎత్తు ఎగిరాడు. అది చూసి మరొక వానరుడు ఇంకొంచెం పైకెగిరాడు.

ఈ విధంగా వానర సమూహమంతా ఒకర్ని మించి మరొకరు అంతరిక్షంలోకి ఎగరసాగారు. అంగదుడూ, సీలుడూ, సుగ్రీవుడూ కూడా ఎగిరారు. హను మంతుడు మాత్రం, అలా ఎగరమని రాముడి ఆజ్ఞ ఏమో అనుకుని, లాంఛన ప్రాయంగా ఒక కుప్పిగంతు వేశాడు.

Pankar

వానరుల కోలాహలం చూసి రాముడు అక్కడికివచ్చి, హనుమంతుడితో, “అందరూ అలా ఆకాశంలోకి ఎగురుతూంటే, నువ్వు చిన్న గంతు వేసి వూరుకున్నావేం?” అని అడిగాడు.

“రామా, ఇంతమంది మహావీరుల ముందు, నేనేపాట?” అన్నాడు హనుమంతుడు వినయంగా.

అప్పుడు జాంబవంతుడు ముందుకు వచ్చి, “రామా! హనుమంతుడికి ఒకరు చెపితేనే గాని, అతడి శక్తిసామర్థ్యాలు తెలియవు,” అన్నాడు.

రాముడు ఒక తెల్లుతామరను హనుమంతుడికి ఇస్తూ, “మా వంశకర్త అయిన సూర్యభగవానుడికి, ఈ తెల్లుతామరను అర్పించవలసి వున్నది. సూర్యుణ్ణి శ్వేత పద్మధరుని పిలుస్తారు. దీన్ని ఆయనకు చేర్చగలవాడివి నువ్వుక్కడివే!” అన్నాడు.

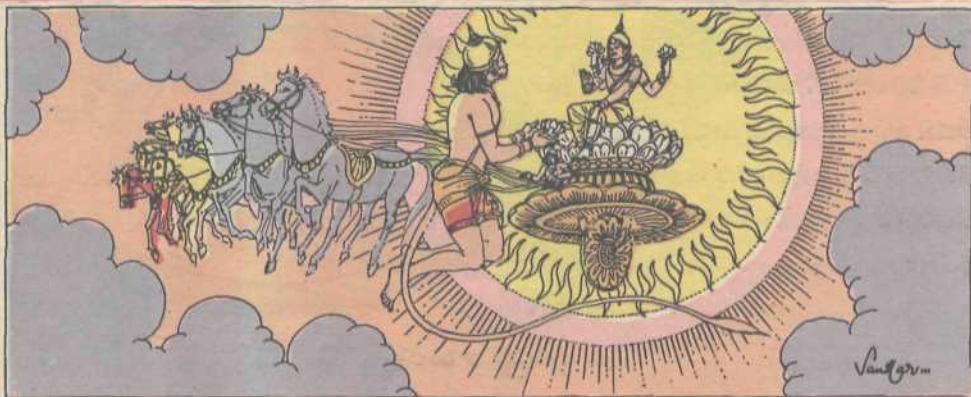
హనుమంతుడు, “రామజ్ఞ!” అంటూ తెల్లుతామరను తీసుకుని, ఒక్క ఎగురున ఆకాశంలోకి పోయి, సూర్యుడి రథాన్ని పట్టు

కుని, “గురుదేవా! రాముడు దీన్ని మీకు నమ ర్పించమన్నాడు,” అంటూ తామర పుష్టును సూర్యుడి పాదాలముందు వుంచాడు.

సూర్యుడు, హనుమంతుణ్ణి, “చిరంజీవ!” అని దీపించి, తన చేతనున్న ఒక శ్వేత పద్మాన్ని హనుమంతుడికి ఇచ్చి, “దీన్ని రాముడికి ఇవ్వు. దీని ప్రభావం పల్ల రాముడి పాలనలో దేశం సుఖిక్కంగా ఉంటుంది!” అన్నాడు.

ఆ శ్వేతపద్మం వాడదు. అది ఎక్కడ వుంటే అక్కడ వర్షాలు స్తకమంగా కురుస్తాయి. సస్యాలు సమృధిగా పండుతాయి. ప్రజలకు ఎలాంటి వ్యాధులూ సోకవు. హనుమంతుడు, సూర్యుడి దగ్గర సెలవు తీసుకుని, పద్మంతో తిరిగివచ్చి, దాన్ని రాముడికి ఇచ్చాడు.

రాముడు మహాదానందంతో హనుమంతుణ్ణి కోగలించుకున్నాడు. హనుమంతుడు, సీతారాములకు ప్రణమిల్లాడు. సీత, “నాయనా, నువ్వు చిరంజీవిగా వుండు!” అని దీపించింది.

మూడో సాహసం

రంజనుడనే యువకుడికి సాహస కార్య లంటే ఇష్టం. తనవంటి పీరుడు, ఛైర్యశాలి మరెక్కడా వుండడని ఇంట్లో వాడు ప్రగల్భాలు పలుకుతూందేవాడు. రంజనుడి తాతకిది నచ్చుక, “బరె, కంచు మోగినట్టు కనకం మోగదు! నీకు చేతనైనది చేసి చూపించాలి. నలుగురూ అది మెచ్చాలి. నీ గురించి నువ్వు చెప్పుకోవడం విశేషం కాదు,” అన్నాడు.

తాత మాటలు రంజనుడికి రుచించలేదు. వాడు, “నావేమీ ప్రగల్భాలు కాదు. నాకు చేతనైన పీరకార్యాలు నలుగురికి చెప్పండే ఎలా తెలుస్తుంది?” అన్నాడు.

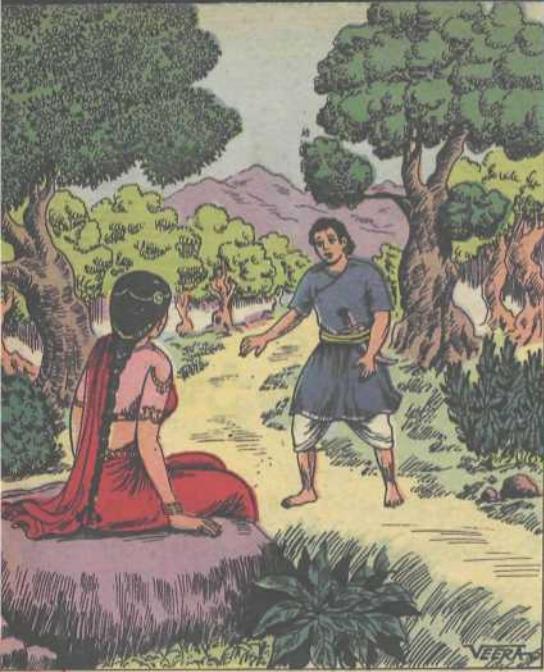
“నీకింకా వయసుకు తగ్గి తెలివి అబ్బిలేదు. అంతవరకూ నీ సామర్థ్యం వృధా! నీకి తెలివి వుంటే అడవిలోని అందమైన అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకుని వస్తావు,” అన్నాడు రంజనుడి తాత.

“ఆ అమ్మాయి ఎవరో, ఎక్కడుందో చెప్పు. పెళ్ళి చేసుకుని వచ్చి నా గొప్పతనం నిరూపించు కుంటాను,” అన్నాడు రంజనుడు.

“ఇక్కడికి వది ఆమదల దూరంలో శ్రీ మంతనగరం వుంది. ఆ నగరానికి ఆమద దూరంలో ఒక అడవి వుంది. అందులో ఒక అందమైన అమ్మాయి వుంటున్నది. ఆమెను పెళ్ళిచేసుకుండా మని చాలామంది సాహస వంతులు వెళ్ళారు. ఒక్కదూ సాధించలేక పోయాడు. చేతనైతే నువ్వు అమ్మాయిని తీసుకుని ఇంటికిరా!” అన్నాడు రంజనుడి తాత.

ఈ మాటలతో రంజనుడిలో పొరుషం చెలరేగింది. వాడు వెంటనే శ్రీమంతనగరం పెళ్ళి అక్కడే ఒక హాటకూళ్ళ ఇంట్లో బనచేశాడు.

హాటకూళ్ళవ్య, వాడు అడవిలో అమ్మాయికోసం వచ్చాడని తెలుసుకుని, “బాబూ, అందంగా వున్నావు. చూపులకు మహా

పీరుడిలా కనబడుతున్నావు. ఇంతకూ నీకా అమ్మాయితో పనేమిటి? అమెను సాధించ దానికి చాలా తెలివి కావాలి,” అన్నది.

“తెలివి కన్న సాహసం మిన్న! నిజమైన సాహసి హరిషార బ్రహ్మదులసాయం కూడా కోరదు,” అన్నాడు రంజనుడు.

ఆ మర్మాదు తెల్లవారురూమునే అడవి లోకి బయలైరాడు రంజనుడు. అడవి దట్టంగా వుంది. అడుగడుగునా ముళ్ళ పొదలు, చెట్లకోమ్మలు అడ్డం వస్తున్నాయి. వాడు కత్తిని చేతబట్టి దారి చేసుకుంటూ ముందుకు వెళ్ళసాగాడు.

అలా కొంత దూరం వెళ్ళేసరికి ఒక చెట్లు కింద బండరాతి మీద కూర్చున్న శ్రీ

వాడికి కనిపించింది. తాతచెప్పిన అమ్మాయి అమే అయిపుంటుందని వాడనుకుని, ‘ఏవరు నువ్వు?’ అని అడిగాడు.

“నువ్వెవరో ఇటువైపురా! నేను వెనక్కు తిరగలేను,” అన్నదా శ్రీ.

ఆ శ్రీజడనిగిగలాడుతూ ఎంతో పొడుగ్గా వున్నది. ఆ జడను బట్టే ఆమె అందామ్మా హించుకుంటూ ముందుకు వెళ్ళిన రంజ నుడు నివ్వెరపోయాడు. ఆమె శరీరం మహా శిల్పి రూపకల్పనలా వుంది. కానీ ముఖం వుండవలసిన చోటంతా శూన్యంగా వుంది. ఒక సున్నాకు జడవేసినట్టుందామె!

రంజనుడు ఆశ్చర్యపడుతున్నంతలో అమె, “ఆహా, మగవాడింత అందంగా వుంటాడని వినలేదు, చూడలేదు. నీ వంటి అందగాళ్ళి పెళ్ళిచేసుకునే అద్భుతం నా కుందోలేదో! నన్నాకమాంత్రికుడు బంధించి ఇక్కడుంచాడు. నన్న తనదిగా చేసుకో వాలనే సాహసవంతుడు మూడు సాహ సాలు చేయాలి. అవి సామాన్యాలకు సాధ్య పడేవి కాదు,” అన్నదా యువతి.

“మూడు కాదు, ముపై సాహసాలు చేస్తాను. వేగరం నీ కథ చెప్పు,” అన్నాడు రంజనుడు.

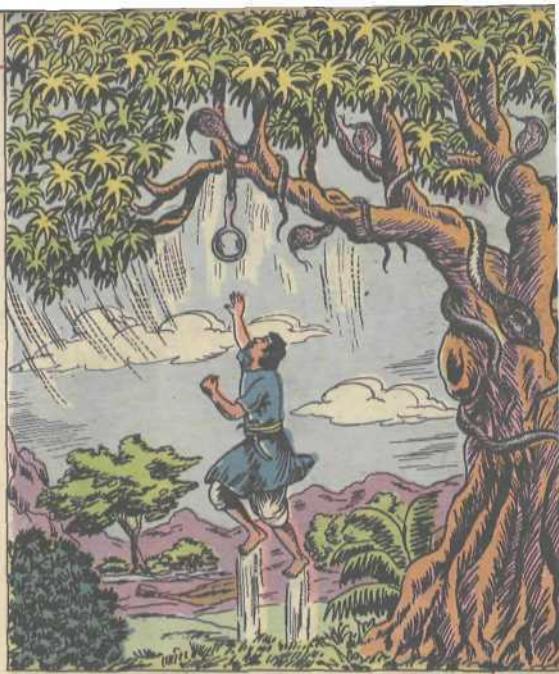
“నేనొక రాజకుమారైను. నా అందం చూసి ఎక్కడెక్కడి రాజకుమారులూ నన్న పెళ్ళాడాలనుకున్నారు. వాళ్ళందర్నీ స్వయం వరానికి పిలిస్తే, గొడవ కావచ్చని నా తండ్రి

భయవది ఏదైనా పరీక్ష పెట్టాలను
కున్నాడు. ఈ అడవిలో వుండే భస్మాత్ముడనే
మాంత్రికుడిని సంప్రతించమని కొందరు
నా తండ్రికి సలహ ఇచ్చారు. అయిన
ఇక్కడికి వచ్చాడు. భస్మాత్ముడు నన్న
చూస్తూనే మోహంచి, నా తండ్రి నిక్కి
నుంచి తరిమేశాడు. వాడి మంత్రశక్తు
లపారం. ఇష్టంలేని కన్యను బలవంతంగా
పెళ్ళి చేసుకుంటే వాడి శక్తులు నశించి
పోతాయట. అందువల్ల వాడు నన్నిక్కడిలా
బంధించి వుంచి, రోజు ఏదో ఒక సమ
యంలో వచ్చి పెళ్ళిచేసుకోమని నన్న
బ్రతిమాలి వెళ్ళుతూంటాడు,” అన్నదా
యువతి.

“ నీ శరీర లావణ్యం మూర్ఖుతెప్పించేలా
వుంది. నీ పలుకు తియ్యగా వుంది. నాకు
నీ రూపం కూడా చూడాలనుంది,” అన్నాడు
రంజనుడు కుతూహలంగా.

“అదిగో, చెట్టు కొమ్ముకు ఒక భూతద్దం
వేలాడు తున్నది. ఆ చెట్టికాగ్నంటే కొమ్మ
కొమ్మకూ విషప్రాలుంటాయి. ఇలా కింద
నుంచి పైకిగిరి, ఆ భూతద్దాన్నందుకుంటే
ఏ ప్రమాదమూ వుండదు. దానితో చూస్తే
నీ కళ్ళకు నా ముఖం కనబడుతుంది. చేత
నైతే ప్రయత్నించు,” అన్నది యువతి
చిన్నగా నవ్వుతూ.

ఆ మాటవింటూనే రంజనుడికి ఉత్సాహం
వచ్చి, వాడు ముందుగా నేల మీద పిల్లి

మొగ్గలు వేసి శరీరంలో వెచ్చడనాన్ని
పుట్టించు కున్నాడు. తర్వాత కొంచెంగా
పైకిగర సాగాడు. విచిత్రంగా వాడు పైకి
ఎగిరినప్పుడెల్లా, ఆ కొమ్మ మరి కాష్ట పైకి
పోసాగింది. వాడు కింద పున్నప్పుడు మరి
కాష్ట కిందికి దిగుతున్నది.

ఆ కొమ్మలో మాంత్రికమాయ వున్నదని
గ్రహించాడు రంజనుడు. వాడు కాసేపా
కొమ్మనే పరీక్షగా చూసి కింద కూర్చున్నట్టు
నటించాడు. కొమ్మ కిందికి వచ్చింది,
రంజనుడు మెరుపువేగంతో ఎగిరి భూత
డ్రాన్ని అందుకున్నాడు.

“శహభాష్ వీరయువకుడా!” అన్నదా
యువతి.

ఇప్పుడు ఆమె ముఖం భూతద్దం ద్వారా రంజనుడికి కనిపీస్తున్నది. ఆమె సాందర్భానికి వాడు పరవశదైపోతూ, "రాజకుమారి! నిన్న నేను ప్రేమిస్తున్నాను. నేను చేయవలసిన సాహసాలేమితోచెప్పు, అని అడిగాడు.

"ఆ కనబడే కొండగుహలో భస్మాక్షుడు నిద్రపోతూంటాడు. గుహకు కాపలాగా కోరల భూతమొకటి వుంటుంది. ఆ భూతంతో యద్దంచేసి దాన్ని చంపి, దాని కోరలను చేజిక్కించు కోవాలి. ఆ కోరలతో పాడిస్తే తప్ప మాంత్రికుడికి చావులేదు!" అంటూ నిష్టూర్చిందా యువతి.

రంజనుడు వెంటనే బయలుదేరి కొండగుహ చేరాడు. అక్కడ నిజంగానే ఒక కోరల

భూతమున్నది. దానినోట్లో అటూజిటూ అడుగున్నర పాడవు కోరలు. రంజనుడిని చూస్తూనే అది పెడబొబ్బ పెట్టింది. రంజనుడు ఛైర్యం చిక్కబట్టుకుని కత్తి దూశాడు. కోరల భూతం వాడిని చేత్తో పట్టుకుని పైకెత్తి, "నిన్న నీ కత్తితో సహాగుటకాయ స్వాహ చేస్తాను!" అన్నది.

రంజనుడు శరవేగంతో కత్తిని కదిపి భూతం రెండు కోరల్లీభండించాడు. భూతం పెద్దగా అరిచి నేల మీద పడి గిలగిలా కొట్టుకుని మరణించింది.

రంజనుడు, భూతం కోరలతో గుహలోకి వెళ్ళాడు. భస్మాక్షుడు నిశ్చింతగా గురకపెదుతూ నిద్రపోతున్నాడు. రంజనుడు వాడిని సమీపించి, రెండు చేతులతోనూ రెండుకోరలూ ఎత్తి వాడి గుండెల్లో పాడి చాడు. మెత్తటి మట్టిలోకి దిగినట్టుగా కోరలు రెండూ వాడి శరీరంలోకి దిగి పాయాయి. ఉన్నట్టుండి వాడి శరీరానికి నిప్పు రాజకుండి. రంజనుడు చూస్తూండగానే వాడు బూడిపోయాడు.

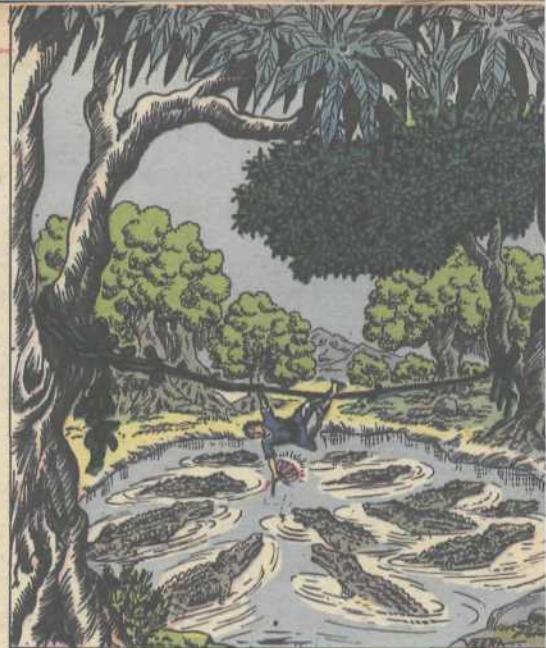
రంజనుడు ఎక్కడ లేని సంతోషంతో, రాజకుమారి దగ్గరకు పరిగెత్తిపోయిజరిగింది చెప్పుడు. ఆమె అంతావిని, "శహభాష, వీరయువకుడా! ఇప్పుడు నువ్వు రెండో సాహసం చెయ్యాలి. ఆ కనబడే చెట్ల గుంపు వెనక మొసళ్ళకొలను వుంది. మామూలు చెరువు నిళ్ళను తామరాకులు కప్పి వేసేనట్టు, ఆ

కొలనును మొసళ్ళు కప్పి వేశాయి. ఆ కొలనుకు మధ్యలో ఒక ఒక పుష్టముంది. అ పుష్టాన్ని తెచ్చి నాకు వాసన చూపిస్తే, భూతద్దం బాదరబండి లేకుండా, నాముఖం లోని రూపురేఖలు స్పృష్టంగా కనబడతాయి. నేనిక్కడి నుంచి బంధవిముక్తు రాలినై కదల గలుగుతాను,” అన్నది.

రంజనుడు అమె చెప్పిన వైపు వెళ్లి మొసళ్ళకొలను చేరుకున్నాడు. మొసళ్ళాన్ని నోళ్ళు తెరిచి భయంకరంగా పున్నాయి. కొలను మధ్య ఎర్రగా మెరుస్తూ ఒక పుష్టం వున్నది. దాన్ని తేవడం ఎలా?

బాగా అలోచించగా రంజనుడి కొక ఉపాయం తట్టింది. వాడు చుట్టుపక్కల వున్నచెట్ల తీగలను నరిక బలమైన తాడుగా పేనాడు. తాడు ఒక కొనను కొలనుకివతల వున్న చెట్లు కొమ్మకు కట్టాడు. దాని రెండో కొనను తీసుకుని కొలను ఒడ్డు వెంటకొంత దూరం వెళ్లి, తాడు కొనను మొదట కట్టిన చెట్లు కొమ్మకు ఎదురుగా వున్న చెట్లు కొమ్మకు బిగించాడు.

తర్వాత రంజనుడు, ఆ తాడును పట్టు కునిపాకుతూ కొలను మధ్యకు చేరి, తాడుపై తలకిందులుగా వేళ్ళాడుతూ మెరుపు వెగంతో పుష్టాన్ని తుంచి, తనను పట్టేందుకు నోళ్ళు తెరిచి ఎగరే మొసళ్ళకు అంద కుండా జరున తాడు మీదుగా పాకిపోయి ఒడ్డు చేరాడు.

వాడు తెచ్చియిచ్చిన పుష్టాన్ని వాసన చూస్తూనే రాజకుమారి చప్పున బండరాతి మీద నుంచి లేచింది. ఇప్పుడు భూతద్దం లేకుండానే రంజనుడు అమె అతిలోక సాందర్భాన్ని చూడగలిగాడు.

వాడు పెద్ద గంతుతో, “ఆహా, సాధించాను! సాధించాను! ఇప్పుడు నిన్ను పెళ్లి చేసుకుని నాదాన్నిగా చేసుకుంటాను, రాజ కుమారి!” అన్నాడు పట్టరాని ఉత్సాహంతో.

అప్పుడాయిపతి వికవికమంటూ నవ్వి, “ఎందుకలా ఒళ్ళాపై తెలియని ఉత్సాహంలో తలమునకలైపొతాపు! నువ్వు చేయ వలసిన మూడో సాహసం ఇంకా మిగిలి వుంది. అది సీ వల్ల కాదు. వెళ్లిపో!” అన్నది.

“ఏమిటూ మూడో సాహసం? త్వరగా చెప్పు,” అన్నాడు రంజనుడు.

“నువ్వు చెయ్యువలసిన మూడోసాహసం, నన్నుపెళ్ళిచేసుకోవడమే!” అన్నదా యువతి.

“నిన్ను పెళ్ళిచేసుకునేందుకు సాహసాలు చేయాలి గానీ, నిన్ను పెళ్ళాడదమే ఎందుకు సాహసమవుతుంది? నువ్వుప్పు కుంటే అది నా అదృష్టమనుకుంటాను,” అన్నాడు రంజనుడు.

“అయితే, నా అనలు రూపం చూడు! నేనొక పిశాచిని,” అంటూ ఆ యువతి పిశాచిగా మారిపోయింది. ఆ వికృతరూపం చూస్తూనే రంజనుడికి గుండెజలదరించింది.

“నీ కిష్టపైతే మన పెళ్ళి జరుగుతుంది. లేదా నువ్వు మీ ఊర్ధ్వావుంటావు,” అన్నదా పిశాచయువతి.

మరుక్కణం రంజనుడు తన తాత వద్ద వున్నాడు. వాడు తాతతో, “మూడోసాహసం చేయలేక పోతేనే! నేను చేసిన మొదటి రెండు సాహసాలు మహగాప్పవి. అవి సామాన్యాలకు సాధ్యపడేవికావు,” అన్నాడు.

తాత నవ్వి, “ఆ మూడోసాహసం చేయ లేనప్పుడు, నువ్వు చేసిన మొదటి రెండు సాహసాలూ వృధా కదా! ఇంకొకటి, ప్రమాద కరమైన అడవిలోకి నిన్ను వంపు తున్నానంటే, అక్కడ నీకే ప్రమాదమూ వుండదని నాకు తెలిసినట్టే కదా! నీలో తెలివి వుంటే నన్నడిగి, ఆ యువతి కథ మొత్తం తెలుసుకుని వుండేవాడివి. లేదా పూటకూళ్ళమ్ము నుంచయినా మరిన్ని వివరాలు నంపాయించేవాడివి. ఇవన్నీ నాకెలా తెలుసునని ఆశ్చర్యపోకు. ఇలాంటి అనుభవమే యువకుడుగా వుండగా నాక్కలిగింది. మీ నాన్న తెలివైనవాడు. అందు వల్లేవాడుఅడవికేని వెళ్ళ లేదు. ఇన్నాళ్ళకు మళ్ళీ నీకు నా పోలిక వచ్చింది. ఇకమీదట వైనా, నాకులా బుట్టి తెచ్చుకుని తెలివిగా మనులుకుంటే, జీవితంలో ఇటువంటి పని కిరాని సాహసాలు చేయనవనరంవుండదు!” అన్నాడు.

రంజనుడు సిగ్గుతో తల వంచుకుని తాతకు క్రమార్గణలు చెప్పుకున్నాడు.

పనికిమాలినమిత్రులు

ఒక దేశంలో ఒక ధనికుడుండేవాడు. అయినకు ఒక్కడే కొదుకు. వాడు పెరిగి పెద్ద వాడయ్యాక తండ్రి వాడితో, “నాయనా, జీవితంలో అన్నింటికన్న విలువైనది స్నేహం. డబ్బు సంపాదించవచ్చు, కీర్తి సంపాదించవచ్చు, కానీ స్నేహితులను సంపాదించటం చాలా కష్టం. అందుచేత నువ్వు ఎలాగైనామంచి స్నేహితులను సంపాదించు!” అనిసలహా ఇచ్చాడు.

అది మొదలు కొదుకు స్నేహితులను పోగుచెయ్యసాగాడు. త్వరలోనే వాడి చుట్టూ అనేకమంది యువకులు చేరారు. వారందరూ వాడితో ఎంతో స్నేహంగా ఉంటూ, తమకున్నదంతా త్యాగం చెయ్యటానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్టు కనపడ్డారు.

కొద్దికాలం గదిచాక తండ్రి కొదుకును పిలిచి, “నాయనా, నీకు స్నేహితులెవరైనా దౌరికారా?” అని అడిగాడు.

“దౌరికారు, నాన్న! చాలామంది దౌరికారు!” అన్నాడు కొదుకు.

తండ్రి ఆశ్చర్యంతో, “వాళ్లంతా నిజమైన స్నేహితులేనా?” అని అడిగాడు.

కొదుకు కొంచెం ఆలోచించి, “వాళ్లలో నిజమైన స్నేహితులు కనీసం పదిమంది ఉంటారు,” అన్నాడు.

“నేను ఇన్నేళ్లు బతికాను గాని నాకున్న దల్లా ఒకటిన్నర స్నేహితులే! ఇంత కొద్దికాలంలోనే నువ్వు పదిమంది నిజమైన స్నేహితులను సంపాదించావంటే నాకు నమ్మిశక్కం కాకుండా ఉంది!” అన్నాడు తండ్రి అనుమానంగా.

కొదుకు తన స్నేహితులను వెనక వేసుకువచ్చి, వాళ్లు తనకోసం ప్రాణాలమైనా ఇచ్చేప్రారని తండ్రితో వాడించాడు.

“ఆ సంగతి నులువుగానే బుజువు చెయ్యవచ్చు! నువ్వు మాత్రం నేను చెప్పినట్టు

చెయ్య. ఒక పందిని చంపి గోతంలో వేసి భుజాన పెట్టుకుని రహస్యంగా ఒక్కొక్క స్నేహితుడి దగ్గరికి వెళ్ల. నువ్వు కోపావేశంలో ఒక మనిషిని చంపినట్టు వారితో చెప్పు. ఈ సంగతి తెలిస్తే నికు ఉరిశిక్క తప్పదని నికు సహాయం చేసిన వారిని కూడా కొరత వేసే అవకాశం ఉండని అను. ఆ తరవాత నిన్ను కాపాడటానికి, సహాయపడుమని అడుగు, అప్పుడు ఏం జరిగేది చూస్తాం!” అన్నాడు తండ్రి.

కొడుకు అలాగే చేశాడు. అతను ఒక చచ్చిన పందిని గోతంలో పెట్టి భుజానవేసు కుని ఒక్కొక్క స్నేహితుడి దగ్గరికి వెళ్లి తండ్రి చెప్పిన ప్రకారం అన్నాడు. ఒక్కరూ అతనికి సహాయం చెయ్యలేదు.

“ ఈ పరిస్థితిలో నేను నీకేమీ సహాయం చెయ్యగలను? కొంపతీని, ఈ శవంతో మా ఇంటికి వచ్చిన సంగతి మాత్రం ఎక్కడా బయటపెట్టుకు. నిన్న రక్కించలేకపోగా నేను కూడా ఇందులో చిక్కుపోలిసి వస్తుంది!” అన్నాడు స్నేహితుడు.

“నీ కోసం కొరతపడటానికి నేను సిద్ధం గానే ఉన్నాను, కానీ అందువల్ల నీకేమీ ప్రయోజనం ఉండదు!” అన్నాడు మరొక స్నేహితుడు.

“నీకి ప్రమాదం రావటం నా కెంతో విచారంగా ఉంది. నిన్ను ఈ జీవితంలో ఎన్నదూ మరిచిపోను,” అన్నాడు ఇంకొక స్నేహితుడు.

“నిన్ను అధికారులు ఉరి తీశాక నీ శవాన్ని ఉరేగించి నీ ఉత్తరక్తియలు మహ

వైభవంగా జరిపిస్తాం!” అన్నాడు వేరాక స్నేహితుడు.

చేసేదిలేక కొడుకు విచారంగా తండ్రి వద్దకు తిరిగివచ్చి తన స్నేహితులు అన్న మాటలనీ చెప్పేశాడు.

అంతా విని తండ్రి తల ఆడించి, “నేను మొదటనే అనుకున్నాను. నాకు జీవితంలో ఒక్కటిన్నర స్నేహితులున్నారని చెప్పాను, జ్ఞాపకం ఉన్నదా? వారు నీకు ఏ విధంగా సహాయపడతారో అదికూడా, ఇప్పుడే పరిక్రించి చూద్దాం!” అన్నాడు.

తండ్రి సలహాప్రకారం కొడుకు గోతాన్ని ఖుజానవేసుకుని తన తండ్రికి గల అర్థ స్నేహితుడివద్దకు వెళ్లి తన స్నేహితులతో చెప్పినట్టే చెప్పాడు. ఆ స్నేహితుడు అంతా

విని, “నేను నిన్నెరగను, కాని నీ తండ్రి నాకు స్నేహితుడు. ఆయన కోసం నీకు సహాయపడతాను,” అన్నాడు.

తరవాత ఆయన పందిచున్న గోతాన్ని రహస్యంగా రాత్రిహాట పెరట్లో పాతేసి, “ఇక నీకేమీ భయం ఉండడు. నిశ్చింతగా తిరుగు!” అన్నాడు.

ఈ సంగతి కొడుకుద్వారా తెలుసుకుని తండ్రి ఆ ఊరి తలారికి తన నౌకరుద్వారా ఒక వార్త పంపాడు. ఆ నౌకరు తలారి వద్దకు వెళ్లి, “అయ్య, మా యజమానిగారి కొడుకు ఒక మనిషిని చంపి గోతంలో పెట్టి ఫలానివారి ఇంటికి పట్టుకుపోయాడు. ఆ పెద్దమనిషి ఆ గోతాన్ని వెరెనరికి తెలియ కుండా తమ పెరట్లో పాతేయించి మా

యజమాని కొడుకును కాపాడాడు!” అని చెప్పాడు.

వెంటనే తలారి భటులను పంపి పెరదు తవ్వించగా గోతం దౌరికింది.

ధనికుడి అర్థస్నేహితుడు తలారితో, “అయ్యా, ఈ కుర్రవాడు మా జంటికి ఒక సారి వచ్చి తాను ఘలానా అని నాతో చెప్పిన మాట నిజమే. అంతకు పూర్వం గాని, ఆ తరవాత గాని నేనా కుర్రాణ్ణి చూడనేలేదు. నాకు తెలియకుండా అతనే నా పెరట్లో ఈ గోతాన్ని పాతివుంటాడు! నాకి సంగతి ఎమీ తెలీదు!” అన్నాడు.

ఈ లోపుగా ధనికుడి కొడుకు తన తండ్రికి గల రెండో స్నేహితుడివద్దకు వెళ్లి, “అయ్యా, నేను తొందరపడి ఒక మనిషిని హత్య చేశాను. మా తండ్రి స్నేహితుడోకాయన శవం గల గోతాన్ని తన పెరట్లో పాతిపెట్టి నన్ను కాపాడాడు. కాని ఈ సంగతి ఎలాగో బయటపడింది. నాకు ఉరిశిక్క తప్పేటట్టు లేదు. ఏవిధంగానైనా నాకు సహాయపడ గలరా?” అని అడిగాడు.

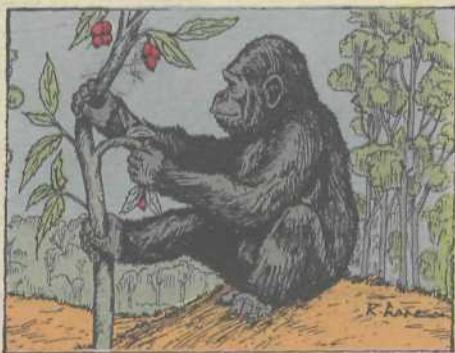
ఈ మాట వింటూనే ధనికుడి స్నేహితుడు బయలుదేరి తలారి వద్దకు వెళ్లి, “అయ్యా, ఘలాని కుర్రవాడిమీద హత్యానేరం మోపినట్టు విన్నాను. అది నిజంగా అతను చేసిన హత్య కాదు. హంతకుడు నా కొడుకే! ఒకరు చేసిన హత్యకు ఇంకొకరు ఉరిపడటం భావ్యంకాదు. అందుచేత ఇష్టం లేకపోయినా నిజం చెప్పవలిని వచ్చింది. నిర్దోషి అయిన ఆ కుర్రవాణ్ణి వదిలిపెట్టి, అసలు దోషి అయిన నా కొడుకును ఉరితీయించండి!” అన్నాడు.

ఈ మాట తెలియగానే ధనికుడు తన కొడుకుతో, “చూశావురా, నిజమైన స్నేహితుడు ఎలా ఆదుకుంటాడో! ప్రతివాళ్ళూ స్నేహితు లని నమ్మకు!” అంటూ బయలు దేరాడు. ఆయన తలారివద్దకు వెళ్లి జరిగినదంతా చెప్పి, “ఆ గోతంలో ఉన్నది మనిషి కాదు. పంది. కావాలంటే, గోతం విప్పి చూడండి,” అన్నాడు.

తలారి వెంటనే గోతం విప్పిచూసి చాలా ఆశ్చర్యపోయాడు.

ప్రకృతి వింతలు :

గెరిల్లాలు!

మనుషుల్లాగా గెరిల్లాలు కూడా నిటారుగా నడవ గలవు. అయితే వాటి వెన్నెముక మనిషి వెన్నెముక లాగా వంగదు; మరీ నిటారుగా ఉంటుంది. కాబట్టి త్వరగా అలిసిపోయి నాలుగు కాళ్ళ మీదిక వంగి పోతాయి. చింపాంచి, గిఖున్, ఉరాంగఉటాన్ లాగా చూడడానికి తోక లేని కోతుల్లాగా ఉంటాయి గెరిల్లాలు. మనిషికి లాగే గెరిల్లాలకు 32 వశ్శు ఉంటాయి. అయితే, పక్కదంతాలు మాత్రం పాద వృగునూ, పదునుగునూ ఉంటాయి. జదు వేళ్ళు గల చేతులు మనిషి చేతుల్లాగే ఉంటాయి. కానీ పాదాలు కూడా చేతుల్లాగే ఉంటాయి. చేత్తో పట్టు కుపెట్టుగానే, కాళ్ళతోనూ గెరిల్లాలు చెట్టుకోమ్మలను పట్టుకోగలవు. లేచి నిలబడి చెట్టు ఆకులనూ, రెమ్ములను తంచిగాలిలోకి విసిరి, తశ్తువులను ముఖ్యంగా వేటాడే వాళ్ళను బెదిరిస్తాయే తప్ప ఎదిరించి పోరాదవు. బలమైన రొమ్మును గట్టిగా కోట్టుకుంటూ మనుషుల్లాగే పెడబొబ్బులు పెడతాయి!

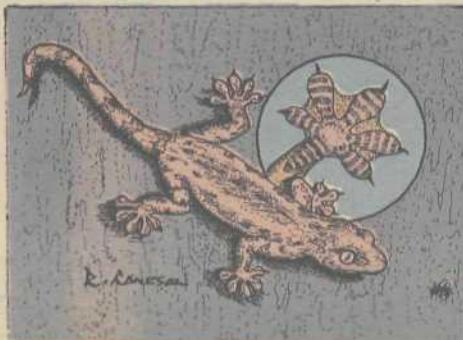
చెట్టుకాదు గడ్డి!

చాలా ఎత్తుగా పెరిగే గడ్డి ఏదో తెలుసా? వెదురు! కాన్ని వెదుళ్ళు 35-36 మీటర్ల ఎత్తు ఎదుగుతాయి. అంతే కాదు; మరీ వేగంగానూ పెరుగు

తాయి. 24 గంటలలో¹ 90 సెం.మీ. కూడా పెరుగుతాయి. ఎత్తు, రంగు, ఆకారం మొదలైన వాటిని బట్టి చూస్తే వెదుళ్ళలో వెయ్యకి మించిన జాతులు ఉన్నాయి. కొన్ని జాతులు 60, 100, 120 సంవత్సరాల కొకసారి మాత్రమే పూర్తాయి. అయితే ఒక జాతికి చెందిన మొక్కలు ఎక్కడున్నాననే ఒక్కసారిగానే అన్ని పూర్తాయి. ఇందియా, జపాన్, చైన్ దేశాలలో వెదుళ్ళు విరివిగా ఉన్నాయి.

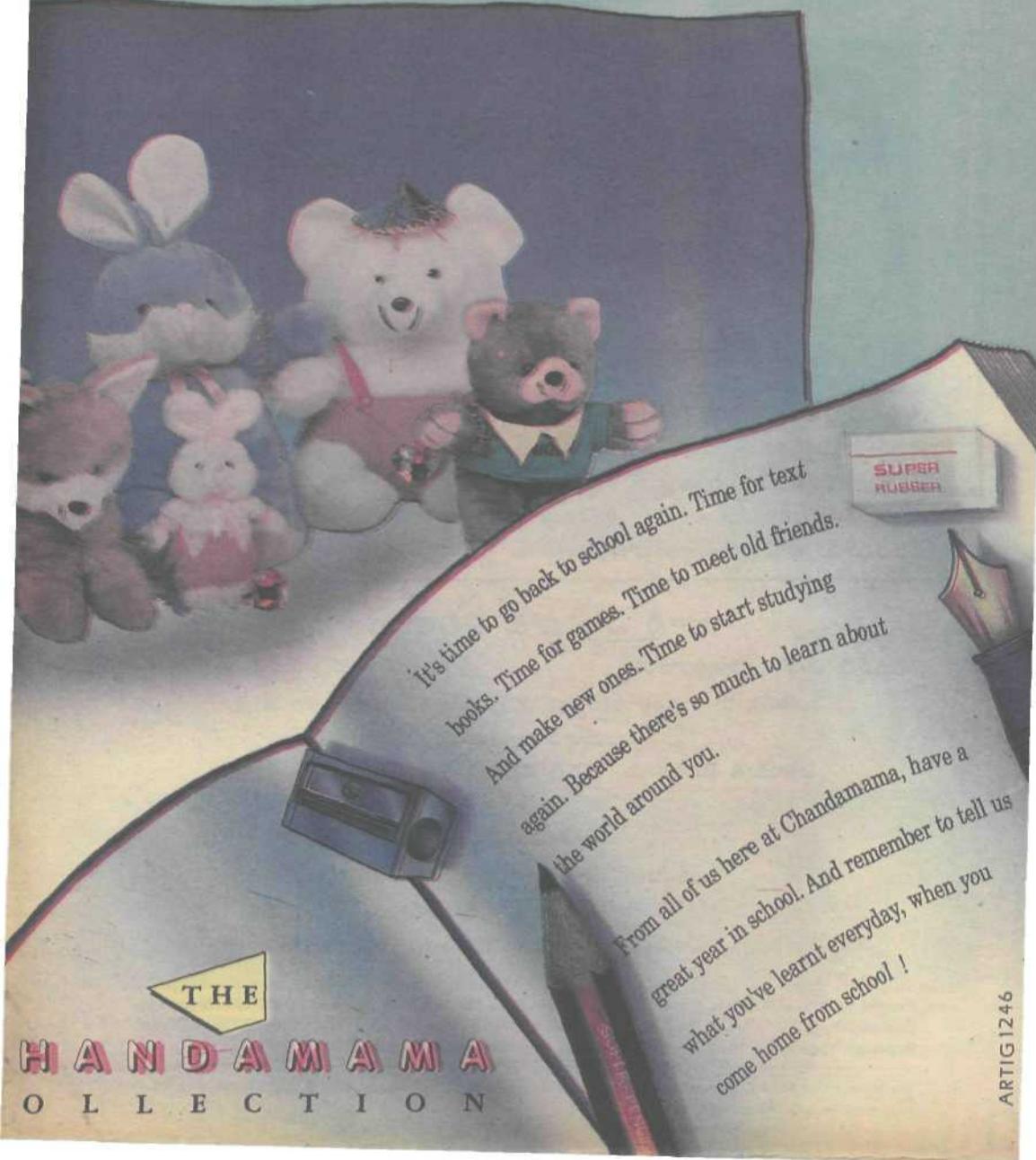
కొక్కి పాదాలు

మన ఇళ్ళలో బల్లులు గోదల మీదా, కప్పు కిందా తల్లి కిందులుగా వెళ్ళడం తరచూ చూస్తూ ఉంటాము. కప్పు కింద వెళ్లకిలా నడుస్తునపుటికి అవి వడి పోవు. వాటిని చూస్తుంచే ఇది ఎలా సాధ్యమని ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. బల్లులు గాజు కిటికీల పీద వెళ్లేవ్వుడు అవకలి వైపుకు వెళ్లి చూస్తే వాటి పాదాలు కనిపెస్తాయి. పాదాలు అదుగు భాగంలో తిత్తులు ఉంటాయి. వాటి చుట్టూ అసంఖ్యాకంగా చిన్న చిన్న కొక్కాలు వెనక్కు తిరిగి ఉంటాయి. ఎంతటి నున్నటి ప్రదేశాన్నయినాననే బల్లులు సునాయాసంగా పట్టుకోవడానికి ఈ కొక్కాలే ఉపయోగపడతాయి. బల్లులు ఒకొక్క పాదం తీసి వేసేవ్వుడు పాదం అదుగు భాగంలోని తిత్తులు సంకోచించి మళ్ళీ వ్యక్తిచిస్తూ ఉంటాయి.

**Say "Hello" to text books and friends
'Cause School days are here again
Have a great year and all the best
From Wobbit, Coon and the rest!**

THE
HANDAMAMA
COLLECTION

It's time to go back to school again. Time for text books. Time for games. Time to meet old friends. And make new ones. Time to start studying again. Because there's so much to learn about the world around you.

From all of us here at Chandamama, have a great year in school! And remember to tell us what you've learnt everyday, when you come home from school!

SUPER
RUBBER

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1993 అక్టోబర్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

M. Natarajan

P.R. Murthy

*పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి.
(రెండు వ్యాఖ్యలకూ నంబంథం ఉండాలి.) *ఆగస్టు నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి.
*మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఈన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి)
రు. 100/-లు బహుమానం.*వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టు కార్డులైన రాసి, ఈ అద్రసుకు పంపాలి:-
చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026.

జూన్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : ప్రాణాధారం!

రెండవ ఫోటో : ప్రకృతి వరం!!

వంపినవారు : నిరిసల్లా రథిద ఇట్క, Z.P. హైస్కూల్, దౌస్కుర్ - 503 311,

నిజమారద ఇల్లా (ఆం.ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇందియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 48.00

చందా పంపబడని చిరునామా :

డార్సై ఎజన్సీసెన్, చందమామ లిల్వింగ్స్, వదపాలి, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama
Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are the exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

ఎక్కువ ముబ్బెచురులను తయారు చేయండి!

ప్రాణి వ్యాపారములకు
ప్రాణి వ్యాపారములకు

ప్రాణి వ్యాపార మెప్పులలో క్రితి ముబ్బెచురులను తయారు చేయడం ఎంతో సుఖపు హర్షించే
కాకుండ లది నీలో ఉద్యమంలైము వేడుక కాదని!
ప్రాణి వ్యాపార మెప్పులలో అశ్వాశ్వమైను 12, 24, పరిమయ 30 మెప్పులుగం ప్ర్యూకెంలో లభ్యంచి.
పరిమయ మెప్పులలో అశ్వాశ్వమైను వ్యాపారములో కాదనట్టే యుండే
పరిమయ మెప్పులలో కానిరి. కమక, ఉమ్మొగించుకోదానికి అది
మేళ సంగ్రాధ్యుగా సురక్షితమైనదిగా ఉంటుంది.
ఒప్పుపోరి ఆచోచించు అధ్యు ఎంతగా ఘృతుడుతుందో.

ఎక్కువ అంతయే వీరం!

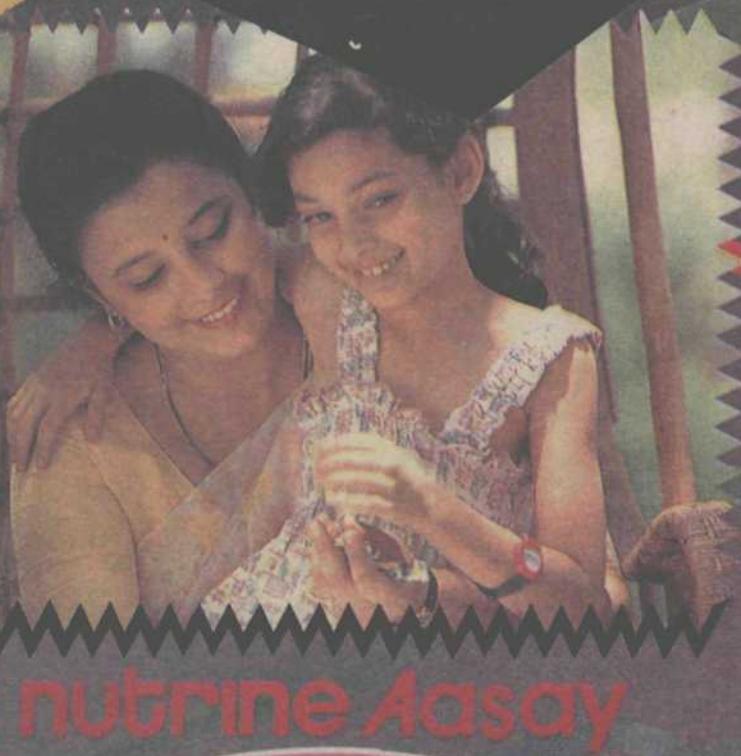

Ekco®

ప్రాణి వ్యాపారములకు ప్రాణి వ్యాపారములకు

పాలకదలంతా
చిలికి తెచ్చిన ఆశ

nutrine Aasay

The widest smile

ప్రేమ నింపి న్యూట్రిన్ వంచి ఇచ్చు ఆశ